

საქართველო

ფასი | ღირსი

მსოფლიო

info@geworld.net

6 ლონი და ილირი და 300 ავლაბრელი

2 «МАША И МЕДВЕДЬ-2», ანუ «МИША И МИШКА»

4 ბაიხადა, კიკუ, თორკე დაგიჭარ!

5 ჩვენ ერთადერთი მოთხოვნა გვაქვს — ძირს გეფე!

14 როგორ აიშენა მიზეზი ყვარაღვი სასლი ტულატის ფასად

15 თქვენ ხდებათ, ქალბატონო ჩერკო-ლეიშვილო!

16 ვახუშტი ფარცვანია: «რადიკალურ» ოპოზიციას უხსოვლი მისიონერები მართავენ...

17 ელისო კილაძე: ქვეყანაში დღეს ხელისუფლების კი არა, ოპოზიციის პრობლემა

ირაკლი ალასანია:

11 ავსტოს ორის შედეგ, ნატოში განუვრინება განუვრინება-ლეგალი ამოხანა

22 რატომ ართმევენ მიხას და ვისი მითითებით გადაწვენ ვარინაში მღვდლის ქონება?

„არ მიხდა დავიჯარო, რომ ამ ყველაფრის უკან ბიორბი კანდელაკი დგას, არ შეიძლება მამის თქმა, იმიტომ, რომ, თუ ასეა, ეს დიდი ცოდვაა და მიჩვენია, არ დავიჯარო“

7 ზურაბ ჟვანიას ქმა ბარბინ გეორგის, მიხეილ სააკაშვილისა და სომხების შესახებ

«ქალაქები სომხეთის კატრინაქი და სააკაშვილი ფარულად გარეგნენ და მიიღეს გადაწყვეტილება»

«საკაშვილი გმლოდ საკუთარი ოჯახის პირად ინტერესებზეა ორიენტირებული. ის ანტისახელმწიფოებრივ ქმედებებს ამოცხილავს და არა — პროსომხურს, პრორუსულს ან პროდასავლურს. ჩვენი ქვეყნის უბედურებაა სწორად ისაა, რომ საქართველოს მართავენ ადამიანები, რომელთა ერთადერთი ღირებულებაა ქალაუფლება და ფული»

კახა კახიშვილი: 13

13 რევოლუსია როგორ მოყვას გაყალბებას, ამის შენსი ნაკლებია. 2012 და 2013 წლების არჩევნების შედეგებით ისევ «ნახმოქრობა» ბაიბარჯვებს

დავით ფაცაცია: 12

12 როგორც ასად ვარ შეხვლიან სირიის პოლიტიკური ძალები, ასევე იქნება საქართველოში — თუ ინტერვენსია არ მოხდა, სააკაშვილის რეჟიმი არაფერს დათმობს!

თემურ ჩალაბაშვილი: 8

8 მიზე დაგუწავს თუ გუბაში, ჩემთვის სულერთია

„სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ, დღეს „ფორუმი“ აღარ არის წამყვანი ძალა, არც გუბაზი სანიქიძეა ის ავტორიტეტი ხალხში, რაც ადრე იყო, და არც — კახა შარტავა. ეს რეალობაა და ამის უარყოფა, უგრალოდ, შეუძლებელია...“

მამუკა გიორგაძე: 9

9 ოპოზიციის შავის პირველი ცოლობისთვის იბრძვის

„ამ სქემით, 2-3 თვე საზოგადოებას „ეროვნულმა ფორუმმა“ გადაამოკრებინა ცრუ ქმედებებით, 2-3 თვე — გაჩერდა ქვეყანა და კარვებმა, 2-3 თვე — გურჯანაძემ, 2-3 თვე — ნოღაიდაძემ, 2-3 თვე — ალასანიამ, 2-3 თვე კიდეც — ვილაც-ვილაცებმა და კი გავიდა მთელი 5 წელი, ანუ შეგნებულად ქმნიან ცრუ მოლოდინს, რომ რეალური ძალა, რომელიც თვითონ მასაშია, შეაფერხონ, მოაფუნონ და დაიმორჩილონ“

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სიცოცხლის გადარჩენა მონადირის შესაძლებლობას მისცემს, უკეთ მოეზადოს და კიდევ ერთხელ შეეპოლოს დათვის ან სულაც ალტერნატიული ტაქტიკა აირჩიოს და დაუმეგობრდეს მას. სააკაშვილის მიერ შემოთავაზებული სცენარი კი, უდროო გარდაცვალების გარდა, სხვა პერსპექტივას არ ტოვებს.

«მტერს არ შეიძლება გაუნვე და ფეხები აულოკო. დათვს, რაც უნდა ბაბაია უძახო, შეგჭამს, ჯობია, ჯობით ან, ყველაზე უკეთესი, თოფით მოიგერიო. ჯობია აერიდო, რა თქმა უნდა, მაგრამ, თუ გადაგყვარა, დათვის ერთი ადგილის ლოკვა ამას არ შევლის. მე ამ დათვში დათვს ვგულისხმობ და არა რომელიმე სახელმწიფოს,» — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა გორში თავდაცვის აკადემიის გახსნაზე. ამ პასაჟის პირველ ფრაზაზე კვალფიციური კომენტარის გაკეთება რთულია, რადგან განზღობს, ისევე, როგორც მინაზზე ხობვის სხვა სპეციალისტი, თავად ფიგურანტის გარდა, ჩვენ, უბრალოდ, არ გვყავს. რაც შეეხება განცხადების მეორე ნაწილს, რომელშიც სააკაშვილი, როგორც დაკვირვებული მონადირე წარმოგვიდგა, ასე ვთქვათ, ჩვენი სამამულო დერსუ უზალა, ის, ალბათ, შედარებით მეტ ყურადღებას იმსახურებს.

ში რუსული დათვის ხსენება ამ ქვეყნის სიდიდესთან, თავისებურ მოუქნელობასთან და ძალიან დიდ ძალასთან ასოცირდება, თუმცა, შესაძლოა, არსებობს კიდევ ერთი მიზეზი, რომელიც რუსეთს ამ სიმბოლოსთან აახლოებს. საქმე ისაა, რომ თანამედროვე რუსების წინაპრები ჩრდილოეთით სახლობდნენ, სადაც მინათმოქმედება მთელ რიგ პრობლემებს უკავშირდება. სასოფლო-სამეურ-

მიზეზებიდან გამომდინარე, გაცილებით იშვიათად უხდევინებდნენ მოუქნელობას და დათვას. თუ რუსეთის ისტორიას დავაკვირდებით, შევძლებთ, საკმაოდ თვალნათლივ დავინახოთ, როგორც «თვლემის», ისე ძალთა უპრეცედენტო დაძაბვის პერიოდები, როდესაც რუსების გაჩერება პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო. დათვიც ასეა, მთელი

ავგისტოს ომის შემდეგ, რუსეთთან გამართული მოლაპარაკებების კომენტარებისას, დავით დარჩიაშვილმა თქვა, რომ ჩვენ ახლა დათვს ვაძინებთ. საინტერესო კია, რაღას ვაღვიძებდით მას?!

საერთოდ, გორში სააკაშვილის გამოსვლის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, რუსეთის თემა დიდად აქტუალური აღარ არის, რადგან ის უკანასკნელ დღეებს ითვლის: «რუსეთის იმპერია რეალურად ძალიან მძიმე მდგომარეობაშია და, თუ ასე გაგრძელდა, თუ ეს კრიზისი, რომელიც მათ აქვთ, გაგრძელდება; მცდელობა, რომ XIX საუკუნის დამპყრობლური პოლიტიკა გააგრძელონ, მისი შემდგომი დასუსტება და ჩამოშლა... არის გაარაუვალი», შემდეგ სააკაშვილმა ვერცხლად ისაუბრა ამ ალტერნატიული რეალობის დეტალებზე, კერძოდ იმ გამოწვევებზე, რომელიც საქართველოს წინაშე რუსეთის ჩამოშლის შემდეგ დადგება.

ალსანიშნავია, რომ იხილ სააკაშვილი ამ შემთხვევაში არა ფსიქიატრიული კლინიკის, არააქედ თანდასწრის აკადემიის განსწავლა გამოდიოდა, დანაწევრებული, მართლაც რომ ჩამოშლილი, ძველი შუაგული და, მიუხედავად ამისა, მსმენელებს უზიარებდა თავის სილვებს რაღაც პარალელურ სამყაროზე და მსჯელობდა პრობლემებზე რუსეთის ჩამოშლის შემდეგ.

«МАША И МЕДВЕДЬ-2», ანუ «МИША И МИШКА»

სააკაშვილმა სამონადირეო ზღაპარი გზიარა

ძნელი აღმოსაჩენი არაა, რომ სააკაშვილმა ძველი ანდაზა თავდაყირა დააყენა, რადგან მასში არ არის საუბარი სიტუაციაზე, როდესაც დათვი გადაგყვრება, არამედ ნათქვამია: «დათვი რომ მოგერევა, ბაბაია უნდა დაუძახო». «რომ მოგერევა» თავის თავად გულისხმობს იმას, რომ ამ დროს არ შეგიძლია დათვს ჯობით, თოფით ან თუნდაც შიშველი ხელებით შეებროლო.

ნარკოტიკების დანაწევრების დანახვების საშუალებას მოკლებული მონადირე მონაზა აზღვია, გამომწვევარაგული დათვი კი თავზე ადგას. ანდაზა გვითხვამოს, ტაქტიკურ სრისი მივებართოთ და დათვი მოვებტყუოთ. რას გვითხვამოს სააკაშვილი? ის, როგორც ჩანს, მოგვინფორმებს, წარმოსახვითი ჯოხი და თოფი მოვიმარჯვოთ (რადგან ნარკოტიკი დათვზე უკვე გადააგვრია) და წითელ ნიღბში შეტანილ ცხოველს მისი გამოყენებით შევუტოთ, მარტივად რომ ვთქვათ, ვაგინოთ და ვაფურთხოთ დათვს, ეს კი 99%-იანი ალბათობით ლატალური

შედავით დასრულდება.

მონადირე სახლში რომ არ დაბრუნდეს, მისი ოჯახი შიმშილით ამოწყდება ან იგივე დათვი მოუღებს ბოლოს (ან დათვს თანასოფლელები დაასწრებენ). სიცოცხლის გადარჩენა მონადირის შესაძლებლობას მისცემს, უკეთ მოეზადოს და კიდევ ერთხელ შეეპოლოს დათვის ან სულაც ალტერნატიული ტაქტიკა აირჩიოს და დაუმეგობრდეს მას. სააკაშვილის მიერ შემოთავაზებული სცენარი კი, უდროო გარდაცვალების გარდა, სხვა პერსპექტივას არ ტოვებს.

საკაშვილი კურსანტების წინაშე პალესტინის გარეშე გამოდიოდა (ერთი შეხედვით, უმნიშვნელო დეტალია, თუმცა ბოლო დროს სამხედროებთან ასე დადის) და, სავარაუდოდ, დაჟინებით ცდილობდა, თავი მამაც და შეუპოვარ მთავარსარდალად, ესკიმოსები რომ იტყვიან, «დათვების რისხვად» წარმოეჩინა. იქ ისეთი ფრაზები ითქვა, სავარაუდოდ, მიკროფონიც კი განითლდა, მაგალითად:

«მე ჩემი სკამი, ჩემი სიცოცხლე არაფრად მიღირს საერთოდ, როცა საქმე საქართველოს და მის უზენაეს ინტერესებს ეხება». კითხვა: «რად გიღირს სხვისი სიცოცხლე, როცა საქმე

შენს სკამს ეხება?» არავის დაუსვამს.

თუმცა დავუბრუნდეთ ფლორას და ფაუნას, მიუხედავად იმისა, რომ სააკაშვილმა დიპლომატიურობის ნარჩენები მოიხმო და თქვა: «დათვს ვგულისხმობ და არა რომელიმე სახელმწიფოს». ბევრმა მსმენელმა, ალბათ, მაინც ჩათვალა, რომ ის რუსეთზე მიაჩინებდა. დათვი ოდითგანვე რუსეთს უკავშირდება, ვერ კიდევ XVI საუკუნის რუკებზე დათვი გამოიყენებოდა როგორც რუსეთის აღმნიშვნელი სიმბოლო, შესაძლოა, იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ იქაურ ტყვეებში ბევრი დათვი დაიარებოდა; დღეს კი დასავლეთ-

ნეო სამშუაობი იქ საკმაოდ შეზღუდული დროის განმავლობაში გრძელდებოდა და ძალთა დაძაბვას, ლამის სრულ გამოფიტვამდე მუშაობას მოითხოვდა. ამ სამობილიზაციო დაძაბვას, დასვენების, ძალთა აღდგენის, ერთგვარი «თვლემის» პერიოდი მოსდევდა. ამ ორი ციკლის მონაცვლეობამ რუსების ეროვნულ ხასიათში საკმაოდ მკაფიო გამოვლენა ჰპოვა. ეს თავისებურება სხვა ჩრდილოურ ერებშიც გვხვდება, თუმცა ის ნაკლებად გამოკვეთილია, რადგან, მაგალითად, სკანდინავიებს, ბუნებასთან ჭიდილი დაახლოებით მსგავს პირობებში უნევდათ, თუმცა, ისტორიულ-გეოგრაფიული

ზამთარი ძინავს, შემდეგ კი ტყეში ფრიად აქტიურ ბორიალს იწყებს. ძნელი მოსაქმენი სიმბოლო, რომელიც სხვა ქვეყანას უფრო მეტად უხდება, ვიდრე დათვი — რუსეთს და, ალბათ, არ არსებობს უფრო იდიოტური ნაბიჯი, ვიდრე რუსეთის და დათვის გაღვიძება. ამ დროს მსოფლიოს ევლინება არა ნაკლებად პრობლემური «МИШКА КОСОЛАПЫЙ», არამედ გამომწვევარაგული «МЕДВЕДЬ-ШАТУН» (დათვი, რომელიც ზამთარში გააღვიძებს). როდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, ყოველივე ამას ხელი-სუფლებამაც აცნობიერებენ;

2000 წელს რუსეთში სისოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა 65 წელს შეადგენდა, 2011-ში ეს მაჩვენებელი 68,98-მდე გაიზარდა. თვითმკვლელობის რისხვამ 1,65-ჯერ იკლო, სიკვდილიანობამ ალკოჰოლით მოწვევისგან — 3,9-ჯერ, მნიშვნელოვნად შემცირდა ბავშვთა სიკვდილიანობა (15,3 გარდასვლილი 1000 ახალშობილზე — 2000-ში; 7,5 გარდასვლილი — 2010-ში), შობადობა კი, 2000 წელთან შედარებით, 41%-ით გაიზარდა. ემიგრანტების რისხვი 1999-ში 214 ათასს შეადგენდა, გასულ წელს კი — დაახლოებით 40 ათასს. 2000-ში რუსეთის მოსახლეობამ 958,7 ათასით იკლო, გასულ წელს კი — 241,4 ათასით, თუ გავითვალისწინებთ იმ ემიგრანტებს, რომლებიც რუსეთის მოქალაქეობას იღებენ, ვნახავთ, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში მოსახლეობა არ მსიკვდება.

აუზ რუსეთთან გრძელს არ აპირებს

პენტაგონში რუსეთის, უკრაინისა და ევრაზიის საკითხთა განყოფილების ხელმძღვანელმა ჯენიფერ უოლშმა სემინარზე «დამოუკიდებლობის 20 წელი სამხრეთ კავკასიაში — მიღწევები და გამოწვევები» სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა, რომ სამხრეთ კავკასიაში სტაბილურობის განვითარება აშშ-ის ეროვნულ ინტერესებში შედის, მაგრამ აშშ არ აპირებს, ებრძოლოს რუსეთს ამ ან ნებისმიერ სხვა რეგიონზე გავლენის მოსაპოვებლად. «ამერიკა სამხრეთ კავკასიიდან რუსეთის განდევნას არ ცდილობს,» — აღნიშნა უოლშმა.

პალესტინას გაეროში განეჭობა სურს

პალესტინის ავტონომიის ლიდერი მაჰმუდ აბასი გაეროში განეჭობის შესახებ განაცხადის შეტანას აპირებს. აბასის განცხადებით, პალესტინას კანონიერი უფლება აქვს, ამ საერთაშორისო ორგანიზაციაში საკუთარი სტატუსი შეიქმნას. აბასმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ პალესტინის სახელმწიფოს აღიარებას 1967 წლის საზღვრებში მოითხოვს. მისივე განცხადებით, პალესტინა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ უკვე 126-მა ქვეყანამ აღიარა და პალესტინელები მოთმინებას კარგავენ.

ალსანიშნავია, რომ მიხეილ სააკაშვილი ამ შემთხვევაში არა ფსიქიატრიული კლინიკის, არამედ თავდაცვის აკადემიის გახსნაზე გამომდინარე, დანაწევრებული, მართლაც რომ ჩამოშლილი ძველების შუაგულში და, მიუხედავად ამისა, მსხვერპლებს უზიარებდა თავის ხილვებს რაღაც პარალელურ სამყაროში და მსჯელობდა პრობლემაზე რუსეთის ჩამოშლის შემდეგ.

ვის ვლადიმერ პუტინთან შედარების რეჟიმში გადადის, ვნახოთ, რა მოხდა რუსეთში პუტინის პრეზიდენტობისა და პრემიერობის წლებში, 1999-დან დღემდე.

რუსეთი, რომელსაც არ მიცნობთ

რამდენიმე ციფრი მსოფლიო სავალუტო ფონდის, აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს და სხვა კომპეტენტური ორგანიზაციების სტატისტიკიდან. როდესაც პუტინი ხელისუფლების სათავეში მოვიდა, რუსეთის საგარეო ვალი მთლიანი შიდა პროდუქტის 78%-ს შეადგენდა, დღეს კი 3%-ს არ აღემატება. ინფლაცია რუსეთში 1999-ში 36,5%-ს შეადგენდა, გასულ წელს კი 8,8%-ის ნიშნულზე დაიქცა. შარშან უცხოურმა ინვესტიციებმა რუსეთის ეკონომიკაში 40,1%-ით მეტი შეადგინა, ვიდრე 2009-ში. საშუალო ხელფასი, რომელიც 1999-ში 62 დოლარი იყო, გასულ წელს 755 დოლარს გაუტოლდა, რაც 14,8-ჯერ მეტია. საშუალო პენსია, რომელიც 18 დოლარს უდრიდა, 285 დოლარამდე გაიზარდა. უმუშევრობა 12,4%-იდან 7,2%-მდე შემცირდა. საბინაო ფონდი 15%-ით გაიზარდა. მთლიანმა შიდა პროდუქტმა 8,34-ჯერ მოიმატა. რუსეთის ოქროსა და ვალუტის რეზერვებმა გასულ კვირას 543,4 მილიარდი დოლარის ნიშნულს მიაღწია (1999-ში 12,6 მილიარდი იყო).

2000 წელს რუსეთში სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა 65 წელს შეადგენდა, 2011-ში ეს მაჩვენებელი 68,98-მდე გაიზარდა. თვითმკვლელობის რიცხვმა 1,65-ჯერ იკლო, სიკვდილიანობამ ალკოჰოლით მოწამვლისგან — 3,9-ჯერ, მნიშვნელოვნად შემცირდა ბავშვთა სიკვდილიანობა (15,3 გარდაცვლილი 1000 ახალშობილზე — 2000-ში; 7,5 გარდაცვლილი — 2010-ში), შობადობა კი, 2000 წელთან შედარებით, 41%-

ით გაიზარდა. ემიგრანტების რიცხვი 1999-ში 214 ათასს შეადგენდა, გასულ წელს კი — დაახლოებით 40 ათასს. 2000-ში რუსეთის მოსახლობამ 958,7 ათასით იკლო, გასულ წელს კი — 241,4 ათასით, თუ გავითვალისწინებთ იმ მიგრანტებს, რომლებიც რუსეთის მოქალაქეობას იღებენ, ვნახავთ, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში მოსახლეობა არ მცირდება.

1999-ში ჩეჩნეთში ომი მიმდინარებდა, იმ წელს 5000-ზე მეტი მშვიდობიანი მოსახლე და დაახლოებით 1500-მდე ძალოვანი დაიღუპა. პრობლემა ბოლომდე დაძლეული დღესაც არ არის, თუმცა შარშან ჩრდილოეთ კავკასიაში დაიღუპა ცაცილებით ნაკლები ადამიანი: 127 მშვიდობიანი მოქალაქე და 289 ძალოვანი.

საუბარი რუსეთის შეიარაღებულ ძალებზე ძალიან შორს წავიყვანს, თუმცა ისინი კვლავინდებურად ინარჩუნებენ როგორც ლოკალური ომების მოგების, ისე (ბირთვულ ვარიანტში) კაცობრიობის ისტორიის დასრულების შესაძლებლობას; მოკლედ, აშშ-ის გაერთიანებული შტატების უფროსის, ადმირალ მაიკლ მაღენის თქმის არ იყოს, „თანამედროვე გამოწვევებს შეესაბამებინ“.

რუსეთში, ცხადია, ბევრი პრობლემაა, თუმცა ზოგადად ზრდის ტენდენციები ამ სახელმწიფოს სერიოზულ გაძლიერებაზე მიანიშნებს. გაცილებით პატიოსანი იქნებოდა, სააკაშვილს კურსანტებისთვის ეთქვა: „რუსეთი სულ უფრო ძლიერდება და ჩვენი მოქმედება ამ ფაქტორის გათვალისწინებით უნდა დავგეგმოთ“. ამის ნაცვლად ის რუსეთის ჩამოშლაზე საუბრობდა, საინტერესოა, რატომ გაიჭრა ასე ვირტუალურ რეალობაში? იმიტომ ხომ არა, რომ აღარ შეუძლია, რაიმე სხვა, კონსტრუქციული იდეები შემოგვთავაზოს, ბუნდოვან მომავალთან დაკავშირებული, კვაზი-რელიგიური ხილვების გარდა?

ნარკომილიზაციის სავალუტო დისკონსია: დასისლიანებული, განკაცვის საშუალებას მოქალაქეები მონადირე მინაზე აგდია, გამკვირვარებული დათვი კი თავზე ადგას. ანდაზა გვთავაზობს, ტაქტიკურ ხრიკს მივპარტოთ და დათვი მოვატყუროთ. რას გვთავაზობს სააკაშვილი? ის, როგორც ჩანს, მოგვიწოდებს, ნარკოსანებითი ჯონი და თოფი მოვიპარკავოთ (რადგან ნარკოტიკი დათვამ უკვე გადააგვტყინა) და ნითაღ ნიგნუი შეტანილ სხოვალს მისი გამოყენებით შევუბოთ, მარტივად რომ ვთქვათ, ვაგინოთ და ვაფუტისოთ დათვს, ეს კი 99%-იანი ალბათობით ლატალური შედეგით დასრულდება.

ალბათ, დროა, უინ დაგზრუნდეთ

საინტერესოა, რატომ გახლავთ თავდაცვის აკადემია გორში, კონფლიქტის ზონის უმუშაო სიახლოვეს? საბრძოლო მოქმედებების მოულოდნელი დაწყების შემთხვევაში, სარაკეტო-სარტილერიო დარტყმებმა ან მიზანმიმართულმა რეიდმა კურსანტებს შეიძლება სერიოზული საფრთხე შეუქმნას; ეს დაახლოებით იგივეა, სტალინს ფრუნზეს სახელობის აკადემია ბრესტში რომ გადაეტანა. იმედია, ხელი-სუფლებას აღნიშნული გარემოება კარგად გააზრებულნი აქვს.

საზოგადოების გაღიზიანება, ქართული კონტინგენტის მზარდი დანაკარგების გამო, უკვე საკმაოდ თვალშისაცემი გახდა. სულ უფრო მეტი ადამიანი მიიჩნევა, რომ ეს ჩვენი ომი არ არის და ავღანეთში ქართული კონტინგენტის ყოფნას ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავს. გამორიცხული არაა, რომ ამერიკელმა პარტნიორებმა ამასთან დაკავშირებით რაღაც კვლევა ჩაატარეს და შედეგები აჩვენეს, ასეა თუ ისე, ის გაფაციცებით ამტკიცებდა, რომ ავღანეთში ოპერატივით მონაწილეობა საჭიროა, სადაც 937 სამხედრო უკვე გვყავს და მალე დამატებითი ბატალიონის გაგზავნას ვაპირებთ (შედეგებისთვის: ზურბაიჯანმა იქ 94 სამხედრო გააგზავნა, სომხეთმა — 130).

ნეთში გასაწყვეტი ხალხი არ გვყავს. სააკაშვილი თავიდან ტარტი ირგუნებოდა, რომ ავღანეთში ჯარისკაცების გაგზავნას მისი სპამის შენარჩუნებასთან სპარტო არაფერი აქვს, შემდეგ კი იმავად გადაიფიქრა, რომ ავღანეთში მიღებული გამოცდილება ქართული ჯარისთვის მნიშვნელოვანია. საინტერესოა, რომ მას არაფერი უთქვამს იმავად, რომ ეს ომი საგარეთიანია და იმ მსოფლიო გოროტებას ვებრძობი, შესაბამისად, შემოგვთავაზა, განვიხილოთ ავღანეთი, რომელიც ერთგვარი პოლიტიკონი, სადაც უნდა ვივარჯიშოთ; მაღალხანოვარის ასეთ დამოკიდებულებას უცხო ძველების მიმართ, ალბათ, ვერაპინ უნდა ვხედავთ.

საკაშვილის გამოსვლის შემდგომი განხილვის გაგრძელება, ალბათ, არ ღირს, მათ შორის ფრაზის: „მე ძალიან მიყვარს ბალერინები“; დაე, უყვარდეს, პრინციპში, რა ჩვენი საქმეა. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ სამხედრო აკადემიის პლაცი, ალბათ, არ არის ის ადგილი, სადაც შეიძლება ილაზღანდარო, მოიტყუო და ექსტატურ ხილვებს მიეცე. იქ ან სიმართლე უნდა თქვა, ან არაფერი.

რკლასს პუტინი ხელისუფლების სთავაზუი მოვიდა, რუსეთის საგარეო ვალი მთლიანი შიდა პროდუქტის 78%-ს შეადგენდა, დღეს კი 3%-ს არ აღემატება. ინფლაცია რუსეთში 1999-ში 36,5%-ს შეადგენდა, გასულ წელს კი 8,8%-ის ნიშნულზე დაიქცა. შარშან უცხოურმა ინვესტიციებმა რუსეთის ეკონომიკაში 40,1%-ით მეტი შეადგინა, ვიდრე 2009-ში. საშუალო ხელფასი, რომელიც 1999-ში 62 დოლარი იყო, გასულ წელს 755 დოლარს გაუტოლდა, რაც 14,8-ჯერ მეტია. საშუალო პენსია, რომელიც 18 დოლარს უდრიდა, 285 დოლარამდე გაიზარდა. უმუშევრობა 12,4%-იდან 7,2%-მდე შემცირდა. საბინაო ფონდი 15%-ით გაიზარდა. მთლიანმა შიდა პროდუქტმა 8,34-ჯერ მოიმატა. რუსეთის ოქროსა და ვალუტის რეზერვებმა გასულ კვირას 543,4 მილიარდი დოლარის ნიშნულს მიაღწია (1999-ში 12,6 მილიარდი იყო).

რომის პაპს უჩივიან „კონსტიტუციურ უფლებათა ცენტრმა“ სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოში რომის პაპის — ბენედიქტე XVI-სა და სამი კარდინალის წინააღმდეგ საჩივარი შეიტანა. რამდენიმე დღის წინ რომის პაპის წინააღმდეგ საჩივარი შეიტანეს მრევლის იმ წევრებმა, რომლებიც სასულიერო პირების მხრიდან სექსუალურ ძალადობას ემსხვერპლნენ. დოკუმენტში სამი კარდინალის სახელია მოხსენიებული. კათოლიკური ეკლესიის უმაღლეს სასულიერო პირებს პედოფილი-მძღვლებს მფარველობაში ადანაშაულებენ.

პარიზისა და მოსკოვის ახალი შეთანხმება მისტრალის მიყიდვის შემდეგ, პარიზი და მოსკოვი კიდევ ერთ მსხვილ შეთანხმებას აფორმებენ — საფრანგეთი ჩრდილოეთ კავკასიის ხუთი კურორტის განვითარებაში 10 მილიარდ ევროს ჩადებს. ყველა ეს კურორტი საქართველოს საზღვრის უშუალო სიახლოვეს მდებარეობს. რუსულ-ფრანგული პროექტით, მუდმივი დაძაბულობით ცნობილ ჩრდილოეთ კავკასიაში ყველაზე მშვიდობიანი დარგი — ტურიზმი განვითარდება.

ლიბერალიზმი და მსოფლიო
საქართველო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საინტერესოა, რომ პრობლემები არა მხოლოდ ქართველ მეტალურგებს აქვთ, პროფკავშირებიც ავრცელებენ ცნობას, რომ ადმინისტრაციამ „პირაკულის“ ინდოელ თანამშრომლებს პასპორტები ჩამოართვა და საპარტიველოდან გასვლის შესაძლებლობას არ აქლავს. პასპორტების ჩამორთმევა თანამშრომლებს მონათმფლობელობის, ტრედიციების ერთ-ერთი უტყუარი ნიშანი და იმედია, შესაბამისი არასამთავრობო ორგანიზაციები და ინდოეთის მთავრობა ამ ფაქტით დაინტერესდებიან.

გაიხსნება, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საკავშირის ხელისუფლებამ ძალის გამოყენებით აიძულა ქუთაისის ქარხანა „პერკულესის“ თანამშრომლები, გაფიცვა შეწყვიტონ და მუშაობა განაგრძონ. 15-16 სექტემბერს ქუთაისში რეჟიმმა იმდენი უფლება შელახა და ნორმა დაარღვია, რომ მათ უბრალო ჩამორთვლასაც კი საკმაოდ ადგილი დასჭირდება. ის, რომ საქმე ამით დასრულდებოდა, ძნელი მისახვედრი არ იყო. 7 სექტემბერს, ჯერ კიდევ გაფიცვის დაწყებამდე, „საქართველო და მსოფლიო“ წერდა: „თუ ქუთაისელ მეტალურგებს მხარში ქართული საზოგადოება არ ამოუდგება, ხელისუფლება და სანარმოს მფლობელი კომპანია მათ პროტესტს, ძალიან დიდი ალბათობით, სასტიკად ჩაახშობს, ხოლო აქტივისტებს ჩვეული საღიზიით გაუსწორდება“. ასეც მოხდა, ვიდრე საზოგადოებას ტრადიციისამებრ ეძინა, ხელისუფლებამ გაფიცულ მეტალურგებს გადაუარა.

მიუხედავად იმისა, რომ რეჟიმს უამრავი სამარცხვინო რამ აქვს ჩადენილი და ეს, არაერთგზის, გაცილებით მძიმე შედეგით დასრულდება, ქუთაისში მომხდარი ინციდენტი, „ლოკალურად“ და „რიგი-თად“ ნამდვილად ვერ ჩათვლება. „პირაკულის“ გარშემო განვითარებული მოვლენები ნათლად უცხადო, რომ საპარტიველო ხელისუფლება ალარ აპირებს ძველანაში ნებისმიერ პროტესტის გამოვლენას შეაბუროს, თუნდაც ის მოქალაქეებს, სხვაგვარად კანონიერი იყოს და პოლიტიკური სარგული არ ჰქონდეს. როგორც ჩანს, 15 სექტემბერს ქუთაისში გარდაცვალებული ი. ხ. თამაზური პროტესტის იდეა, რომლის რეპრეზენტაციაა გოლო დროს „კონსტრუქციული ოპოზიციის“ ენადა.

მეტალურგები სამსახურში პროფკავშირული საქმიანობისთვის გათავისუფლებული თანამშრომლების დაბრუნებასა და შრომის პირობების გაუმჯობესებას ითხოვდნენ. ლოზუნგი „მიშა, ნადი!“ (დაგვეხსენი, წავიკვლი, დაახვი და ა.შ.) გაფიცვაზე ნამდვილად არ გამოუყენებიათ. მოთხოვნები კონსტიტუციით და შრომის კოდექსით გათვალისწინებული გარანტიების ჩარჩოებს არ ვასცდენია. პოლიცია კი, როგორც თვითმხილველების მონაცემებიდან და ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის კომენტარებიდან ჩანს, პირიქით, კანონის სრული უგულვებლყოფით მოქმედებდა: „საბა-ს ინფორმაციით, პოლიციის მიერ დაპატიმრებული დაბრუნებული თანამშრომლები იარაღ-გარეობილი, სამოქალაქო ტანსაცმელი გამოწყობილი პოლიციის მუშაკების ზედამხედველობის ქვეშ უნებდნენ მუშაობა“. ვერაფერს ვიტყვი: გიოსოსებს იქით XXI საუკუნეა, გიოსოსებს აქეთ — ვერც კი გაიგებ რომელი.

გაფიცვის ჩახშობის შემდეგ, „პერკულესის“ ადმინისტრაციამ ქარხნიდან კიდევ ოთხი თანამშრომელი გააგდო, რომლებიც გაფიცვის დროს აქტიურობით გამოირჩეოდნენ; საერთო ჯამში, ბოლო თვე-ნახევრის განმავლობაში დათხოვნილი მეტალურგების რიცხვმა 21-ს მიაღწია (თავიდან გაუშვეს ისინი, ვინც პირველად პროფკავშირულ ორ-

განიზაცია სათავეში ჩაუდგა, შემდეგ კი — ისინი, ვინც მათ გამოესარჩლა). 18 სექტემბერს პროფკავშირებმა გააგრძელეს ინფორმაცია, რომ პოლიციამ გაფიცვის სამი მონაწილე დააკავა. 19 სექტემბერს, პოლიციისთვის წინააღმდეგობის განხორციელებით, ქუთაისის საოლქო სასამართლომ ირაკლი იობიძეს, ემილი გუმბერიძეს და მალხაზ გოგიაშვილს ათღლიანი ადმინისტრაციული პატიმრობა მიუსაჯა.

ნებისმიერ ნორმალურ ქვეყანაში, მსგავსი მოვლენების განვითარების შემდეგ, ოპოზიციური პარტიების ლიდერები პრემიერ-მინისტრთან საგანგებო შეხვედრას და მისგან დაუყოვნებლივ ახსნა-განმარტებას მოითხოვდნენ, თუმცა ოპოზიცია ამჯერად მხოლოდ მორიდებული ბლუკუნით შემოიფარგლა. ერთადერთი გამონაკლისი „სოციალ-დემოკრატები“ გახლდნენ. მათ თბილისში აქცია გამართეს და მეტალურგებს სოლიდარობა გამოუცხადეს, თუმცა, ამ პარტიის მიერ კოპულა რესურსებიდან გამომდინარე, ძნელი წარმოადგინეს იყო, რომ ის საზოგადოების მოზილიზებას ან თუნდაც პრობლემისადმი მისი ყურადღების მოპყრობას შეძლებდა, მითუმეტეს, რომ საზოგადოების საქმიანობა დიდ ნაწილს მეტალურგების გასაჭირი ისევე აინტერესებდა, როგორც ჩხირი — ყბადღებულ ლობში.

რით შეიძლება აიხსნას ხელისუფლების ასეთი უხეში, დაუფარავი ჩარევა კონფლიქტში დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის, რომლის ანალოგიური მოვლენებიც მხოლოდ XIX საუკუნეში მოვლენოთ (ისიც ძნელია)? ასეთ დროს ხელი-სუფლებამ, იდეაში, თუნდაც „ზრდილობის გულსთვის“, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და სხვა საერთაშორისო სტრუქტურების რიგით, საკუთარი ჩართულობა კონფლიქტში მაქსიმალურად უნდა შენიღბოს და მიუკერძოებელი არბიტრის როლი როგორც ვერ მოიგოს, „ახალის შენარჩუნება“ მაინც სცადოს. მსგავსი არაფერი შეინიშნებოდა, რაც ბუნებრივად ამყარებს ფართოთი გაგრძელებულ ეჭვს იმის თაობაზე, რომ ხელისუფლების მაღალი რანგის წარმომადგენლებს „პერკულესთან“ უშუალო ფინანსური დაინტერესება აკავშირებთ. ალბათ, მხოლოდ ლორბაში გარდამავალ ანგარებას შეუძლია ადამიანს სიფრთხილე დააკარგვის და აიძულოს, ასე უხეშად მოქმედოს.

ძველანაში, სადაც ვი-ზოფინი სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში ახ-ვანილი, ნასით, არაფერი უნდა გაგვიკვირდეს, მათ შორის — ის კომუნისტური, რომელიც მომხარაზე ქუთაისის ვიცე-მერმა ირაკლი ჯიქიამ „ინტერპრეს-ნიუსთან“ საუბარში გააკეთა: „ნებისმიერ ინვეს-

თუ ვიხე-პირი ჯიქია, თავის თანაგონებთან ერთად, იმ სიტუაციაში მოხვდებოდა, როდესაც კიკუს განხორციელდა, საბრალო გოგონას ტანსაცმელს ჩამოახდევინებდა (ან ტყავს გააქრობდა) და მოუსაინარხებდა სხვაგვარ თანახმად სტანდარტულ ნაწილებს. „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

ტორს სახელმწიფოს მხრიდან მამსიმაღური ხელახლება ექნება, რადგან მთავარი პრიორიტეტი ახალი საშუალო ადგილების შექმნა და ადგილობრივი ინვესტიციების დაზარალებაა. სკვანძო სიტყვა ამ წინადადებაში „ნებისმიერი“, ანუ ეს, ალბათ, უნდა გავიგოთ, როგორც „ვინც უნდა იყოს“, „რა წარმომავლობის კაპიტალსაც უნდა ფლობდეს“, „როგორც არ უნდა იქცეოდეს“ და ა.შ. თუ ვიცე-მერი ჯიქია, თავის თანაგონებთან ერთად, იმ სიტუაციაში მოხვდებოდა, როდესაც კიკუს განხორციელდა, საბრალო გოგონას ტანსაცმელს ჩამოახდევინებდა (ან ტყავს გააქრობდა) და მოუსაინარხებდა სხვაგვარ თანახმად სტანდარტულ ნაწილებს. „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

დენ ბედნიერი არიან „პერკულესში“ მომუშავე ქართველი და ინდოელი მეტალურგები, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ქარხნის მფლობელი კომპანია „ევრაზიანსტილის“ საქართველოში ვერ გაიხარებს. მან, მარტივად რომ ვთქვათ, მეტალურგებს შორს შეტოვა და ამერიკიდან მის თითოეულ ნაბიჯს მდია, არასამთავრობოები და რიგი საერთაშორისო ორგანიზაციები საკმაოდ დაუყინებელი, კეთილგანწყობას მოკლებული ყურადღებით დააკვირდებიან. ვერც იმას გამოვრიცხავთ, რომ ვინმე (პროფკავშირები, უფლებდაცვეთი ორგანიზაციები, დაზარალებული მეტალურგების ჯგუფი და ა.შ.) კომპანიის პარტნიორებს არ მოუწოდებდეს, მასთან ყოველგვარი ურთიერთობა განწყვიტონ.

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

საქართველოში გაგრძელდა „ნებისმიერი ინვესტირის“ ხელახლება სწორედ ეგაა და დინამიკური ჩალოცა სწორედ ასეთია: გაიხსნა, კიკუ, თორაე დაბიჭვირ!

451

გრაფიკული
ფარგებით

„მეფე არ მოგვცემს სახალხო პარლამენტს, იგი არ განადგურებს საკუთარ ხელისუფლებას. იგი ამას არ იზამს! შეკრებილი „კონსტიტუცია“, რომელსაც იგი გვთავაზობს, მხოლოდ ფარისევლური დაპირებაა და სხვა არაფერი! ჩვენ, რა თქმა უნდა, გამოვიყენებთ ამ დამოგებას: ყვეას კაპალს გავაგდებინებთ და მერე იმ კაპლითვე გავუტყნებთ თავს.“

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჩვენ ერთადერთი მოთხოვნა გვაქვს — ძირს მეფე!

ოდესღაც თბილისში ტრამვაი გადაადგილების ძირითადი საშუალება იყო. მასთან უამრავი ქალაქური ამბავი, ლეგენდა თუ ანეგდოტი იყო დაკავშირებული. ერთი ასეთი ისტორია მიაამბეს: ტრამვაიში მოხუცი ქალი ამოვიდა, გაცვეთილი, დაკერებული ლაბადა ეცვა. იქვე მსხდომმა ბიჭებმა იანგლეს: „ალაგ-ალაგ მშვიდობაში, დედიჯან!“ დედაბერმა მშვიდად უპასუხა: „დროდადრო იცოცხლე, შვილო!“

ჩვენი ოპოზიციაც ასე დროდადრო ცოცხლობს. დაახლოებით ექვს თვეში ერთხელ იღვიძებს და მორიგ „მოძრაობებს“ იწყებს. „გამოცხადებული“ რევოლუციები, სახალხო მსვლელობები, „წინააღმდეგობა“ და „დაუმორჩილებლობა“ ჯერაც არ მოხერხდა ქართულ ოპოზიციას. დროდადრო „კონსტიტუციულობასაც იჩინს“, ხოლო მეტისმეტად რომ გაუჭირდება, ეროვნულ სიმბლასაც ეხება და ხალხს ნამუსზე აგდებს.

თარ თავს მაინც ჯიუტად „ექვსიანს“ უწოდებენ. რას იზამ, თუ მათ „შესტიორკობა“ ურჩევნიათ, ვერაფერს უშეუღლი. როდის იყო „შესტიორკას“ ტუზისთვის მოეგოს, მით უფრო, თუ ეს „ტუზი“, ჩელენტიანოს კინოგმირივით, გაქნილი შულერია? როგორც არ უნდა გააუმჯობესო სათამაშო (საარჩევნო) გარემო, მას მაინც ვერ მოუგებ იმიტომ, რომ სახელში ტუზი აქვს დამალული.

გამოქვეყნების გზით გაიკვავა, რომ ბურჯანაძე და ბესელია წერილმანი კრიმინალები არიან, ალასანია მეთოდურად აბეზლებს სხვა ოპოზიციურ ლიდერებს ამერიკის ელჩთან, ლევან განჩილაძეს „როცა გინდა, მაშინ იყდი“, კობა დავითაშვილი და კახა კუკავა მხარდაჭერისთვის ფულს ითხოვენ და ა.შ. და ა.შ. ასევე „სრულიად შემთხვევით“ „ვიკილიქსი“ ჯიუტად დუმს სააკაშვილის ხელისუფლების შეცდომებისა და დანაშაულებების შესახებ. კომპრომატების ამ წვიმაში მის მამხილებელ წვეთსაც ვერ ნახავთ. ან უკვე „ექვსეულად“ (ერთსაც ვცდი!) ჩამოქვეითებული ყოფილი „რვიანი“ კი დინჯად განაგრძობს „რევიონებში“ შეხვედრებს. დროდადრო საინფორმაციო საშუალებებით იმაზეც გვიამბობენ, თუ რა გვიჭირს ჩვენ.

სოსუმის დაცემის დღეს, უნდა გაიმართოს. ამ დღეს საზოგადოებრივად აღნიშნავს სოსუმში. თბილისში კი ხალხი უნდა გამოვიდეს „ქართული პარტია“ მარში „გამართობა“.

ყველა მუშას!

ახლაც უწინდებურად ხვრეტენ მუშებს მშვიდობიანი გაფიცვისთვის... ახლაც უწინდებურად მილიონობით გლეხს შიმშილობის ზღვარზე აყენებენ... ახლაც უწინდებურად ანამებენ და შეურაცხყოფენ ხალხის საუკეთესო შვილებს, რომლებიც თვითმკვლევლობამდე მიჰყავთ... ახლაც უწინდებურად მეფის სამართლით ხვრეტენ მეზღვაურებსა და ჯარისკაცებს, რომლებიც მოითხოვენ მინას გლეხებისთვის და თავისუფლებას მთელი ხალხისთვის...

გებლობენ პოლიტიკური რეაქციით, ნაბიჯ-ნაბიჯ ითვისებენ ყველაფერს, რაც მუშებს ასე ძნელად, ასეთი მსხვერპლის ფასად აქვთ მოპოვებული. ლოკაუტებით, უანდარმერიისა და პოლიციის დაცვით, მეპატრონეები ზრდიან სამუშაო დღეს, ამცირებენ ხელფასებს, ძველ წესებს ამკვიდრებენ ფაბრიკებსა და ქარხნებში.

დემოკრატიული რესპუბლიკა — მთელი ხალხისთვის. კმარა! ძირს მონარქია! გაუმარჯოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას! იოსებ სტალინი, 1912 წელი

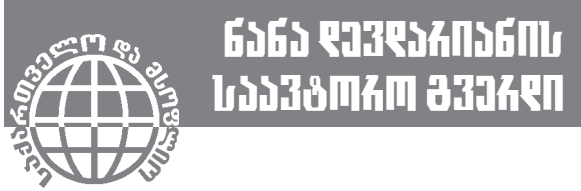
ძიებები დაგეგმილი და ვერ შეგუერთდებით მათ“ (ირაკლი ალასანია). „დღეს ვერც ერთი ოპოზიციონერი ვერ გამოიყვანს ქუჩაში იმდენ ადამიანს, რომ ხელისუფლებას გადადგომა აიძულოს“ (დავით ზურაბიშვილი).

ჩვენ არავის მოვუწოდებთ შეიარაღებული აჯანყებისკენ, მაგრამ სტალინის ასი წლის წინანდელი პროკლამაცია ჩვენი ოპოზიციისთვის ამოუხსნელ ბევრ პოლიტიკურ გამოცანას ხსნის: „რა უნდა რუსეთის პროლეტარიატს, საით მიდის ის? დავამხოთ სახელმწიფო სათათბირო და შევქმნათ საერთო სახალხო დამფუძნებელი კრება. პროლეტარიატი არ მოითხოვს მთავრობისგან წერილმან დათმობებს. ვინც მთავრობის დათმობებს ელის, მას მთავრობის სიკვდილი არ სჯერა. პროლეტარიატი კი სწორედ ამ რწმენით სუნთქავს. ვინც მთავრობისგან შეღავათებს ელის, მას რევოლუციის ძალის არ სჯერა. პროლეტარიატი კი ამ რწმენით ცოცხლობს. პროლეტარიატი არ წერილმანდება უგუნურ მოთხოვნებზე. თვითმპყრობელობასთან ჩვენ ერთადერთი მოთხოვნა გვაქვს: ძირს — მეფე, ძირს — თვითმპყრობელობა!“

„ექვსეულის“ (თუ მაინც „ექვსიანის“?) ლიდერები კი კვლავაც იმეორებენ: „ჩვენ შევთანხმდით, რომ საარჩევნო გარემოსთან დაკავშირებით უამრავ საერთო ღონისძიებას ჩავატარებთ. ეს იქნება საკომიტეტო მოსმენებში მონაწილეობა, ასევე საზოგადოების მობილიზება პარლამენტთან საკუთარი ნების გახატვისთვის, მათ შორის მედიპროექტის წამოსახნა-გატარებაზე მთელი ღონისძიება, ანუ ძალიან კრეატიული და ახლებური ფორმები უნდა შევთავაზოთ საზოგადოებას.“

და როცა ყველა ეს ღონისძიება ჩატარდება, დაიძინებს იმ დამეს თვითმპყრობელობა და აღარ გაიღვიძებს მეორედ დღით! რაკი ჩვენი ოპოზიციაც, აგერ უკვე თითქმის რვა ათწინწელს და შედეგსაც, შესაბამისად, ვერ აღწევს, კიდევ ერთხელ წავეხმარებოდა განსჯისთვის ერთ დოკუმენტს შევთავაზებ, რომლის ავტორმა თვითმპყრობელობის დამხობაზე შეძლო და სახელმწიფოს აშენებაც.

P.S. დღევანდელ საქართველოში ქარიშხალი სულ უფრო ხშირად ჭიქა წყალში ტყდება. მთავრობის წერილმანი დათმობები და შეღავათები ოპოზიციის დიდი ნაწილისთვის სანატრელი პრიზია. გენიალურ ჩეხ მწერალს, კარელ ჩაპეკს ასეთი აპოკრიფი ჰქონდა: „ჩვენ, ძაღლები, მოვლავაპარაკით კურდღლებს, რომ ერთმანეთს არ შევჭამთ. ახლა ვნახეთ, რას იტყვის ახაზე გემლი.“

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამას წინათ მანქანით სომხეთში მომიხია წასვლა. მძღოლმა, თბილისელმა სომეხმა — ტიგრანამ სეპანთან მანქანა გააჩერა და თქვა: ეს ტბა — გომრის ტბა ჩვენი ყოფილა და სომხეთს მერა მისცა. აფსუს, ნაღდი სომეხი იმით ხელში, ვინაც საპუტარი გვარი და ტომი ერცხვინება! აფსუს, ტიგრან, შენ თუ სომეხი ხარ, განა ნაკლებად მიყვარხარ, მაგრამ ამ ჩვენს უჯიშო ხელისუფლებას არც შენ უნდისხარ და არც ჩვენი!

ლეონიდ ილიჩი ბრეჟნევი 300 დავსაბრევი

„ავლაბრიდან ყველაფერი ჩანს, მთელი ტიფლისი თავის შუკებით. შაითან-ბაზარი, ერივანსკის მოედანი, საპნის ქუჩა, ნარიყალა, წმინდა სარქისის ეკლესია, სიონი, ბერძნული ეკლესია... ავლაბრიდან მოჩანს ხატისოვის, მელიქ-კაზაროვის სახლები, თამამშევის ქარვასლა, ტერ-ოსიპოვისა და ზუბალოვის თეატრები, გოგილოს აბანოები... ეს რაა, — ავლაბრიდან კოჯორი, ბორჩალო, შავნაბადა და თვით პარიზიც მოჩანს!“

ეს ფრაგმენტი დიდი მწერლის, საქართველოში დაბადებული და გაზრდილი ავასი აივაზიანის მოთხრობიდანაა, სახელწოდებით „სახარება ავლაბრიდან“. იგი თბილისის განუყოფელ კოლორიტს მთელი ცხოვრების განმავლობაში უბრუნდებოდა, თუმცა გასული საუკუნის 60-იან წლებში სომხეთში გადასახლდა, სადაც გარდაიცვალა კიდევ 2007 წელს. მოთხრობაში „ტიფლისის 1912 წლის გზამკვლევი“ იგი თბილისის იმდროინდელ ხიდებს აღწერს: „მტკვარზე ექვსი ხიდა — მიხეილის, ვერის, მუხრანის, ავლაბრის, მეტეხის და ყველაზე მნიშვნელოვანი — მნაცაკანოვის. იგი 25 ათას მანეთად ააგო და ქალაქს აჩუქა ბატონმა მნაცაკანოვმა. ამან იგი ტიფლისის საპატიო მოქალაქედ აქცია“.

რატომ არის მნაცაკანოვის ხის ხიდი, რომელმაც სულ რაღაც 9 წელიწადი იარსება, ყველაზე მნიშვნელოვანი, გასაგებია. ავასი აივაზიანი, იმის გარდა, რომ უნიჭიერესი მწერალია, სომეხია და არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ ვაჭარ ივანე მნაცაკანოვის ხიდი მას უფრო ეძინებოდა, ვიდრე მუხრანის, მეტეხის ან ვერის ხიდები.

რაკი ამგვარი ხიდის შესახებ თამედროვეებმა არაფერი იციან, თბილისის არცთუ შორეულ ისტორიას ჩავეხუთოთ.

პლატონ იოსელიანის გადმოცემით, ორთაჭალის ბაღების (დღეს — 300 არაგველის ხიდის) სიახლოვეს ყოფილა კახეთის ხიდი, რომელიც შაჰ-აბასის შემოსევისას დანგრეულა. მეცხრამეტე საუკუნის 40-იან წლებში არაერთხელ დაისვა ამ ად-

გილას ახალი ხიდის აგების საკითხი. თბილისის მოქალაქეებმა, ინჟინრებმა პოპემისტერმა და რაისმა 1852 წლის იანვარში დაიწყეს და დეკემბერში დაასრულეს ხის ერთმალის თაღოვანი ხიდის მშენებლობა, რაც 25 ათასი მანეთი დაჯდა. მშენებლებმა, მასზე დახარჯული თანხის ანაზღაურების მიზნით, გადასახადი დაანესეს. მნაცაკანოვმა კი იგი გამოისყიდა და ქალაქს გადასცა. მისი სახელიც ხიდს ამიტომ ეწოდა. ეს ხის ხიდი მალევე, 1861 წელს გამოვიდა მწყობრიდან და 1882 წელს მის ადგილზე ახალი ლითონის ხიდი გაიხსნა, რომლის სიგრძე 47,5 მეტრი იყო, ხოლო სიგანე — 10 მეტრი. მიუხედავად იმისა, რომ ამ ახალ ხიდთან მნაცაკანოვს არაფერი აკავშირებდა, მას 1913 წლამდე კვლავინდებურად მნაცაკანოვის ხიდს უწოდებდნენ. აივაზიანი კი მეოცე საუკუნის ბოლოსაც ასე მოიხსენიებდა მას.

„მეგობრობა გზად და ხიდად“ — ასე უძღვრდა საბჭოთა პერიოდის ლოზუნგი. ერთი ასეთი ხიდი მიხეილ სააკაშვილმაც ააგო, უფრო სწორად, მნაცაკანოვის თვლი გადინადა, ოღონდ, მისგან განსხვავებით, საკუთარი ფიზიკიდან არ ამოუღია; ჩვენი ფული, ოფიციალური მონაცემებით, 12,5 მილიონი ლარი გასცა და მერე „ხარჯის ამოსაღებად“ ნაგავიც ელექტროენერჯის მრიცხველზე დაგვისვა. ოფიციალურად ამ ხიდს „მშვიდობის ხიდი“ ეწოდება, თბილისელები კი მოფერებით „ოლევის ულტრას“ ეძახიან.

რაკი „ავლაბრიდან ყველაფერი, — თვით პარიზიც კი მოჩანს“, სუ-

ლაც არ არის გასაკვირი, რომ სააკაშვილმა სწორედ იქ მოისურვა რეზიდენციის აგება. არქიტექტორიც იგივეა, რაც შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და „მშვიდობის ხიდის“ შემთხვევაში. დასავლური პოლიტიკორექტულობის თვალსაზრისით, ხიდის „მშვიდობიანი“ სახელი 300 არაგველის ხიდის ანტითეზაა; არაგველები ხომ ბრძოლასთან, ომთან, თავგანწირვასთან ასოცირდება. პოლიტიკორექტულობისთვის კი მთავარია, რას ამბობ და არა ის, თუ რას სჩადის. სხვაგვარად, რა „მეომარი“ ან „მშვიდობისმყოფელიცა“ სააკაშვილი, ეს 2008 წლის აგვისტოში გამოჩნდა.

ისტორიის სხვა 300 თავდადებული გმირი — სპარტელები თერმოპილესთან მანამ აკავებდნენ სპარსელთა მანამდე, ვიდრე უკანასკნელმა მათგანმა ბრძოლის ველზე არ დალია სულა. სპარტის მეფე — ლეონიდე, რომელმაც ისინი ბრძოლაში გაიყვანა, არაფრით იყო გამორჩეული. ისტორიაში იგი სწორედ ამ ბრძოლისა და 300 სპარტელის თავგანწირვით შევიდა, თუმცა იგი მითითური ჰერაკლეს მეოცე თაობის შთამომავალი იყო.

როცა საქართველოში მონარქიის აღდგენაზე დაიწყო საუბარი, სააკაშვილმა განაცხადა, რომ ბებია ჰყავდა ბაგრატიონი. ქართველი ბაგრატიონი იყო თუ სომეხი ბაგრატიონი, მას არ დაუკონკრეტებია, მაგრამ წარმომავლობისა (სამეფო გვარის ვეფლისხმო და არა სომეხური ეთნიკურ კუთვნილებას!) და ომში გამარჯვებულის დაფინს გვირგვინის ნაღდი რომ კლავს სააკაშვილს, ეს ჩინებულად იგრძნობა. ლეონიდეობას მონყურებულმა სააკაშვილმა იმდენი მოახერხა, რომ 2003 წლის შემდეგ მისი ერთგული 300 სპარტელიდან დღეს მხოლოდ ვანო მერაბიშვილი შემორჩა. არა, ისინი ბრძოლის ველზე არ დაღუპულან გმირულად, — არასპარტულად მოიქცნენ და მთავარსარდალი მიატოვეს, ზოგიც თვითონ მიატოვა.

2003 წლის „რევოლუციურ“ არჩევნებზე ნაციონალური მოძრაობის პარტიული სიის პირველი ათეული ასე გამოიყურებოდა: კობა და-ვითაშვილი, მაია ნადირაძე, კოტე კემულარია, ზვიად ძიძიგური, დავით ბერძენიშვილი, რომან გოცირიძე, გიორგი არველაძე, ვანო მერაბიშვილი, ირაკლი ოქრუაშვილი, ბესო ჯუღელი.

მათი ერთი ნაწილი დღეს სააკაშვილის შეურიგებელი ოპონენტიცაა, ნაწილი — თვალს მიადარეს და შემოსავლიან თანამდებობაზე გაუშვეს, ნაწილი კი უცხოეთშია გადახვენილი. სიის მეათე ნომერი, ბესო ჯუღელი იტალიიდან ჟურნალისტებს ეუბნებოდა: „მოქმედი მთავრობა საბავშვო ბაღია, რომელსაც ჭკუა არ მოეკითხება“. მან ეს „ვარდების რევოლუციის“ 5 წლისთავზე, 2008 წელს, განაცხადა, როცა ეს „საბავშვო ბაღი“, წესით, უკვე სკოლაში უნდა გაემწესებინათ.

„შე არგასაზრდელო“, — ეტყვიან ხოლმე მეტისმეტად დაუჯერებელ ბავშვს სოფელში. „არგაზრდილმა“ ხელისუფლებამ კი საბავშვო ბაღის ასაკიდან ერთბაშად გერონტოლოგიური მმართველობის ყველა ატრიბუტი შეიძინა. როგორც „ნაციონალების“ სიის მეხუთე ნომრის — დავით ბერძენიშვილის ძმა ამტკიცებს, სააკაშვილის გასვლითი ღონისძიებები, მთავრობის სხდომები და ამომრჩეველთა „შემთხვევითი“ შეხვედრები, როგორც კინოს გადაღებისას, დუბლებად იწერება; არ მოუწონება სააკაშვილს ამ სცენაში რამე, გააჩერებს კამერას და თანამოსაუბრეს ან ტექსტს შეაცვლევინებს, ან გალიმებას უბრძანებს, ან — თავის ჩაღწევას.

ისევე, როგორც საბჭოთა „უძრახობის ხანის“ სკკპ გენერალური მდივნის, ლეონიდ ილიჩ ბრეჟნევის გამოსვლებს ამონტაჟებდნენ, არედაქტირებდნენ და ადამიანურ სახეს აძლევდნენ, სააკაშვილის გამოსვლებიც სწორდება, ივარცხნება და

რალაცას ემსგავსება, მაგრამ ვიდრე ჩანანურზე მაინც უამრავი ლაფსუსი რჩება. ლაფსუსიდან აფსუსამდე კი ერთი ნაბიჯია.

სხვათა შორის, სიტყვა „აფსუსს“ ბევრი იჩემებს — სომეხიც, თურქიც და არაბიც, მაგრამ აქაც ხიდთან და მხედართმთავრებთან მივდივართ; აფსუს ხომ სინანულის აღმნიშვნელი სიტყვაა, რომელსაც, ძნელია, შესატყვისი მოუძებნო. კეისრისა და პომპეუსის ბრძოლა ბალკანეთში სწორედ მდინარე აფსუსის ნაპირებზე მოხდა. პომპეუსმა კეისრისთვის გზის მოჭრა განიზრახა, მაგრამ აფსუსზე გადავლმა ხიდმა მისი კოპორტების მწყობრ ნაბიჯს ვერ გაუძლო და ჩაინგრა. „აფსუსს!“ — შესძახებდა, ალბათ, პომპეუსი. ისე, ვიდრე კომუნისტები დატბორავდნენ, პომპეუსის ხიდი მცხეთასთანაც ყოფილა.

აფსუს, რომ ევროპის ყველაზე ახალგაზრდა პრეზიდენტი ბრეჟნევიზაციის ხიდზეა შემდგარი, ხოლო მისი საბრძოლო კოპორტა — გაფანტული! ლეონიდე დიდებას გამოკიდებული სააკაშვილი სულ უფრო ემსგავსება ლეონიდ ილიჩს, ხოლო 300 სპარტელის ნაცვლად, ახლა უკვე 300 ავლაბრელის იმედადაა.

ავასი აივაზიანი წერდა: „ტიფლისი მრავალი წლის განმავლობაში სომხეთის დედაქალაქი იყო — სხვის მინა-წყალზე. იგი ყოველთვის იყო ფიცარნავი, მხატვრული არენა არა მხოლოდ სომხური სულის გამოსახატად, არამედ მისი მხატვრული სახის, მხატვრული კონსტრუქციის შესაქმნელად. ბედისწერით, ტიფლისმა სომხური იერის მკაცრი და მყარი, თავმეკავებული და ლოკალური ფაქტორა დაამახინჯა კიდევ, მაგრამ თავადაც შეიცვალა“.

თბილისი შეიცვალა, მაგრამ იმდენად არა, რომ თავისიანი და სხვიანი ვერ გაარჩიოს. ის, რასაც სტურუას ქსენოფობიას ეძახიან, სინამდვილეში თბილისის მიერ მოჩვენებითობის, გულღობობისა და სიძულვილის მიუღებლობას წარმოადგენს.

ერთი თბილისური ეზოს ამბავი: ბავშვობიდან შეზრდილი ჭარმაგი კაცები დგანან. მათგან ერთმა მონიფულონისას სომხური გვარი ქართულად გადაიკეთა. გაქვრდეს ეს კაცი და მოთქვამს: — არაფერზე არ მწყდება გული, მაგრამ მამაჩემის დანატოვარი საათი მომპარეს და ეს ვერ მომიხსენებიაო! უსმინეს სიყრმის ძმაკაცებმა და, რომ აღარ დაამთავრა საათზე ლაპარაკი, ერთ-ერთი მიუბრუნდა და უთხრა: — მამაშენის დანატოვარი გვარი არ დაგნანებია და ნუ გადაგვაყოფ ამ საათო!

ამას წინათ მანქანით სომხეთში მომიხია წასვლა. მძღოლმა, თბილისელმა სომეხმა — ტიგრანამ სეპანთან მანქანა გააჩერა და თქვა: ეს ტბა — გომრის ტბა ჩვენი ყოფილა და სომხეთს მერა მისცა. აფსუს, ნაღდი სომეხი იმით ხელში, ვინაც საპუტარი გვარი და ტომი ერცხვინება! აფსუს, ტიგრან, შენ თუ სომეხი ხარ, განა ნაკლებად მიყვარხარ, მაგრამ ამ ჩვენს უჯიშო ხელისუფლებას არც შენ უნდისხარ და არც ჩვენი!

«სამხრეთ ნაკადს» უკრაინის ბარიტორია უსთავაუას

უკრაინის პრეზიდენტი ვიქტორ იანუკოვიჩი სამხრეთ უკრაინის ტერიტორიაზე „სამხრეთ ნაკადს“ გაყვანის წინადადებით გამოვიდა. „ჩვენ „სამხრეთ ნაკადს“ მშენებლობის მიმართ მოქნილ მიდგომებს გთავაზობთ. გაზსადენმა არა შავი ზღვის ფსკერზე, არამედ უკრაინის სამხრეთ ნაწილში, ხმელეთზე უნდა გაიაროს,“ — განაცხადა იანუკოვიჩმა იალტაში გამართულ საერთაშორისო ფორუმზე. პრეზიდენტის თქმით, გაზსადენის უკრაინაში მშენებლობა რუსეთს 25 მილიარდი ევრო, ანუ ხუთჯერ უფრო იაფი დაუჯდება, ვიდრე ეს დაგეგმილია.

ტიმოშენკოს ჯანმრთელობის მდგომარეობა გაუარესდა

50 წლის იულია ტიმოშენკო, რომელიც ბოლო ორი თვის განმავლობაში კიევის სასამართლოში 12 საათს ატარებს, სულ უფრო და უფრო დათრგუნულად გამოიყურება. უკრაინის უმაღლესი რადის რწმუნებულმა ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხებში წინა კარნაჩევამ ტიმოშენკო წინასწარი დაკავების იზოლაციაში მოინახულა და დაადასტურა, რომ ყოფილ პრემიერს მაღალი სიცხე აქვს. მალევე ტიმოშენკოს დამცველმა სერგეი ვლასენკომ განაცხადა, რომ ტიმოშენკოს ჯანმრთელობის მდგომარეობა გაუარესებულია.

დარწმუნებული ვარ, სააკაშვილთან მოლაპარაკების გზით ვერაფერს ვერაფერს მიიღწევს, რადგან მას ბევრი რამ აქვს დასაკარგი. ამ ხელისუფლებამ თავად მოიჭრა უკანდასახვეი გზა და შესაბამისად, ხელისუფლების შესანარჩუნებლად ბრძოლა მათთვის უკვე სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლის ტოლფასია.

საქართველოს გარდაცვლილი პრემიერის, ზურაბ ჟვანიას ძმა, გოგლა ჟვანია, აქტიურ პოლიტიკურ ცხოვრებას ჩამოშორდა და ბიზნესსაქმიანობას დაუბრუნდა, ვინაიდან მიაჩნია, დღეს სერიოზული პოლიტიკური ძალა, ვისთან ერთადაც ქვეყანაში ვითარების შეცვლას შეძლებს, არ არსებობს. „საქართველო და მსოფლიოს“ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებზე, გოგლა ჟვანია ესაუბრება.

გოგლა ჟვანია:

«ქულუარაბუი სოხეთის პატრიარქი და სააკაშვილი ფაქულად გარიგდენ და მიიღეს გადაწყვეტილება»

რობაზეც საუბრობენ, დაუშვებს ოპოზიცია მის გაპრემიერებას?
— ოპოზიციამ ბევრად უფრო მძიმე მოვლენები დაუშვა და აპატივა ხელისუფლებას. ასე რომ, არც ახლა მგონია, რაიმე შეიცვალოს. რა ფორმით მართავს სააკაშვილი 2013 წლის შემდეგ ქვეყანას, პრემიერი ერქმევა თუ პრეზიდენტი, რა მნიშვნელობა

რომ ევროპელი უფლებადამცველები მიუთითებენ, ქვეყანაში ადამიანის უფლებები იზღუდება, ამას არ აქცევს ყურადღებას. სერიოზული პოლიტიკოსები ევროპაში მიხეილ სააკაშვილს ალარც კი ელაპარაკებიან, ამიტომ ყველაფერი არ უნდა დავიჯეროთ, რასაც ხელისუფლება გვეუბნება.
თანაც **ევროპაში გადაწყვეტი-**

— დიხ მსმენია, თუმცა დღეს ზედმეტი აზრობა არ ატანს, თითქმის რაც კი ძველანაში უპა-დურება მოხდა, ყველაფერი სომხების ზრდას. მაშინ, როცა ხალხს მოსწონდა სააკაშვილი, აირჩიეს და დღე და ღამე „მისა-მისას“ გაიკახოდნენ, ძალიან ძველი იყო და ახლა, როცა ალარ მოსწონთ, სომხები გახდა?

მიშა ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას იმიტომ კი არ იღებს, რომ სომხურ ინტერესებს ემსახურება, თუნდაც იმავე რელიგიის კანონთან თუ ეკლესიასთან დაკავშირებით. არა, ის, პირველ რიგში, თავის ინტერესებს იმყარებს. მიხეილ სააკაშვილს ეკლესიის დასუსტება სურს, რადგან იცნის, რომ ერთადერთი რაღაცეა კალა, რომელიც ზარი არ შევალაშულა და მასზე კლირი, ეკლესია. ეს კი არანაირად არ არის მის ინტერესებში, ამიტომ ცდილობს, რაც შეიძლება დაასუსტოს ეკლესია, შუაზე გახლიჩოს.

საკაშვილი მსოფლიო საკუთარი ოჯახის პირად ინტერესებზეა ორიენტირებული. ის ანტი-სახელმწიფოებრივ ძვირფასობას ახორციელებს და არა — პროსომხურს, პროსომხურს ან პროდასავლურს. ჩვენი ძველის უპადაურებას სწორედ ისაა, რომ სააკაშვილს მართლაც ადამიანები, რომლებიც ერთადერთი ღირებულებაა კალაუფლება და ფულია.

— თქვენ აცხადებდით, რომ ზურაბ ჟვანიას მკვლელობის დამადასტურებელი მასალები გაქვთ. სად არის ამჟამად ეს მასალები?

— ეს მასალები არსებობს და იქ ინახება, სადაც საჭიროა. ჯერჯერობით ახალი და მნიშვნელოვანი არაფერია, თორემ აუცილებლად გავახმაურებდი. ვეცადეთ, საერთაშორისო გამოძიება ჩართულიყო ამ საქმეში, მაგრამ ჩვენი ძალებით ეს ვერ ხერხდება, სახელმწიფოს მხარდაჭერა, ბუნებრივია, არ გვაქვს.

— საუბრობდნენ იმაზეც, რომ თქვენი ოჯახი დაამინეს და ამის გამო გაჩურჩულდა და შეწყვიტა საქმე.

— არ ვიცი, არა მგონია, ჩემი ცხოვრების წესი მიუთითებდეს, რომ დამინებული ვარ. საქმე იმიტომ შეჩერდა, რომ დაიბლოკა. თავიდან, როცა დაინიშნა საქმის გამოძიება, ჩვენ ვიანამშრომლობდით გამოძიებასთან, მაგრამ თანდათან გამოიკვეთა, რომ გამოძიება საქმის გამოძიებით არ არის, საქმის გაყვანებით არის დაინტერესებული და, ბუნებრივია, ამ ხელისუფლების პირობებში არ მაქვს იმედი, რომ საქმეს ობიექტურად გამოიძიებენ.

— როგორც ამბობთ, ხელისუფლების მხრიდან არ გაქვთ მხარდაჭერა, დღეს ხელისუფლება ზურაბ ჟვანიას ბევრი მგობარია.

— ყოფილი მგობრები. ხელისუფლებაში მისი მგობრები არ არიან.

— მიხეილ სააკაშვილთან თუ გიცდით შეხვედრას?

— თავიდან, როდესაც გამოიძიება დაიწყო, ორჯერ შეხვედრა, მაგრამ, როდესაც მივხვდი, რომ მატყუებს ადამიანი, რაღაზე შეხვედრე?

— პირდაპირ რომ თქვათ, ვის ადანაშაულებთ ზურაბ ჟვანიას სიკვდილში?

— მე შემიძლია გითხრა, რომ ზურაბს სიკვდილით ისარგებლეს იმ ადამიანებმა, რომლებიც დღეს ხელისუფლებაში არიან. თუ ვინ დაგებდა და შეასრულა ზურაბს მკვლელობა, ამას სჭირდება გამოძიება, მარტომ ჯერჯერობით ეს არ ხერხდება, რადგან მიხეილ სააკაშვილი მკვლელებს ხელს აფარებს.

ესაუბრა

შორენა ციკლარაშვილი

— თქვენ აქტიურად მონაწილეობდით ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ თუ საზოგადოებრივ პროცესებში, თუმცა, რა ხანია, აღარ ჩანხართ. სად არის და რას საქმიანობს გოგლა ჟვანია?

— მე პოლიტიკოსი არასდროს ყოფილვარ და არც პოლიტიკოსობა ყოფილა ჩემი თვითმიზანი. უბრალოდ, ისე წარმართა ჩემი ცხოვრება, იძულებული გახდა, პოლიტიკურ პროცესებში ჩართულიყავი, მაგრამ ეს დიდხანს არ გაგრძელდება და ისევე ჩემს საქმიანობას დაუბრუნდი. თუმცა ვერ ვიტყვი, რომ ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებს მთლიანად გამოვე-თიშე, ქვეყანაში გამართულ საპროტესტო აქციებზე ყოველთვის მივდივარ, მაგრამ — როგორც აქციის რიგითი მონაწილე, ტრიბუნაზე არ ვჩნდები. მაისის აქციებზეც ვიყავი, უბრალოდ, ისე მოხდა, რომ 26 მაისს თბილისში არ ვიმყოფებოდი.

ვინაიდან დღეს საკუთარ თავს ვერც ერთი პოლიტიკოსის გვერდით ვერ ვხედავ, ისევე ჩემს მცირე ბიზნეს-საქმიანობას დაუბრუნდი. ვანარმოებ ღვივოს „ტიბანელის“ სახელით და უცხოეთში ვყიდი.

— განაცხადეთ, რომ ვერც ერთი პოლიტიკოსის გვერდით ვერ ხედავთ საკუთარ თავს, რამ განაპირობა თქვენი ასეთი განწყობა, საზოგადოების ნაწილის მსგავსად, ნიპილიში დაგუფლდა?

— როგორც აღვნიშნე, ჩემთვის პოლიტიკოსობა მონადედა არასდროს ყოფილა. ერთადერთხელ გადავდგი შედარებით აქტიური ნაბიჯი, როდესაც ბადრი პატარკაციშვილის შემოთავაზებას დაეთანხმედი, ვინაიდან მიმაჩნდა, რომ ამ ადამიანს რეალურად შეეძლო ქვეყანაში ცვლილებების განხორციელება, თუმცა, სამწუხაროდ, ყველაფერი ძალიან ცუდად დამთავრდა.

ვერც სერიოზულ პოლიტიკურ ძალას ვხედავ, რომელიც ქვეყანაში რაიმეს შეცვლას შეძლებს და ვერც საკუთარ თავში ვხედავ პოტენციალს, რომ მე მარტომ შევძლო, რაიმე უკეთესი შევთავაზო საზოგადოებას.

— თქვენი ამგვარი დამოკიდებულება ოპოზიციისადმი იმანაც ხომ არ განაპირობა, რომ თავის დროზე ამჟამინდელი ოპოზიცია ზურაბ ჟვანიას მწვავედ აკრიტიკებდა?

— არა, ეს უკვე საკმაოდ შორეული წარსულია და პიროვნულად ბევრ ოპოზიციონერთან დღეს კარგი ურთიერთობა მაქვს. თუმცა, ერთი პიროვნული დამოკიდებულება და მეორე — პოლიტიკურ პროცესებში მონაწილეობა. ბევრი პოლიტიკოსი დღეს ვერ აცნობდა, რომ პოლიტიკოსობა ძალიან დიდი პასუხისმგებლობაა. სამეცხეა ჩაქვდა ეკიდებოდნენ. ნამოინყვანებან რაღაც პროცესებს და მაღალ უშედეგოდ ასრულებენ, ამასობაში კი მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლება და კალაუფლება კიდევ უფრო კლინდავა.

— ნინო ბურჯანაძეს გულისხმობთ?

— არამარტო ბურჯანაძეს, არაერთხელ ნამოინყვანებან ოპოზიციონერ-

ზურაბ ჟვანიას ძმა გარეგინ ბერბაქაძე, მიხეილ სააკაშვილის და სომხების შესახებ

«საკაშვილი მსოფლიო საკუთარი ოჯახის პირად ინტერესებზეა ორიენტირებული. ის ანტი-სახელმწიფოებრივ ძვირფასობას ახორციელებს და არა — პროსომხურს, პროსომხურს ან პროდასავლურს. ჩვენი ძველის უპადაურებას სწორად ისაა, რომ სააკაშვილს მართლაც ადამიანები, რომლებიც ერთადერთი ღირებულებაა კალაუფლება და ფულია.»

რებმაც რაღაც პროცესები, ვერც ერთიანებული ძალებით, მერე — ცალ-ცალკე, მაგრამ ეს ყველაფერი სავალალოდ დასრულდა.

პოლიტიკოსები არ ფიქრობენ, რომ ამ პროცესებში, პოლიტიკური ლიდერების გარდა, ბევრი ადამიანია ჩართული. სწორად ხალხზე გადავხედო აქციების ტირითი და შედეგობაში, ძირითადად, ეს ადამიანები ის-ჯებიან, რაც საზოგადოებაში ერთმანეთს შიშს ნიშნავს.

ყველა პოლიტიკური პროცესი არაორგანიზებულია. პოლო აქციებიც უშედეგოდ დასრულდა, უამრავი ადამიანი დაინახა და მათ მიმართ ვერც პასუხისმგებლობას და ვერც თანადგომას ვერაფერს იხიან.

— ოპოზიციის ნაწილი მოლაპარაკების მომხრეა, ნაწილი კი უფრო რადიკალური განცხადებებით გამოირჩევა. თქვენ როგორ ფიქრობთ, არის მოლაპარაკების გზით ხელისუფლებასთან შესაძლებელი გარკვეული კომპრომისების მიღწევა, თუნდაც საარჩევნო გარემოს შეცვლა?

— დარწმუნებული ვარ, სააკაშვილთან მოლაპარაკების გზით ვერაფერს ვერაფერს მიიღწევს, რადგან მას ბევრი რამ აქვს დასაკარგი. ამ ხელისუფლებამ თავად მოიჭრა უკანდასახვეი გზა და შესაბამისად, ხელისუფლების შესანარჩუნებლად ბრძოლა მათთვის უკვე სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლის ტოლფასია.

— «ნაციონალურ მოძრაობაში» უკვე მიხეილ სააკაშვილის პრემიერ-

აქვს? მთავარია, რომ ის აპირებს, იყოს ხელისუფალი და, თუ არსებული ვითარების მიხედვით ვიმსჯელებთ, ამაში ხელს ვერაფერი შეუშლის.

— ზურაბ ჟვანია სწორედ ამჟამინდელ ხელისუფლებასთან ერთად იბრძოდა ევროპული იდეალების დასამკვიდრებლად. მისი ცნობილი გამოთქვები კი ფრთხილ ფრაზადაც იქცა — «მე ვარ ქართველი, მასხა-დამე ვარ ევროპელი»... რამდენად ამკვიდრებს დღეს ხელისუფლება ევროპულ ღირებულებებს?

— ხელისუფლება, მართალია, გამუდმებით საუბრობს, რომ მისი გზა ევროპისკენ სწრაფვა, მისი მიზანი კი ევროპული იდეალების დამკვიდრებაა, სინამდვილეში სანინააღმდეგოს ამტკიცებს.

— რატომ მოხდა ასე, ეს ხელისუფლება ხომ თავის დროზე სწორედ ამ იდეალების დამკვიდრების დევიზით მოდიოდა? რა შეიცვალა მას შემდეგ?

— არაფერი შეიცვლილა, უბრალოდ, გვატყუებდნენ. მიხეილ სააკაშვილს სიამართლის თემის უნარი სდართოდ არ შესწავს.

— თუმცა საქართველოში ევროპეიზაციასაც ჰყავს მონინააღმდეგეები. საზოგადოების ნაწილისთვის, ხელისუფლების მიერ გადადგმული ბევრი არასასიამოვნო ნაბიჯი, ევროპასთან და დასავლეთთან დათმობაზე წასვლად აღიქმება. მაგალითად, ასე მოხდა რელიგიური გაერთიანებებისთვის სტატუსის მინიჭების შემთხვევაშიც...

— ეს ხელისუფლება ნებისმიერ გადაწყვეტილებას ევროპელობისკენ სწრაფვის საბაბით ნიღბავს. ის ფაქტი,

«თუ ვინ დაგებდა და შეასრულა ზურაბ ბერბაქაძე, ამას სჭირდება გამოძიება, მარტომ ჯერჯერობით ეს არ ხერხდება, რადგან მიხეილ სააკაშვილი მკვლელებს ხელს აფარებს»

საქართველოში ნებისმიერი ოპოზიციური პარტიის საზრუნავი ისაა, რომ სააკაშვილთან საერთო ენა გამოეხსოს და ხელისუფლებას რეალური საფრთხე არ შეუქმნას. შეთავაზებული თანამდებობა, ბიზნესილი, რამდენიმე ჰექტარი მიწის ნაკვეთი, გავლენა არაპირის არ აწყენს. ჰოდა ამ ყველაფრის სანაცვლოდ ოპოზიციური პარტიები მინიჭებულ როლს მშვენივრად ართმევენ თავს.

ბოლო დროს განსაკუთრებით აქტიურად, სახელისუფლო კლანებსა და ოპოზიციურ წრეებს შორის არსებულ დაპირისპირებებზე გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ სახალხო პარტიის თავმჯდომარე მამუკა გიორგაძე ესაუბრა. იგი არამარტო დაპირისპირების მიზეზებს შიფრავს, ზოგადად ოპოზიციური სექტორის ქმედებებსაც კრიტიკულ შეფასებებს უკეთებს.

«ამ სქემით, 2-3 თვე საზოგადოებას «აროვნულმა ფორმამ» გადააბრკალებინა სრუ ქვედაპირით, 2-3 თვე — განვიწყობინებთ და კარვებზე, 2-3 თვე — ნოღაიღაღა, 2-3 თვე — ალასანიამ, 2-3 თვე კიდეც — ვიღაც-ვიღაცებზე და კი გავიდა მთელი 5 წელი, ანუ შეგნებულად ქვინან სრუ მოლოდინს, რომ რეალური კალა, რომელიც თვითონ მასაშია, შეაფარსონ, მოაღონონ და დაიფარვილიყონ»

ჯვეთ“, ყოველი აქციისას „ვი-მარჯვეთ“, ეს რა ქვეყანას ვერ ვიწმობთ თურმე, გასკდა გული ამდენი გამარჯვებებით. რელურად ე.წ. ოპოზიციამ კი მთელი ამ 5 წლის მანძილზე სააკაშვილს უფრო და უფრო გაამყარებინეს ავტორიტარული რეჟიმი. მათი ცრუ აქტიურობა რომ არა, საზოგადოება დღეს რადიკალურად განსხვავებულ გზებს ირჩევდნ. ჯამში გამოდის, რომ ადამიანის გონებას ყველა მიმართულებით (იქნება ეს აქციები თუ არჩევნები) ცრუ ქმედებებით აკავებენ, რათა შეშინებულ, პატრიოტულად აღზრდილი ადამიანი არ მისცენ. მაგალითად, თუ მთელი „ოპოზიციური“ სექტორი მხოლოდ არჩევნებზე ორიენტირებულია,

პოპონ. პატრონის კალთაში სომ ადგილია შევლულა. შესაბამისად, პატრონი საუკეთესოს გამოვლენაზე მუშაობს, პოლიტიკური პარტიები კი — თავისი წარმომადგენელი. ისინი გამარჯვების გვირგვინს ხელში ჩაგდებას ცდილობენ, რის გამოც სააკაშვილთან თანაგვი უნავეთ.

ვინ რა ბგერას როგორ წარმოთქვამს, ვინ რამდენად დადის მის დაკრულზე, ვინ როგორ გაუღიმა პანდურის ამოკვრის შემდეგ და ა.შ. ამ დაკვირვების შედეგები კი მერე მათ ბიზნესნიღბზე აისახება ბოლომდე. ამიტომაც ისინი სააკაშვილის ნებისმიერ ახირებას უმეტესწილად გალიმებულნი ასრულებენ.

გამიხსენოთ, რომორი პოლიტიკა გაატარა სააკაშვილმა ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე. მიუხედავად იმისა, რომ მას არც ჯორჯიანაში ენინააღმდეგობა, არც საზღვრადინა და დიდად არც ნარჩემავილი, პირველ რიგში მათ მთავრად დაიბრუნა. მიერე მტანი საკუთარი პასიური მომხრეების აყვანას მოალოდინა, მისამ მტახს კი აქტიურ მომხრეებში საუკეთესოს შეარჩევს უთმობს. ადგილია სახელისუფლო წრეებშიც ნელ-ნელა ვინაროვდება.

მამუკა გიორგაძე:

ოპოზიციის შავის პირველი სოლოვისთვის იბრძვის

«საქართველოში ნებისმიერი ოპოზიციური პარტიის საზრუნავი ისაა, რომ სააკაშვილთან საერთო ენა გამოეხსოს და ხელისუფლებას რეალური საფრთხე არ შეუქმნას»

თომას როულანდსონი. „პარამხანა“

თუ ენა გამოეხსოს და ხელისუფლებას რეალური საფრთხე არ შეუქმნას. შეთავაზებული თანამდებობა, ბიზნესილი, რამდენიმე ჰექტარი მიწის ნაკვეთი, გავლენა არაპირის არ აწყენს. ჰოდა ამ ყველაფრის სანაცვლოდ ოპოზიციური პარტიები მინიჭებულ როლს მშვენივრად ართმევენ თავს. ამ სქემით, 2-3 თვე საზოგადოებას «აროვნულმა ფორმამ» გადააბრკალებინა სრუ ქვედაპირით, 2-3 თვე — განვიწყობინებთ და კარვებზე, 2-3 თვე — ნოღაიღაღა, 2-3 თვე — ალასანიამ, 2-3 თვე კიდეც — ვიღაც-ვიღაცებზე და კი გავიდა მთელი 5 წელი, ანუ შეგნებულად ქვინან სრუ მოლოდინს, რომ რეალური კალა, რომელიც თვითონ მასაშია, შეაფარსონ, მოაღონონ და დაიფარვილიყონ.

მაშინ პატრიოტი ძალა აქციებით დაუპირისპირდებოდა სააკაშვილის ხელისუფლებას და მისგან ნებადართულ ე.წ. ოპოზიციას, ხოლო თუ აქციებზე გამაზვიანებდა ყურადღებას, იგივე რეალური ძალა მათ არჩევნებით შეებრძოლებოდა. სწორედ აღნიშნულ შესაძლებლობებს ახშობენ და შეგნებულად ქმნიან ფონს, თითქოს ქვეყანაში ოპოზიციური ძალები არ იმყოფება. მს. საბარტოველს შიდა დუღილია კი არა, გარედან მართვადი პროცესია. მათ ხელმოწერა და ბაბარლი ის პოლიტიკური ფიგურები წარმართავენ, რომლებიც ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლაში იჭრებიან.

რაც შეეხება საქართველოს პოლიტიკურ პროცესებში სააკაშვილზე ზურაბიშვილის კვლავ ჩართვას, ალბათ, იმ სამსახურში, რომლის გამოც ქვეყნიდან წავიდა, პრობლემები შეექმნა და ახლა ამ ფორმით უკან დაბრუნება სურს. რაგონიათ, ხელისუფლებისგან რამით განსხვავდება ოპოზიციის? — არანაირად! მარტო პოლიტიკაში კი არა ყველა სფეროში შეაღწია ამათმა სისტემამ; ხელისუფლება იძახის: „გავიმარჯვეთ“, ოპოზიციის იძახის: „გავიმარჯვეთ“, ფეხბურთში „გავიმარჯვეთ“, კალათბურთში „გავიმარჯვეთ“, ომში „გავიმარჯვეთ“.

— როგორც ვხედავთ, ოპოზიციური პარტიებს შორის არსებული დაპირისპირებებს ბოლო არ უჩანს. ავიღოთ თუნდაც ბურჯანაძისა და ალასანიის ურთიერთდამოკიდებულება, ერთი არჩევნებისთვის ემზადება, მეორე აქციებისთვის. არადა, საკუთარ თავს ორივე ოპოზიციის უწოდებს. შესაბამისად, მიზანიც ერთი უნდა ჰქონდეთ და გადაწყვეტილება ერთნაირი უნდა იყოს. ბოლოს და ბოლოს რასთან გვაქვს საქმე? — საქმე ისაა, რომ ოპოზიციური ძალები დამოუკიდებლად იბრძვიან პირველობისთვის და ერთმანეთს არა მოკავშირეებად, არამედ კონკურენტებად აღიქვამენ. ამ მიზნით ისინი

კლანებს შორის დაპირისპირება იყო თუნდაც ოქრუაშვილის განადგურების გეგმა (რაც მისმა ამბიციებმა გამოიწვია). საბჭოურ-ბოლშევიკური რეჟიმი ხომ პატრონთან მიახლოებას კრძალავს. მან კი სწორედ ეს მოინდომა. თავში წამოარტყეს უგულავასაც, ურიგოდ ვინ გაგატარებდა. რაც შეეხება გეგმავას, იგი ცოტა ხნით უკან ჩააჩოჩეს, თუმცა საჭიროების შემთხვევაში მაინც გამოიყენებენ, რადგან ნავიდან საბოლოოდ გადასადგები ვერ არაფერი დაუშვებია. უბრალოდ, ის გუნდი, რომელსაც გეგმავა უჭერდა მხარს, მოცემულ მომენტში სააკაშვილის მოთხოვნის შესაბამისად ვერ მოიქცა.

მინდა ვთქვა, რომ მათი ძეგლება არაფრით განსხვავდება ნებისმიერი მიწარდინი სოფლის ბაზრის ჩარჩების ძეგლებისგან. უბრალოდ, ეგაა, რომ ენინი ვიზუალურად სოლიდურად გამოიყურებიან, ბოლო კლასის ავტომანქანაში სხადან და ძვირადღირებულ სუვენირებს იტარებენ. სხვა მეთრანირ სხვაობას მ პირადად მათ შორის ვერ ვპოულობ.

— ბატონო მამუკა, დეტალტობის დროს თქვენ პირველმა შეაფხეთ დეკლარაცია და აღნიშნეთ, რომ რამდენიმე მილიონი გასესხეთ. თუ დავბრუნდით ის მილიონები?

— კი, ნამდვილად ასე იყო და 15 მილიონზე იყო საუბარი. ჩვენ ეს იმის გამო გავაკეთეთ, რომ გვეჩვენებინა, რაოდენ სისულელეა ამ დეკლარაციების შევსება ისეთი ფორმით, რა ფორმითაც მაშინ იყო სავალდებულო. რა თქმა უნდა, ეს თანხები არ დაბრუნებულა, თუმცა საქართველოში მგავსი მიდგომის სოციალისტური ხელგამა კვლავ არსებობს. ეს ფორმა ქონების მიმართ არაფანსალი დამოკიდებულების ამსახველია, სააკაშვილის ხელისუფლებამ გარკვეული პოლიტიკური მიზნების გამო რომ შემოიღო.

ესაუბრა მამუკა გიორგაძე

იყო დრო, როცა საზოგადოების დიდ ნაწილს ნატოში გაწევრიანება საქართველოს უსაფრთხოებისა და დაცულობის გარანტიად მიიჩნდა, მაგრამ ავვისტოს მოვლენებამ ეს ილუზია გააპარწყლა

«კატასტროფული გეგმობა, როგორც მივიღეთ, არის უფრო იმპერიალისტიური პოლიტიკა, როგორც ჯერ კიდევ შუამდგომლობის დროს დაიწყო და სააკაშვილის რეჟიმის დროს»

ქართველი პაიკად სჭირდებათ რუსეთთან დიდ გეოპოლიტიკურ თამაშში? — აცხადებდა ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია.
და მართლაც, უკანასკნელი ორი თვეს განმავლობაში ნათელი გახდა, რომ ამერიკის საგანგებო წარმომადგენელი „მეგობარ“ ქვეყანაში დემოკრატიული ღირებულებების მხარდაჭერა, როგორც ეს ბევრს ჰგონია, თუმცა ეს არცაა გასაკვირი, რადგან თანამედროვე მსოფლიოში მხოლოდ დემოკრატიული ღირებულებები და ქვეყნის თავისუფლება არ არის ისეთი მნიშვნელოვანი „პრობლემა“, რომელიც ქვეყნისადმი მხარდაჭერას განაპირობებს. ამერიკის საქართველოსთან მიმართებაში სულ სხვა მერკანტილური მიზნები ამოკრავს. კერძოდ, ამერიკის საქართველოსთან „დამკვირვებით“ განაგრძობს თავის გავლენას ამიერკავკასიისა და შუა აზიის სახელმწიფოებზე. ამით ერთდროულად „ორ კურდღელს“ დაიჭერს: გახდება მონოპოლისტი ენერჯორესერვისით მდიდარ კასპიის აუზში, საქართველოში მემკვიდრით კი ხელსაყრელ სტრატეგიულ დერეფანს მიიღებს, მაგრამ, რაც ყველაზე მთავარია, ერთდროულად აღმოჩნდება რუსეთისა და ჩინეთის საზღვრებთან, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან ამერიკის მსოფლიო ინტერესებს. ამრიგად, ამერიკის საქართველოში თავისი შორსმომავალი მიზნების უზრუნველყოფის იარაღად სჭირდება, ანუ საქართველო მონინა აღმდეგე მხარის გასანადგურებლად მუდმივად დამინერხებულ ზარბაზნში ჩადებული ყუმბარაა, რომელსაც „კოვბოი ჯეიკი“, როცა მოისურვებს, მაშინ გაისვრის.
ქართული საზოგადოების პრობლემა არის ის, რომ ჩვენ არ ვიცით, რა არის ჩვენი რეალური მიზანი — საქართველოს, როგორც სუვერენული სახელმწიფოს ღირსეული განვითარება ნატოში თუ ნატოს მფარველობაში გადასვლა? რადგან, თუ ჩვენ ვიბრძვით ღირსეული წევრობისთვის, მაშინ ხელისუფლების პრობლემა უნდა იყოს ეკონომიკურად ძლიერი, პოლიტიკურად სტაბილური, მტკიცე თავდაცვისუნარიანი, ტერიტორიული მთლიანობა აღდგენილი, დემოკრატიული სახელმწიფო,

კატასტროფული გეგმობა

დღეს საქართველო თავისი არსებობის მანძილზე ერთ-ერთ უმძიმეს პირობებში იმყოფება: ერთის მხრივ — ომგამოვლილი ქვეყანა, განადგურებული სოფლები და ქალაქები, ათიათასობით ახალი დევნილი; მეორეს მხრივ — დარღვეული ტერიტორიული მთლიანობა, შელახული სუვერენიტეტი. მის საზღვრებში ორი ახალი „სახელმწიფო“ აღმოცენდა, მაგრამ ყველაზე მეტად საზოგადოების განვითარებას აფერხებს ქვეყანაში არსებული კატასტროფული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, უმუშევრობის სულ უფრო მზარდი ტენდენცია და პერსპექტივაში არცთუ ისე სახარბიელო მომავალი.

კატასტროფული გეგმობა, რომელიც მივიღეთ, არის შედეგი იმ იმპერიალისტიური პოლიტიკისა, რომელიც ჯერ კიდევ შუამდგომლობის დროს დაიწყო და სააკაშვილის რეჟიმის დროს უმთავრეს სტრატეგიულ ღონისძიებად დასაჯდა საყოველთაო დისკრედიტაცია და სახელმწიფო სუვერენიტეტის ნივთიერება წარმოადგენს.
ცნობილი ქართველი პოლიტიკოსი ალექსანდრე ჭაჭია ჯერ კიდევ 90-იანი წლების მიწურულს აფრთხილებდა ქართველებს აფრთხილებდა კატასტროფულ შედეგებზე, რაც მოყვებოდა სააკაშვილისა და მისი თანამოაზრე ე. წ. რეფორმატორების მოსვლას ხელისუფლების სათავეში: „მომალაპმთა კავშირის ე. წ. სახალაგარდული ფრთხილარაგმადანს იმ ამერიკანიზირებული მასოგარნი იდეოლოგიური შტამების პრიმიტიული მატარებლის, რომელსაც არაფერი აქვს საერთო ქართველი ხალხის პატრიარქალურ მადანთან, ტრადიციულთან და ეროვნულ თვითმყოფადობასთან. ამიტომ ისინი შეეცდებიან, მიხანინებართულად და მითოდურად ანაგრიონ ეს თვითმყოფადობა მანამ, სანამ არ მიაღწევენ ქართული საზოგადოების დასავლურ უნიფიცირებულ მოდელთან შესაბამის მდგომარეობას. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ქართველი აღარ უნდა იყოს ქართველი, შესაბამისად, საქართველო აღარ უნდა იყოს საქართველო, ვიძინავთ „ჟორჯია 2“. მიუხედავად ბატონი ალექსანდრეს ლოგიკური მსჯელობისა და რაციონალური დასაბუთებისა, მისი ნათქვამი დარჩა „ხმად მლაღებლისა უდაბნოსა შინა“, თუმცა ქართველი ერთ უკვე იქის ამ შეცდომის შედეგს, რადგან მოქვეყნირის ახალგაზრდული ფრთის ე. წ. რეფორმატორებისა და დღეს უკვე „ნაციონალისტების“ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, საქართველო ეროვნული დეგრადაციისა და დამლა-დაქუცმაცების გზას დაადგა. ამერიკანიზირებული უსამართლო კონსოლიდირებული „ნაციონალიზმის“ ეროვნული ფანტაზმაგამის ამერიკული „მეცხმისტიკური“ ფანტაზმაგამით ჩანაცვლების პროცესი წამოიწყა, რომელიც ყოველგვარი ეროვნული განადგურებას იხანავს მიხანად. მაგრამ ყველაზე უარესი არის ის, რომ ამ პროცესს ჩვენ, ქართველი საზოგადოებრივად არა თუ ხელს ვუშლით, არამედ ჩვენში დაბუდეული კომფორტიზმის, უპირობისა და პასიურობის გამო სააკაშვილის ანტიროვნულ რეჟიმს საქართველოს თანდათან „ჟორჯია 2“-ად გარდაქმნაში „მეცხმარეობით“ და არც ვუფიქრებთ თანდათან თვალსა და ხელს შუა ხელიდან გვიცლებას.

ყველაზე მეტად დღეს სააკაშვილის რეჟიმის დასაყრდენი წინ-მედღებით მკერდამშვენიერი და ფინანსურ დოტაციაზე მყოფი ე. წ. კულტურული ელიტა, საბჭოთა ინტელიგენციის გადმონაშთების ვინო ჯგუფი, ფონოგრამისტი „სუპერ ვარსკვლავები“, პოლიტიკურ პროსტიტუციაში განაფული პოლიტიკოსები, გრანტიყლაპია კოლაბორაციონისტები „უჯგოშნიკები“, საკუთარი ხმის ოც ლარად გამოიდევლი მოქალაქეები(?) და ა. შ., რომლებისთვისაც ვინო მერკანტილური ინტერესების დაკმაყოფილება უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სამართლიანობის უზრუნველყოფა და სახელმწიფო ინტერესების დაცვა. ამის თქმის საშუალებას გვაძლევს ის ფაქტი, რომ საზოგადოების აღნიშნულ ნაწილს სააკაშვილი ავვისტოს ომში განცდილი მარცხისა და ქვეყნის ტერიტორიის 20%-ის დაკარგვის შემდეგაც ქვეყნის გადამრჩენ ერთადერთ პოლიტიკოსად „მიჩნია“ და მზე და მთავარ მასზე ამოსდის. რადგან საშუხაროც უნდა იყოს, ტაშისმკერელთა ეს გრძელი რიგი ვერ (ან არ) აცნობიერებს, რომ სწორედ სააკაშვილის უგუნურმა და ავანტიურისტულმა პოლიტიკამ მიგვიყვანა ავვისტოს ომამდე და სახელმწიფოს დამლა-დაქუცმაცებამდე.
ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია ჯერ კიდევ ომის დაწყებამდე რამდენიმე თვით ადრე აქამთავდა შემავრთობულ პროგნოზს და ომის დაწყების შესახებ მოხატობასაც არ გამოიციხებდა, რომელიც, შესაძლოა, გამოიწვევს სააკაშვილის ხელისუფლების დინად დაკლარირებას ანტირუსულ პოლიტიკის და ნატოსთან გაუზარებას სწრაფვას: „თუ ნატოში საქართველოს გაწევრიანებას რეალური შესაძლებლობა არ გამოიხატება, ანუ რუსეთის სამხრეთ საზღვრებთან ნატოს გაზარების განთავსების საფრთხე გარდავა, რუსეთის ხელი-სუფლებს, ცხადია, გააფართოვს თავისი უსაფრთხოების ზონას, მათ შორის, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიების სარჯავს. ანალოგიურ ნაბიჯს რუსეთი კონფლიქტის სამხრეთ გზით გადაჭრის შემთხვევაში გადადგას, რაზეც ხშირად მსჯელობენ ბრძენები სააკაშვილის გამომცავში. ვფიქრობ, ეს

«თუ ნატოში საქართველოს გაწევრიანების რეალური შესაძლებლობა არ გამოიხატება, ანუ რუსეთის სამხრეთ საზღვრებთან ნატოს გაზარების განთავსების საფრთხე გარდავა, რუსეთის ხელი-სუფლებს, ცხადია, გააფართოვს თავისი უსაფრთხოების ზონას, მათ შორის, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიების სარჯავს. ანალოგიურ ნაბიჯს რუსეთი კონფლიქტის სამხრეთ გზით გადაჭრის შემთხვევაში გადადგას, რაზეც ხშირად მსჯელობენ ბრძენები სააკაშვილის გამომცავში. ვფიქრობ, ეს კატასტროფა იქნება როგორც საქართველოს სახელმწიფოებრივობის, ისე ქართველი ერისთვის, როგორც კულტურულ-ისტორიული ფენომენისთვის» (2007 წ.)

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„შორს ვარ იმ ილუზიისგან, დავიჯერო, თითქმის საპარტიველოში არსებული რომელიმე უცხოური მისია მხოლოდ და მხოლოდ საქართველოს ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებს. თუ არჩევნების შედეგებზე ჩვენი ოპოზიციის და ქართველი ხალხი ხმას არ იღებს, უცხოელთა რატომ დაინტერესებენ არჩევნების შედეგების გაპროტესტებას?“

არჩევნები საქართველოში ყოველთვის მღელვარების საბაბია. არსებული ვითარების გათვალისწინებით, რამდენად შესაძლებელია სამართლიანი არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა და როგორ უნდა მიაღწიოს ოპოზიციამ საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებას, საარჩევნო და პოლიტიკოლოგიების კვლევის ცენტრის დირექტორი კახა კახიშვილი გვესაუბრება.

კახა კახიშვილი:

«თუ არჩევნების შედეგებზე ჩვენი ოპოზიციის და ქართველი ხალხი ხმას არ იღებს, უცხოელთა რატომ დაინტერესებენ არჩევნების შედეგების გაპროტესტებას?»

— მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ყოველი ჩატარებული არჩევნების შემდეგ მიმდინარეობს საუბარი, რომ არჩევნები გაყალბდა, უცხოელი დამკვირვებლები დასკვნაში, ერთ-ერთი უწყინარი შენიშვნის გარდა, წერენ, რომ ჩატარებული არჩევნები ყველა ნორმას შეესაბამებოდა. რატომ ხდება ასე?

მიმდინარეობის დროს მომხდარი დარღვევები არ ჩანს.

— საარჩევნო და პოლიტიკოლოგიების კვლევის ცენტრს ხელმძღვანელობთ, თქვენ რა წვლილის შეტანა შეგიძლიათ საარჩევნო სისტემის უზრუნველყოფასა და სამართლიანი არჩევნების ჩატარებაში?

— მე, როგორც ერთ-ერთი ორგანიზაციის წარმომადგენელი, ვარ არჩევნების დამკ-

როდესაც ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების საკითხზე მოლაპარაკება დაიწყო, მე მომხრე ვიყავი, ხელი-სუფლები და ოპოზიციის შეხვედრები საჯარო ყოფილიყო და ამ მოლაპარაკების ტელევიზიით ტრანსლირება მომხდარიყო, თუმცა პოლიტიკოსების ნაწილმა უარი განაცხადა, მათი არგუმენტი ის იყო, რომ ზოგიერთი პოლიტი-

თანაო. მაგრამ, თუ სტატისტიკას გადავხედავთ, ვნახავთ, რომ ხელისუფლებასთან შედარებით, ოპოზიციური პარტიების დაფინანსება ბიზნესმენების მხრიდან, ფაქტობრივად, წელი პროცენტია. ასე რომ, საბოლოო ჯამში, შემონიწყოფის თანხის გაორმაგება, ჩემი აზრით, ისევე ხელისუფლებას აწყობს.

— ოპოზიციის ჰქონდა იდეა ბიომეტრიული სივრცის შედგენასთან დაკავშირებით, რასაც ხელისუფლება არცთუ ხალისით თანხმდებოდა.

— ბიომეტრიული სივრცით არჩევნების ჩატარება ვერ იქნება გარანტი იმისა, რომ ჩატარებული არჩევნები იდეალურად ჩატარდება, მაშინ, როდესაც ყველანაირი ბერკეტი, მათ შორის ელექტრონულიც ხელისუფლების ხელშია. როგორც დღეს არ გვაქვს ინფორმაცია, ვის უსმენენ და ვის კომპიუტერს ამოწმებენ, ასე არ გვეცოდინება, შემდეგში „ჩიპი“ ვის რა ინფორმაციას დაუშვებენ. რამდენად ამის წახალისებელი აპარატურა მოსახლეობისთვის ხელმისაწვდომი არ იქნება.

ბიომეტრიული სივრცის გარდა, სხვა საშუალებებიც არსებობს, თუნდაც ფოტოსურათიანი საარჩევნო სივრცე, სივრცის შედგენა მისამართის მიხედვით და ასე შემდეგ.

— არჩევნების გაყალბება თავის დროზე „ვარდების რევოლუციის“ დაწყების საბაზად იქცა. მომავალი არჩევნების გაყალბების შემთხვევაში, არის თუ არა ახალი რეფორმული მოსალოდნელი?

— 2003 წელს მე გახლდით ცენტრალური საარჩევნო კომისიის იურიდიული სამსახურის უფროსი და ვერ დაგეთანხმებოდა, რომ ის არჩევნები გაყალბდა. ნამდვილად იყო პრობლემები, რაც ყველა არჩევნებს ახლავს, მაგრამ მამინდელმა ოპოზიციამ კარგად გამოიყენა ეს ყველაფერი, რადგან, პირდაპირ ვთქვით: მაშინ ოპოზიციამ ბევრად ძლიერი იყო, ვიდრე დღესა და, ამჟამინდელი ოპოზიციისგან განსხვავებით, საერთაშორისო მხარდაჭერაც ჰქონდა. მაგრამ, როცა ამბობენ, რომ მაშინ გაყალბდა არჩევნები, მინდა გითხრათ, რომ, თუ არჩევნების გაყალბებას იმას ეძახიან, რომ 6 პოლიტიკური სუბიექტი შევიდა საქართველოს პარლამენტში, მაშინ სჯობს, კიდევ გაყალბდეს და მრავალპარტიული გახდეს საქართველოს პარლამენტი, ვიდრე არ გაყალბდეს ის უკლებლივ პარტია იყოს წარმოდგენილი.

მომავალი არჩევნების გაყალბების შანსი, არ ვიცი, რამხელაა, მაგრამ რეალურად რევოლუცია რომ მოყვას გაყალბებას, ამის შანსი ნაკლებია.

თუ არ იქნება სამოქალაქო სექტორის, ხალხის აქტიურობა, თუ არ გაძლიერდა ხელისუფლებაზე ზეწოლა, არსებული ვითარებიდან გამომდინარე, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ 2012 და 2013 წლებში არჩევნების შედეგად ისევე „ნაციონალური მოძრაობა“ გაიმარჯვებს.

ესაუბრა შორენა ციციშვილი

— მოგვხსენებთ, ოპოზიციის ნაწილი, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში, ხელისუფლებასთან საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების მოთხოვნითა და იმედით მოლაპარაკებას აწარმოებდა. არსებული ვითარებისა თუ საარჩევნო კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რამდენად შესაძლებელია ქვეყანაში სამართლიანი არჩევნების ჩატარება?

— სამწუხაროდ, ჩვენ ვხედავთ ტენდენციას, რომ ყოველწლიურად, ხელისუფლება საარჩევნო კანონს საკუთარ თავზე ირგებს. იხვეწება არჩევნების გაყალბების მექანიზმებიც. ის დრო წავიდა, როცა საარჩევნო ყუთში ბიულეტენებს ტანიდენ და „კარუსელს“ ატრიალებდნენ. ასეთი შემთხვევები დღეს ნაკლებად ხდება. აღსანიშნავია, რომ 2003 წლის შემდეგ პირი ცვლილება განხორციელდა საარჩევნო კომისიის შემადგენელი წევრების კომპოზიციის გასწვრივ, რათა საარჩევნო პროცედურები გამარტივებულიყო. თუნდაც აღმინისტრაციული რესურსების გამოყენების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით, 2003 წელს ვერაპირად მაქსირი იყო კანონმდებლობა.

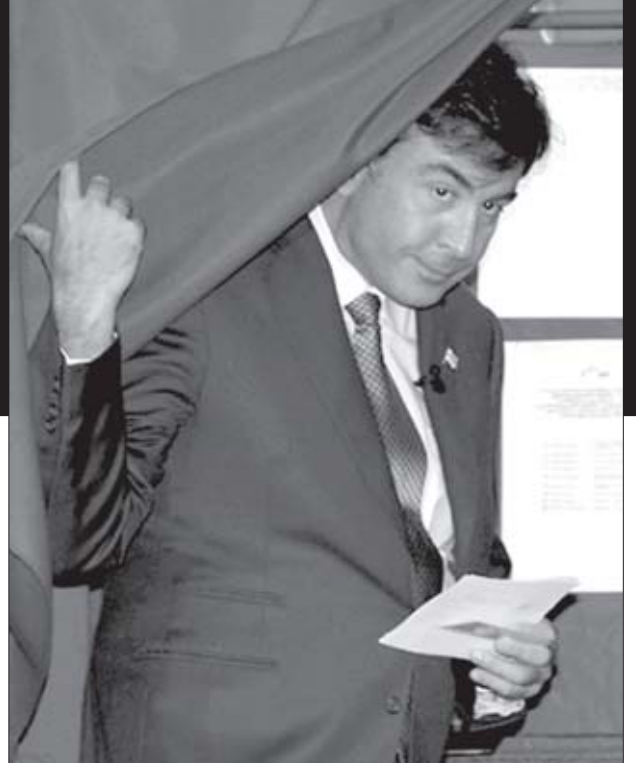
პირველ რიგში, სამართლიანი არჩევნების სჭირდება ხელისუფლების პოლიტიკური ნება. თუ ხელისუფლება გადაწყვეტს სამართლიანი არჩევნების ჩატარებას, ასეც იქნება. სამართლიანი არჩევნების ჩატარება შემდეგ ძირითად ფაქტორებზე დამოკიდებულია: ქვეყანაში უნდა იყოს მიუკერძოებელი სასამართლო, დამოუკიდებელი საარჩევნო კომისიები და დამოუკიდებელი მედიის სექტორი. სპეცსამსახურები და პოლიცია უკანონოდ არ უნდა ეროდეს არჩევნების მიმდინარეობის პროცესში... კიდევ ბევრი კომპონენტი, მაგრამ, ძირითადად, ამ ფაქტორებზე დამოკიდებული სამართლიანი არჩევნების ჩატარება.

— თუმცა ყველა ის პრობლემა, რაც ჩამოთვალეთ, დღეს ქვეყანაში არსებობს. ამ ფონზე როგორ უნდა მოახერხონ ოპოზიციურმა პოლიტიკურმა პარტიებმა სამართლიანი არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა?

— რა თქმა უნდა, უამრავი პრობლემა არსებობს, ამიტომ, დღევანდელი არჩევნების შეჯამების წესიდან გამომდინარე, ნებისმიერ შემთხვევაში,

ჩვეოლუსია რომ მოკვან გაყალბებას, ამის შანსი ნაკლებია 2012 და 2013 წლების არჩევნების შედეგებით ისევ «ნაციონალური მოძრაობა» გაიმარჯვებს

შეიძლება ითქვას, რომ ამოგჩვევის აქტიურობა ერთ-ერთი სერიოზული პრობლემაა. ხელისუფლების ამოხსნა, დაშლის ოპოზიციური სხეული. ამისთვის რაც შეიძლება მეტ პარტიას უნდა მიაღწიოს არჩევნებში მონაწილეობა, რათა მათ ერთმანეთს წაართვან ხმა.

— მოდი ასე ვთქვათ: ნებისმიერი დამკვირვებელი, საელჩოს წევრი თუ უცხოური მისიის წარმომადგენელი, რომელიც საქართველოში მოღვაწეობს, პირველ რიგში, თანხის რეგისტრაციის ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებს. შორს ვარ იმ ილუზიისგან, დავიჯერო, თითქმის საპარტიველოში არსებული რომელიმე უცხოური მისია მხოლოდ და მხოლოდ საქართველოს ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებს.

— თვალსაზრისით და ზერეულად აკვირდებიან საარჩევნო პროცესებს, ვინაიდან ის ფაქტი, რომ საარჩევნო ყუთთან დარღვევები არ მოხდება, არ ნიშნავს, რომ არჩევნები დარღვევების გარეშე ჩატარდა. როგორც მოგახსენებთ, არჩევნები სხვადასხვა ნიუანსისგან შედგება და, თითოეული თუ არ შეისწავლე, მხოლოდ კენჭისყრის დღეს როგორ ჩატარდა არჩევნები, არჩევნების შედეგების საბოლოო კრიტერიუმი არ არის. თან, როგორც აღვნიშნე, ყოველ წელს ბევრად უფრო დახვეწილი მეთოდებით მოქმედებს ხელისუფლება და გარეშე თვალისთვის არჩევნების

ვირეველი და, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე პარტიას არჩევნებთან დაკავშირებით კონსულტაცია დაინტერესებს, ვალდებული ვარ, სამართლებრივ ფარგლებში ეს კონსულტაცია გაუწიო, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამის სურვილი ბევრს არ აქვს და ჰგონია, რომ არჩევნების შესახებ ყველაფერი იცის და სხვისი აზრი ნაკლებად აინტერესებს. სამწუხაროდ, ოპოზიციური პარტიები სამოქალაქო სექტორთან მჭიდროდ არ თანამშრომლობენ.

ჩვენი ორგანიზაციის ამოცანაა, ასევე, დარღვევების დაფიქსირება და შესაბამისი ანგარიშის მიწოდება. თუ ვერ მოხერხდა რომელიმე აღმინისტრაციულ რეორგანიზაციულ დასაწყობებში საარჩევნო პროცესების გაუმჯობესება, შედეგად უკვე საჩივრდება სასამართლოში და, თუ იქაც არ მიიღეს სათანადო ზომები, ყველაფერი ჩვენს მოსწავლეებში აისახება, რომლებიც საერთაშორისო ორგანიზაციებს ვუზარუნებთ.

— ხელისუფლებისა და ოპოზიციის მოლაპარაკების პროცესში, საარჩევნო სუბიექტის შემონიწყოფის მიზნით მოლაპარაკება ხდება, ამის შესახებ რა შედეგები იქნება, თუ შედეგად არ მოხერხდება საარჩევნო სუბიექტის შემონიწყოფა?

— მე ვიცი ოპოზიციის არგუმენტი, რომ ისედაც რთულია ისეთი ბიზნესმენის მოძებნა, რომელიც შემონიწყოფის გააღებას და, თუ ასეთი გამოჩნდება, იმან მაინც შეძლოს და ორმაგად გაილოს

ამ სხვა გარემოება იძულებს ყურადღებას: 2 მლნ ლარად — 50 ტუალეტი, ესე იგი, თითო საზოგადოებრივი ტუალეტი თითქმის იმდენივე ჯდება, რაც სააკაშვილის სახლი კახეთში. თუ ტოლოზის მარჯვენა და მარცხენა ნაწილებს ადგილებს შევუცვლით, იმის დაჯერებაც მოგვიწევს, რომ სააკაშვილს 60-კვადრატულმეტრიანი სახლი ყველაზე, ფაქტობრივად, ერთი ტუალეტის ფასი დაუჯდა!

როგორ აიშენა მიუხედავად ყველაფერს სახლი ტუალეტის ფასად

შედეგ ხელისუფლებაში მოსვლიდან თითქმის „ასი დღის“ თავზე.

მოვლენა მიორა:
ამ რამდენიმე დღის წინ ყვარულში ერთიან ეროვნულ გამოცდებში ყველაზე წარმატებული აბიტურიენტების სააკაშვილის მიერ გამასპინძლებას, მეორე დღეს პრეზიდენტის პრეს-სპიკერის მანანა მანუგაძის განცხადება მოჰყვა იმის თაობაზე, რომ თურმე სააკაშვილს 5000 კვადრატული მეტრი ვენახი 33 ათას ლარად შეუძენია, ხოლო სახლის მშენებლობა 45 ათასი ლარი დაჯდომია.

ღმერთმა სიკეთესა და საქართველოს აყვავებაში მოახმაროს კახეთის „ახალმოსახლეს“ შექმნილ-მიმატებული ქონება. მაგრამ...

სწორედ ამ დღეებში ინტერნეტმა გვამცნო, რომ თურმე საქართველოს ტრასებზე 50 საზოგადოებრივი ტუალეტის ასაშენებლად სახელმწიფო ორ მილიონ ლარს გამოყოფს.

გზაზე და საზოგადოებრივი თავმჯდომარის ადგილებში ტუალეტების აშენება, იცოცხლე, საშური საქმეა. თუ ტურიზმის განვითარება და ტურისტების მოზღვაება გვინდა, ამ საქმის გადავადება ნამდვილად არ ეგების და, რომ მკითხო, 50 კი არა, რატომ 500-ც არაა საკმარისი ამ სფეროს აშენებლად? მდგომარეობიდან გამომდინარე, მებრუნე ამ სხვა გარემოება იძულებს ყურადღებას: 2 მლნ ლარად — 50 ტუალეტი, ესე იგი, თითო საზოგადოებრივი ტუალეტი თითქმის იმდენივე ჯდება, რაც სააკაშვილის სახლი კახეთში. თუ ტოლოზის მარჯვენა და მარცხენა ნაწილებს შევუცვლით, იმის დაჯერებაც მოგვიწევს, რომ სააკაშვილს 60-კვადრატულმეტრიანი სახლი ყველაზე, ფაქტობრივად, ერთი ტუალეტის ფასი დაუჯდა!

ქვემოთ პრეზიდენტის სიმპატიურ პრეს-სპიკერს შეეშალა და ციფრები არასწორად დაგვიხატა! ძალიან იაფი ხომ არ გამოდის სახლი, რომელშიც პრეზიდენტს სტუმრის შეპატივება არ შეეცხვება? ან საზოგადოებრივი ფეხსადგილები ხომ არ გვიჯდება ოთუზობრივად?

ისე, „ბოროტი ხმები“, უკვე რამდენი წელია, დაჟინებით გაიძახიან, რაც საზოგადოებრივი და „თვალსაჩინოა“, სახელმწიფო ბიუჯეტს განსაკუთრებით ძვირი უჯდება... თავისუფლების მოედანზე აღმართულ ქანდაკებაზე იმდენი ოქრო დაიხარჯა (ისე, სიტყვამ

მოიტანა და, რად უნდა ყოფილიყო კეთილშობილი ლითონით — ოქროთი — მოვარაყებულ ბოროტების სიმბოლო გველემების ქანდაკება(?!), მთელ თავისუფლების მოედანს მოვარაყებდაო.

ლენინს ამჟამად ერთი ნაშრომი „ოქროს მნიშვნელობის შესახებ ახლა და სოციალიზმის სრული გამარჯვების შემდეგ“, სადაც „პროლეტარიატის დიდი გეგმა“ „წინასწარმეტყველება“ — სოციალიზმის „გამარჯვების შემდეგ“ ოქროსა და სარკინისა და სპილენძის ფაბრიკების აშენება, რამისა რომ მოგჩვენო, მერაი“.

საქართველოში თითქმის ყველა იცის უკვე ლეგენდარული მთარეული ინფორმაცია ომის დროს ზამთარში ინგლისის დედოფლის მიერ პუერის დაუნთებლობაზე, ასევე ისტორიიდან — ინდოეთში ლაშქრობისას თუ როგორ თქვა ალექსანდრე მაკედონელმა უფრო მისთვის მირთმეულ წყალზე... ლატვიანზე ვსაუბრობდით და ერთი შემთხვევაც მინდა გავისენო, რომელიც ამ ქვეყნის წინა პრეზიდენტს — ვალდის ზატლერთანაა დაკავშირებული.

დაახლოებით წლინახევრის წინ ზამთარში უცხოეთში ვიზიტად მყოფ პრეზიდენტის ალბანისა და შტრასის პრეზიდენტის, რომელიც პრეზიდენტის პირადი მდიანი იყო, რაზეც პრეზიდენტმა განსაზღვრა, რომელიც უკვე არაა სააკაშვილის დანახოები, უფრო კვირადღობის ფუნქციონირების შესახებ(?!).

თუ სად გადოდა პრეზიდენტის ნათქვამი ზღვარი ზეპურიტიანიზმსა და პოზიტივიზმს შორის, თითქმის თავად განსაჯოს, კეთილშობილური ლიდერებთან დაკავშირებული ზემოთ მოტანილი მაგალითები, რომლებიც საკუთარი ქვეყნისა და ბიუჯეტისთვის მათი ხელმძღვანელების, სახელმწიფოს ადმინისტრირების რაც შეიძლება იაფად წარმოების იდეოლოგიითაა გამსჭვალული, ამაზე თითქმის ცალსახა პასუხს გვეპარნახობს.

იოსებ არჩვაკა
2011 წლის სექტემბერი

ამ დღეებში ორ უაღრესად საინტერესო მოვლენას შექონდა ადგილი, რომელთაგან ერთი ლატვიის, მეორე კი საქართველოს პირველ პირებს ეხებოდა.

მოვლენა პირველი:
პრეზიდენტის ლატვიის პრეზიდენტის რანდში პირველი ოფიციალური ვიზიტით მყოფმა ანდრის ბარზნიშვიმ რიგგარეშე ვერ შეაქო დროზე დაბრუნება იმის გამო, რომ ავიაკომპანია „აირკალტიკის“ რეისი გადართო და ამ ქვეყნის შესაბამის სასაზღვრო სასაზღვროდ მოუწიათ ალტერნატიული მარშრუტის მოძიება პრეზიდენტის სამშობლოში დასაბრუნებად.

67 წლის ანდრის ბარზნიშისთვის დამოუკიდებელ და დემოკრატიულ ლატვიის 2011 წლის ივნისში გაპრეზიდენტებაში სულაც არ შეუძლია ხელი თავის დროზე სკკპ წევრობას, ლატვიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის საყოფაცხოვრებო მინისტრის მოადგილეობასა და ერთ-ერთი რაიონის აღმასკომის თავმჯდომარეობას, ტიპა-

ლსაჩინო მბაღლითი იმისა, რომ ლატვიის, ისევე როგორც ბალტიის სხვა ქვეყნებში, ჯერ ერთი, ებრძვიან საბჭოთა დროინდელ ინსტიტუტებს და არა „საბჭოთა დროინდელ ადამიანებს“ და მეორე, ასაკობრივი ნიშნით დისკრიმინაცია ახსოვლურად გამოიყენებულა.

ისე, პრეზიდენტს, სხვათა შორის, ოფიციალურ მილიონერს, რომელსაც ზურგს უკან ევროსტრუქტურები და ნატო ჰყავს, ხოლო ქვეყანა მოსახლეობის ერთ სულზე 19 ათას აშშ დოლარზე მეტ მთლიან შიდა პროდუქტს აწარმოებს (3.9-ჯერ მეტს, ვიდრე საქართველო), თანაც საბჭოთა ავტორიტარულ სისტემაში გაზრდილს, გურის სიღრმეში შეიძლება კი ჰქონოდა ერთი თვითმფრინავის უშუალოდ მასზე მიმავლების ამბიცია, რათა ოფიციალური ვიზიტების

გრაფიკი ავიაკომპანიების განრიგსა და კეთილ ნებაზე აღარ ყოფილიყო დამოკიდებული, თუმცა მის მოტივაციას, ეტყობა, სხვა, უფრო წინადადი არ გულისხმობს, რეალურ დემოკრატიასა და „იაფი ხელისუფლების“ სტრატეგიაზე დაფუძნებული სახელმწიფო იდეოლოგია და პოლიტიკა განაპირობებს.

არ იკითხავთ, დღემდე რით გადაადგილდება გერმანიის ფაქტობრივი კანცლერი ანგელა მერკელი? — იმავი თვითმფრინავით, რომელიც ჯერ კიდევ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიდერი პირის ჰონეპარი მგზავრობდა.

ნეტავ, რა გაუჭირდა ასეთი გერმანიის, მთელი ევროკავშირისთვის „მოტორს“, რომლის მდგომარეობასა და მოქმედებაზე დამოკიდებულია არა მარტო ევროპის ეკონომიკის სტაბილურობა და ევროს მომავალი, არამედ ამ ევროპისთვის ნევრი ზოგიერთი სამრეწველო ქვეყნის ეკონომიკური და სახელმწიფოებრივი სტაბილურობაც, რომ

მსოფლიოს პოლიტიკური რუკიდან 21 წლის წინ გამქრალი სახელმწიფოს ხელმძღვანელის თვითმფრინავით არ იფრინოს?! არადა, რასაც გერმანია ეხმარება ყოველწლიურად სხვა ქვეყნებს, იმ სახსრებით გერმანიის კანცლერის საკადრის რამდენი თანამედროვე თვითმფრინავის შექმნას მოახერხებდა ამ ქვეყნის ფედერალური მთავრობა?!

ასევე, ასაკით ძველი, საბჭოთა წარმოების თვითმფრინავი TV-154 ჰყავდა პოლონეთის პრეზიდენტს — ლეხ კაჩინსკის. ის, რომ თვითმფრინავი ჩამოვარდა, თავად საფრენი აპარატის ბრალი არ იყო — „იმუშავა“ ადამიანურმა ფაქტორმა...

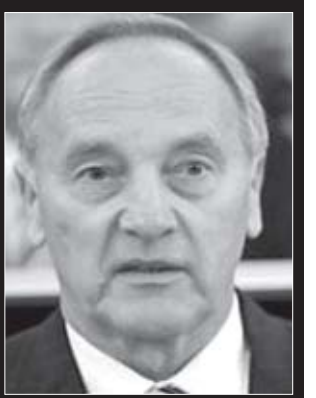
თხრობის პირველდელ სიუჟეტს რომ დავუბრუნდეთ, ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ლატვიის ამჟამინდელი პრეზიდენტი, ევროკავშირის წევრი ქვეყნის პირველი პირი, არ აპყვა „ცდუნებას“ და არჩევითანავე დაუყოვნებლივ არ ეწვია ევროკავშირის შტაბბინას. მისი პირველი ოფიციალური ვიზიტი ბრიუსელში

როგორ დავენიეთ და გავუნარიოთ გერმანიას

არ იკითხავთ, დღემდე რით გადაადგილდება გერმანიის ფაქტობრივი კანცლერი ანგელა მერკელი? — იმავი თვითმფრინავით, რომელიც ჯერ კიდევ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიდერი პირის ჰონეპარი მგზავრობდა.

პრეზიდენტის ლატვიის პრეზიდენტის რანდში პირველი ოფიციალური ვიზიტით მყოფმა ანდრის ბარზნიშვიმ რიგგარეშე ვერ შეაქო დროზე დაბრუნება იმის გამო, რომ ავიაკომპანია „აირკალტიკის“ რეისი გადართო და ამ ქვეყნის შესაბამის სასაზღვრო სასაზღვროდ მოუწიათ ალტერნატიული მარშრუტის მოძიება.

P.S. ევროკავშირის დროშები საქართველოში თითქმის ყველა სამთავრობო დაწესებულების ფასადს და ხელმძღვანელის კაბინეტს ამშვენებს. მიუხედავად ამისა, უახლოეს მომავალში ჩვენს ქვეყანას ამ გაერთიანებაში წევრობა „არ ემუქრება“, არა მარტო იმიტომ, რომ მასთან შავი ზღვა, თურქეთი და უკრაინა გვაშორებს, და არც იმდენად მასთან ათჯერადი ეკონომიკური ჩამორჩენის გამო, ძირითადი მიზეზი მენტალობასა და ფასეულობათა განსხვავებულ პარადიგმაში უნდა ვეძებოთ. ამ განსხვავებების „აღმოფხვრა“ კი მაინცდამაინც „ქართველი ერის მენტალობის შეცვლით“ და ზოგიერთი სხვა საეჭვო „ლიბერალური ღირებულებების“ დამკვიდრებით არ უნდა დავიწყოთ. ევროპელობაში დემოკრატიასა და ჰუმანიზმთან ასოცირებული უამრავი ფასეული ნორმა, მიდგომა, ტრადიცია არსებობს და ევროპასთან დაახლოებაში, პირველ რიგში, იქნებ სწორედ ამ ღირებულებებისა და მაგალითების გადმოღობით გვესარგებლა? წინააღმდეგ შემთხვევაში, არაა გამორიცხული, ევროკავშირის ლურჯი, თორმეტგვარსკვლავიანი დროშების ფრიალს მხოლოდ ჩვენი განვითარების რეალური ვექტორისა და ღირებულებების დამფარავი ლედის ფოთლის ფუნქციონირება შეერჩეს...

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„თქვენივე ნებით, ხელისუფლებისა და დიქტატორადქცეული, ფსევდორეჟიმისათვისა და ფსევდოდემოკრატი მმართველის მომხრე, მისი უპირობო მსახურება, შესაძლებელია, სწორად ფსიქოლოგიური პრობლემა იყოს განვირგობილი“.

ამ წერილის ადრესატი ერთი საზოგადოებრივ-პოლიტიკურად აქტიური ქალბატონია. მეტსაც გეტყვით, ის ხელისუფლებაში მყოფი, საგრძნობლად მაღალი თანამდებობის პირის მეუღლეა და, შესაბამისად, ცნობილი, „პოპულარული“ ჟურნალის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი კი გახლავთ. ხოლო მისთვის, თქვენ რომ ახლა კითხულობთ, იმ წერილის მიძღვნა, განაპირობა მისმა სიბრძნეთაგანგებულ ბეჭდვით, ელექტრონულ და ტელე მედიაში. სულ რამდენიმე საკითხია, რომლებიც მინდა, თქვენი და, შეძლებისდაგვარად, ქალბატონ ჩარგოლელიძის ყურადღების ობიექტი გახდეს.

ნინო გურგენიძე

«დაფიქრდით, იქნებ ხელისუფლებით, ქალბატონო თაბუაძე, იქნებ თქვენი საქმიანობის შედეგები თქვენივე შთამომავლობისთვის აღმოჩნდეს საზიარო მომავალი»

უდავოდ ყურადღებამისაქცევი მუხლია, ასევე, „5.3 გამართლებელია მესამე პიროის კერძო ან ფინანსური ინტერესების გავლენის ქვეშ მომზადებული სარედაქციო მასალის ან შეხვედრების გამოქვეყნება. რეკლამა და სარედაქციო მასალა ნათლად უნდა იყოს გამოჯნული. იმისათვის, რომ საზოგადოების

უდავოდ ყურადღებამისაქცევი მუხლია, ასევე, „5.3 გამართლებელია მესამე პიროის კერძო ან ფინანსური ინტერესების გავლენის ქვეშ მომზადებული სარედაქციო მასალის ან შეხვედრების გამოქვეყნება. რეკლამა და სარედაქციო მასალა ნათლად უნდა იყოს გამოჯნული. იმისათვის, რომ საზოგადოების

რკილავის გვარისა და შინაარსისა... თქვენ და თქვენს რედაქციას არც ერთი სიტყვა არ გითქვამთ სანდრო გირგვლიანის მკვლელობაზე, თუმცა ევროპის ადამიანის უფლებათა დაცვის სასამართლომ თავისი დასკვნა სულ რამდენიმე თვის წინათ გამოაქვეყნა; ასევე არსად გამოგითქვამთ თანადგო-

აქვს, მათ შორის, მეცნიერულიც. შესაძლებელია, თანამდებობისა და დემოკრატიული ნიშნების მიხედვით, თქვენივე მემკვიდრისა და მიუსაფროვის შეზღუდვას იცავე, როგორც ტოტალიტარული რეჟიმის ნიადაგი ფორმირებული ცნობიერებისა და ფსიქიკის მქონე თქვენივე ნებით, ხელისუფლებისა და დიქტატორადქცეული, ფსევდორეჟიმისათვის მმართველის მომხრე, მისი უპირობო მსახურება, შესაძლებელია, სწორად ფსიქოლოგიური პრობლემა იყოს განვირგობილი.

თქვენ ხელისუფლებით, ქალბატონო ჩარგოლელიძე, რეგოლაციისთვის!

პირველი, რაც ხშირად მომისმენია ამ ქალბატონისგან, ისაა, რომ იგი ნამდვილი პროფესიონალი, ჟურნალისტური ეთიკისა და ნორმების უზადო მცოდნეა; იქვე, თეატრის, კინოს და სხვა, საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი დარგების შეუდარებელი ექსპერტიც, იმის მიუხედავად, ვერკვევა თუ არა იგი ამ კონკრეტული დარგების ავსა თუ კარგში.

ბევრი ითქვა, დაინერა და დიდი ყურადღება დაეთმო მის კომპეტენციებს ამ თემასთან დაკავშირებით, მაგრამ არ შემიძლია, საკუთარი პოზიციაზე არ გამოვხატო და არ ვთხოვო მას, მოერიდოს ასე ამკარად უვიციობის, ზედამხედველობისა და არაკომპეტენტობის გამოხატულებას, რადგან, მიუხედავად სიბნელისა, განუვითარებლობისა, ფუნდამენტალიზმის ბრჭყალებსა თუ ნარსულში სინთეტის მონობაში მოქცეულობისა, ამ, ან უკვე ჩანარეცხ საზოგადოებას, კიდევ მოეპოვება „ერთი-ორი მარკეტინგული“, რომელიც მასზე უკეთ შეაფასებს ამა თუ იმ რეჟისორის, მხატვრის, არქიტექტორის, გეოლოგის, ფიზიკოსის, მათემატიკოსის და, გნებავთ, მშენებლის ნამუშევარს.

ეს ისე, გაკვრით, ქალბატონ კომპეტენციას (პი შემთხვევაში, მირჩევნია, სამდაპირ მოგმართოთ). მთავარი კი ის არის, რომ თქვენ იმ საქმესაც, რომელსაც ასეთი ენერჯითა და თავდაუზოგავად ეკუთვნის ახლადგანვითარებული საქართველოში, არაკეთილსინდისიერად და უფრო ზუსტად, არაკომპეტენტობისათვის, კიდევ უფრო ზუსტად, უსინდისოდ ეპყრობით. თქვენ, ქალბატონო ზეჟურნალისტიკაც, არა მარტო ჟურნალისტური ეთიკის კონცეფციას არღვევთ, ასევე შეურაცხყოფით კითხვებსაც და, შესაბამისად, თქვენს საზოგადოებას.

ჟურნალისტური ეთიკის კოდებს, რომელიც საქართველოს ჟურნალისტთა დამოუკიდებელმა ასოციაციამ 2001 წელს მიიღო (ჯერ კიდევ, საქართველოს ნაციონალურ გასხივოსნებამდე), გვეუბნება, რომ ჟურნალისტი ვალდებულია, მიუკერძოებლად და ობიექტურად გააშუქოს მოვლენები; ჟურნალისტი ვალდებულია, არ დაშვას საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაცია; ჟურნალისტი არ უნდა გამოიყენოს მისი ხელისუფლება; ასევე, III მუხლის I პუნქტი გვეუბნება, რომ „მოვლენები და სიახლეები ჟურნალისტი არ უნდა აღწეროს მხოლოდ იმ ფაქტებზე დაყრდნობით, რომელთა უტყუარობაშიც ის დარწმუნებულია. ჟურნალისტი არ უნდა დაშვას არსებითი ინფორმაცია ან გააყალბოს დოკუმენტები“. ასევე ხაზგასმულია ისიც, რომ „ჟურნალისტი პროფესიული მოვალეობის გასრულებით დასრულდება და არ უნდა შეცვალოს ჟურნალისტური მასალების შინაარსი. მასმედიის ნებისმიერი წარმომადგენელი ვალდებულია, წინააღმდეგობა გაუწიოს ყველას, ვინც მათ დამოუკიდებლობას დაუხავს“...

«დასაშვებია და ეტად საპრაქტიკო, როგორც კომპიუტერული ემპირიული სელექციონი, ხელისუფლების დანაშაულებრივი ქვეყნების რეჟიმებისათვის და პრობლემულ შედეგებს თქვენს კიარს, ოჯახს და, შესაბამისად, კლიენტულ-ნეოტისტიკის ინტეგრაციის შესახებ»

ბულია, მიუკერძოებლად და ობიექტურად გააშუქოს მოვლენები; ჟურნალისტი ვალდებულია, არ დაშვას საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაცია; ჟურნალისტი არ უნდა გამოიყენოს მისი ხელისუფლება; ასევე, III მუხლის I პუნქტი გვეუბნება, რომ „მოვლენები და სიახლეები ჟურნალისტი არ უნდა აღწეროს მხოლოდ იმ ფაქტებზე დაყრდნობით, რომელთა უტყუარობაშიც ის დარწმუნებულია. ჟურნალისტი არ უნდა დაშვას არსებითი ინფორმაცია ან გააყალბოს დოკუმენტები“. ასევე ხაზგასმულია ისიც, რომ „ჟურნალისტი პროფესიული მოვალეობის გასრულებით დასრულდება და არ უნდა შეცვალოს ჟურნალისტური მასალების შინაარსი. მასმედიის ნებისმიერი წარმომადგენელი ვალდებულია, წინააღმდეგობა გაუწიოს ყველას, ვინც მათ დამოუკიდებლობას დაუხავს“...

შეცდომაში შეყვანა თავიდან იქნას აცილებული, რეკლამა შესაბამისი ფორმით, მინანქრით ან კომენტარით უნდა გამოქვეყნდეს... ეს კოდებს, რომელზეც მოგახსენებთ, სულ რამდენიმე კვირისა და პროფესიული ზნეობის საკითხია, თქვენ კი, ქართული ჟურნალისტიკისა და საზოგადოებრივი ცნობიერების სადარჯოზე დამდგარო ქალბატონო ზეჟურნალისტიკა-ჟურნალისტიკაც, ამ კოდების თითქმის ყველა მუხლს არღვევთ ისეთივე წარმატებით, როგორც წინამდებარე არღვევს საქართველოს პრეზიდენტი თავის მმართველ გუნდთან ერთად საქართველოს კონსტიტუციას, რომელიც სახელმწიფოს მთავარი დოკუმენტია.

ერთი კია, პრეზიდენტისა და ქვეყნის მმართველ პირთაგან კონსტიტუციის და ამ კონსტიტუციის დაფუძნებული კანონების დარღვევა, შეიძლება, როგორც სისხლის სასჯელი ნარმოადგენელი ვალდებულია, წინააღმდეგობა გაუწიოს ყველას, ვინც მათ დამოუკიდებლობას დაუხავს... თქვენი კომპეტენციის გამოყენება, არღვევს, პირველ რიგში, თქვენი კოლეგების უფლებებს, რადგან თქვენივე უმოქმედობით, კრიტიკული აზრის გამოთქმის უუნარობით, ლოიალურობით ხელისუფლების მიმართ, ხელს უწყობთ თავისუფალი სიტყვისა და აზრის იმავი პოლიტიკური ძალის მარნუში მოქცევას.

მა და მხარდაჭერა იმ ადამიანების ოჯახების მიმართ, ვინც შინაგან საქმეთა სამინისტროს უკანონო, თავაშვებულმა და დანაშაულებრივმა ქმედებებმა იმსხვერპლა. თქვენ და თქვენს თანამოაზრეებს არ გამოგხატავთ პროტესტი ჟურნალისტების უკანონო დაპატიმრებასა და მათთვის პროფესიული საქმიანობის განხორციელებაში ხელის შეშლის გამო; თქვენ და თქვენს გუნდს არც ერთი სიტყვა არ გითქვამთ და არ დაგიბჭდავთ საპატიმროებში პატიმართა უპრეტენდენტო რაოდენობაზე, მათ სიცოცხლესთან შეუთავსებელ, გაუსაძლის პირობებში ყოფნაზე; ასევე არათქვამთ გითქვამთ სახელმწიფოს მხრიდან უკანონოდ გასხვიებულ ქონებაზე, მონოპოლიზირებულ ბიზნესზე... თქვენი მხრიდან იგნორირებული, უყურადღებოდ დატოვებული პრობლემებისა თუ დანაშაულებების ნუსხა იმდენად დიდია, ერთი მხატვია, აღებათ, არც ეყოფა მათ ჩამოთვლა.

ასევე დასაშვებია და მეტად საკარგად, რომ ავტორტული მმართველობის ხელშეწყობა, ხელისუფლების დანაშაულებრივი ქმედებების რეფორმირებად და პროგრესულად შენიღბვა თქვენს პირად, ოჯახურ და, შესაბამისად, კლიენტულურ-ნეოტისტიკურ ინტერესს ემსახურებოდეს.

პრინციპში, ჩემი მიზანი არა თქვენი ფსიქოლოგიური პორტრეტის შედგენა, არამედ თქვენი საზოგადოებრივი და ჟურნალისტური საქმიანობის განხილვაა, იმდენად, რამდენადც ამ სფეროში მომუშავე ადამიანები საზოგადოებრივ აზრს ქმნიან და ზემოქმედებენ სოციალურ, ანუ საბოლოო ჯამში, ან ხელს უწყობენ აზროვნების თავისუფლად განვითარებას, ან ამ უნარის საბოლოოდ აღმოფხვრას ემსახურებინან. ამიტომ, სანამ თქვენს სახელსა და გვარს ტელევიზორზე სტატუსის განსამართლად „ჟურნალისტი“ მიანერთ, სანამ მკითხველისა და მასურების წინაშე როგორც დასავლური, ანუ დემოკრატიული ღირებულებების აპოლოგეტი, ისე წარდგებით, დაფიქრდით, იქნებ ცდებით, ქალბატონო თაბუაძე, იქნებ თქვენი საქმიანობის შედეგები თქვენივე შთამომავლობისთვის აღმოჩნდეს საზიარო მომავალში. იქნებ მაინც შეიცვალოს დღეს არსებული ხელისუფლება და სალმა აზრმა ნახოს თქვენი და თქვენი თანაგუნდელების აშენებული ჩიხებიდან გამოსავალი; იქნებ რამდენიმე წელიწადში, გავლენიანი პოლიტიკოსის მეუღლის და რომელიმე სახელმწიფო ჟურნალის მთავარი რედაქტორის კი არა, ერთი, „უბრალო მოქალაქის“ ამპლუის მორგვაბა მოგიხდეთ?!

თუმცა, სანამ ახალი არჩევნები ჩატარდება და სანამ განაგრძობთ თქვენს საქმიანობას, მაინც გადაიკითხეთ: 1. ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო კონვენცია; 2. ჟურნალისტი ეთიკის კოდექსი და 3. ერის ფრომის „თავისუფლებისგან გაქცევა“. მერმუნეთ, იქ ისეთი ინფორმაციას ამოიკითხავთ, რაც დაგიდასტურებთ, რომ ცდებით, როდესაც საკუთარ თავს ჟურნალისტი და პრესის წარმომადგენელს, სამოქალაქო, ღია საზოგადოების ერთ-ერთ მთავარ შემოქმედსა და დემოკრატიული პრინციპების დანერგვის მომხრეს უწოდებთ.

ნინო გურგენიძე, სოციოლოგი

საზოგადოება

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების შესახებ „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება მოძრაობა „სამშობლოს მაძიებლების“ ერთ-ერთი ლიდერი და დამფუძნებელი, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ვახუშტი ფარცვანია.

— საქმე ისაა, რომ ამ ე. წ. რადიკალურმა ოპოზიციამ იმდენად გაანზიზღა საზოგადოება, იმდენად ჩაფარცხა ყველა იმედი და ჩაკლა ყოველგვარი რწმენა მოსახლეობაში, რომ მე პირადად მივიღე გადაწყვეტილება, გარკვეული დროით ერთგვარი ტაიმაუტი ამეყო. თუმცა ეს არანაირად არ ნიშნავს, რომ მე და ჩემმა თანამებრძოლებმა ხელი ჩავიქნით, პირიქით, მთავარი, გადაწყვეტი ბრძოლა წინ გვაქვს და კარგად ვაცნობიერებთ, რა განსაცდელი მოელოს ქვეყანას ამ მანქურთების ხელში, ამიტომ, არა თუ მოდუნების უფლება არ გვაქვს დღეს ჩვენ, სრულიად ქართველობას, არამედ სწორედ ახლა უნდა ვემზადებოდეთ სააკაშვილისა და მისი ავტორიტარული რეჟიმის ერთხელ და სამუდამოდ დასრულებისთვის. რაც შეეხება ე. წ. ოპოზიციას, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, საბედნიეროდ, მათი ლუსტრირება უკვე დასრულებულია, საზოგადოებამ იცის, ვინ ვინ არის და სხვათა შორის, ეს პროცესი, ძალაუფლებურად სწორედ თვითონ ამ უვარგისი ოპოზიციონერების ხროვამ დააჩქარა. ამისთვის დიდი მადლობა ამ ადამიანებს; თუმცა ეს, რა თქმა უნდა, ხუმრობით. საზოგადოების გაბითურებაში ყველა ერთნაირადაა დამაშავე, რადგან ყველა მისი მიუძღვის საკუთარი წვლილი ამ სამარცხვინო, ანტი-სახელმწიფოებრივ კამპანიაში. გარდა ამისა, ჩემთვის ეს ე. წ. ოპოზიციური პარტიები, რომლებიც პოლიტიკურ ავანსცენაზე ვარსკვლავმანით არიან დაკავებული, აბსოლუტურად ერთი და იგივეა; იმდენად დიდია მათ შორის მსგავსება, რომ ხანდახან ვერც კი ვარჩევ მათ ერთმანეთისგან. ასე რომ, ვიმეორებ, მათ დაყოფას რაიმე კატეგორიებზე და თითოეულ პარტიაზე სათითაოდ საუბარს, ვის რა პასუხისმგებლობა ეკისრება და ვინ რამდენად სანდოა, უბრალოდ, აზრი არ აქვს და დღევანდელ ვითარებაში ეს უკვე არც არის საჭირო, საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის ისედაც ყველაფერი ცხადია...

— ეს ყველაფერი გასაგებია, მაგრამ საზოგადოების გაბითურება ძალიან ზოგადი ბრალდებაა. კონკრეტულად რის საფუძველზე აცხადებთ,

ვახუშტი ფარცვანია:

«ინტელიგენციას დღეს არაფერი შეუძლია, გარდა იმისა, რომ ირბინოს ერთი პარტიიდან მეორეში, ერთი მთავრობიდან — მეორე მთავრობაში, აღიდოს და სოტა შეასხას ხელისუფლებას და ამით გაიხადოს ჯიბა»

მუშობა არ დგას საკუთარ თავზე, საკუთარ ოჯახზე, კეთილდღეობასა და პატივსაცემად გვადანაშაურებ; ვეცდებით ერთი მათგანი ვერ დაიტრიალებს, რომ ისინი გამორჩეული არიან პატრიოტიზმით, პრინციპულობით, პარისკატობით, პოლიტიკური მრწამსით,

ლიბერული პროგრამა და არც იმის ვაჟკაცობა ჰყოფნით, რომ დაშვებული შეცდომები ალიარონ და ხალხს ბოდიში მოუხადონ; ესენი თავიდან ბოლომდე უცხოელი, კერძოდ, ე. წ. დასავლელი მისიონერების მიერ იმართებიან და შესაბამისად არაფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ ქვეყანა არ მოექცეს გარე-ძალების გავლენისა და ზემოქმედების არეალში; ვერ ხვდებიან, რეალურად რას გვიქვადის

მუშობა ცოცხალ მკვდრებს; არაფრის თავე ამ აღადგინებს არ აქვთ, ინტელიგენციას დღეს არაფერი შეუძლია, გარდა იმისა, რომ ირბინოს ერთი პარტიიდან მეორეში, ერთი მთავრობიდან — მეორე მთავრობაში, აღიდოს და სოტა შეასხას ხელისუფლებას და ამით გაიხადოს ჯიბა. ერთი სიტყვი, ურთულეს ვითარებაში

ბი ეხება უკლებლივ ყველა ე. წ. პოლიტიკურ დაჯგუფებას, პარტიასა თუ გაერთიანებას, მოკლედ, მთლიანად ოპოზიციურ სპექტრს, რომელმაც საზოგადოებაში საბოლოოდ ჩაკლა და ჩაახშო ყოველგვარი რწმენა, იმედი და ბრძოლის უინია...

— კარგი, მაშინ მე დავასახელებ ხუთ პარტიას და, თუ თქვენ თვლით, რომ თქვენ მიერ ჩამოთვლილი ბრალდებები მათაც ეხება, დამეთანხმეთ.

- კი, ბატონო.
- ბურჯანაძის პარტია.
- რა თქმა უნდა, პირველ რიგში, მას ეხება და არამარტო მას, მის ე. წ. თანამებრძოლებსაც;
- რესპუბლიკელები.
- თავიდან ბოლომდე ეხება ყველაფერი.
- „ახალი მემარჯვენეები“.
- თავისთავად.
- „ეროვნული ფორუმი“.
- დიახ, მათაც ეხებათ ეს ყველაფერი, დიდხლოდ...
- კოკო გამსახურდიას პარტია...

— ვფიქრობ, რომ საერთოდ არ ღირს ამაზე საუბარი...

— ერთ მშვენიერ დღეს ხელისუფლებამ რომ თანამშრომლობა შემოგთავაზოთ, დათანხმდებით, თუ დარწმუნებული იქნებით, რომ ამით რაიმე შედეგს მიაღწევდით?

— იცით რა, უკვე იმ ასაკში ნამდვილად არ ვარ, რაღაც რომანტიზმი და მიუთმეტეს ფანტასტიკა არ აქვს. რასაც თქვენ მეკითხებით, დაახლოებით ისეთი რაღაცაა, დამშუული მგლების ხროვას რომ მოეფერო და ცხვაროს. ანდო სამწყემსად. მოკლედ, იმის თქმა მინდა, რომ ამ მანქურთებთან თანამშრომლობას არანაირი აზრი არ აქვს, თუ კაცი ამაზე მიდის, ორადორი მიზეზით შეიძლება ამას აკეთებდეს — ან უნდა ეთანხმებოდეს ამ დამამტყვევრის პოლიტიკას, ან საკუთარი ჯიბის გასქელება უნდა სურდეს. ერთს განაცხად მეორისგანაც დამტყვევრო და მივითაროს. ანდო რომ, არავითარ შემთხვევაში სააკაშვილის ხელისუფლებასთან თანამშრომლობაზე, რა თქმა უნდა, არ წავალ; პირადად მე და ჩემი თანამოაზრენიც, სადაც არ უნდა ვიყოთ, რა ვითარებაშიც, ყოველთვის ვიბრძობდით არსებული რეჟიმის წინააღმდეგ. ეს არის ჩვენი უმთავრესი მიზანი და ამოცანა ამ ეტაპზე, ვინაიდან, როგორც გითხარით, მიგვარჩინა, რომ „ნაცმოძრაობის“ პოლიტიკის პირობებში ეს ქვეყანა განწირულია დასაბუთად...

ესაუბრა
ჯანა ჭანანი

«რადიკალურ» ოპოზიციას უსსოელი მისიონერები გართავენ...

რომ მთლიანად ოპოზიციური სპექტრი არ არის სანდო და პარტიები, უბრალოდ, ვარსკვლავმანით ერთობიან?

— ვფიქრობ, დღეს ამის განმარტება საზოგადოებას ნამდვილად არ სჭირდება, მაგრამ, რადგან ჩამეკითხეთ, გიპასუხებთ, — მე, როგორც ერთ რიგით ქართველს, მაქვს ჩემი პრეტენზიები და მოთხოვნები ოპოზიციის მიმართ, რაშიც ეს ხალხი არა თუ მოიკოჭლებს, არამედ საერთოდ არ არის ამ საკითხებით დაინტერესებული. ახლა რა საკითხებია ესენი: პირველი და უმთავრესი. ამ აღადგინებისთვის არანაირად დიდად იღეას არ წარმოადგინეს საქართველო, ძარტველი ერი, ღირსეული სახელმწიფოს შექმნა, ძარტული ღირსეულობა და უსსოელი და უმთავრესი. ამ აღადგინებისთვის არანაირად დიდად იღეას არ წარმოადგინეს საქართველო, ძარტველი ერი, ღირსეული სახელმწიფოს შექმნა, ძარტული ღირსეულობა და უსსოელი და უმთავრესი. ამ აღადგინებისთვის არანაირად დიდად იღეას არ წარმოადგინეს საქართველო, ძარტველი ერი, ღირსეული სახელმწიფოს შექმნა, ძარტული ღირსეულობა და უსსოელი და უმთავრესი.

საქმისა და სიტყვის ერთგულებით; ამათთვის სიმართლე და სამართლიანობა არანაირი ფასაულოებას არ წარმოადგინეს; მათ არ ამოკრავებთ სურვილი, რომ ქვეყანას ახლო მომავალში გაუჩინოს ალორკინება — განვითარების სწორი და უჭყარი ქურსი; ვერ აცნობიერებენ, რანინ ვართ, რა გვინდა, რა გვჭირდება, სანი და რომორ უნდა წავიდათ; მათი უბრაველობა, ჩვენად სამწუხურად, ალორტიკოსი, გიუნესმეინა და ვაჭრებად ინფორმაცია და ეს ყველაფერი ძალიან ნათლად გამორჩეული რამდენიმე ძლიერი განმავლობაში განვითარებული მოვლენების შესახებ. ზოგი მათგანი, ოთი წელია, პოლიტიკურად, ზოგიც — თსუშიატი, ზოგიც — ათი და ზოგიც — ხუთი, მაგრამ ახლა, ერთი განმავლობაში საზოგადოებას, როდის არ უსსოვანეს ისინი ხალხს ამ მთავრობის ქურსს.

არსებული ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი, ვერც იმას აცნობიერებენ (თუ, უბრალოდ, არ უნდა ამის აღიარება, არ ვიცი) რომ დღევანდელ პოლიტიკურ ვითარებაში სრული უზარობაა საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების ყოველგვარი მცდელობა და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, არც ერთი მათგანი არ ამბობს, რომ 2012-13 წლების არჩევნებში არ მიიღებს მონაწილეობას, პირიქით, ყველას ლიდერობა და თავკაცობა უნდა, იმის ნაცვლად, რომ რიგითი ჯარისკაცად დადგეს და ამ ძელებდობის უმსმკერდით დაიცვას თავისი ქვეყანა... ეს რაც შეეხება ოპოზიციას;

ახლა ორივე სიტყვას ინტელიგენციამაც მოგახსენებთ. ძალიან სამსუხარო ფაქტია და ამის აღნიშვნა ნამდვილად არ მსიამოვნებს, მაგრამ დღეს ჩვენ ვხვდებით, რომ საზოგადოების ინტელიგენცია, რომელსაც ინტელიგენცია ჰქვია და რომელიც, წასით, ეროვნული იდეის მიცნობაზე უნდა ევლინება ზოგადი ირასა და სამშობლოს, სრულ ინდივიდუალურ მითვისებლურ აქტივობას, რომელიც ერთი მთავრობიდან — მეორე მთავრობაში, აღიდოს და სოტა შეასხას ხელისუფლებას და ამით გაიხადოს ჯიბა. ერთი სიტყვი, ურთულეს ვითარებაში

ინტელიგენცია

თურქეთის საზღვრო საჰაერო ძალები ისრაელზე დარტყმას აპლავებენ

თურქეთის საზღვრო საჰაერო ძალების არსენალში მმართველობის ახალი სისტემა განჩნდა. აღნიშნულმა სისტემამ უნდა შეცვალოს ამერიკული სისტემა „Identification Friend or Fo“, რომელიც თურქეთის განმანდგრებლებზე იყო დამონტაჟებული და ავტომატურად განსაზღვრავდა მტრულ და მეგობრულ თვითმფრინავებს. აქამდე ისრაელის თვითმფრინავებს სისტემა მეგობრულ თვითმფრინავებად აღიქვამდა და მათი მიმართულებით ცეცხლის გახსნას ხელს უშლიდა. ამერიიდან კი ახალი თურქული სისტემის გადაბოროტება მრება მოხდება და ისრაელის თვითმფრინავები მასში მტრულ თვითმფრინავებად დაფიქსირდება.

პალესტინის ავტონომიის პრეზიდენტმა აბუ-მუნამა ისრაელის პრემიერ-მინისტრს — ბენიამინ ნეთანიაჰუს საბოლოო წინადადება შესთავაზა და წამოაყენა პირობა, რომლის დაცვის შემთხვევაში პალესტინა გაეროს დამოუკიდებლობის აღიარების თხოვნით არ მიმართავს. ისრაელი ან უნდა დათანხმდეს, რომ 1967 წლის საზღვრები გახდეს საზღვრების შესახებ შეთანხმების საფუძველი, ან მშენებლობები უნდა შეაჩეროს.

პალესტინის საბოლოო წინადადება — ისრაელს

პალესტინის ავტონომიის პრეზიდენტმა აბუ-მუნამა ისრაელის პრემიერ-მინისტრს — ბენიამინ ნეთანიაჰუს საბოლოო წინადადება შესთავაზა და წამოაყენა პირობა, რომლის დაცვის შემთხვევაში პალესტინა გაეროს დამოუკიდებლობის აღიარების თხოვნით არ მიმართავს. ისრაელი ან უნდა დათანხმდეს, რომ 1967 წლის საზღვრები გახდეს საზღვრების შესახებ შეთანხმების საფუძველი, ან მშენებლობები უნდა შეაჩეროს.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

**მე ხელთა მათს ზუსტად ის მომები, რომლებითაც
საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესებაზე ზრუნავდნენ.
თუ ამ მომებით ვიმსჯელებთ, იმ საუბარი საერთოდ
არ ყოფილა არც მანდატების რაოდენობაზე და არც
დაფინანსების წესზე. ეს ყოველივე იმის
დაგადასტურებელია, რომ მიმდინარეობდა არა
მოლაპარაკებები, არამედ კულუარული ბარიერები,
მათ შორის დავაშტატების რაოდენობის გაზრდაზეც.**

**საზოგადოებრივი
მოძრაობა**
„ჩემი საქართველოს“
ლიდერი ელისო კილაძე
გაზეთ „საქართველო და
მსოფლიოს“ მკითხველს
ოპოზიციური სპექტრის
ალოგიკურ ქმედებებზე
ესაუბრება.

ელისო კილაძე:

— როგორ ფიქრობთ, დღე-სდღეობით, რაც ოპოზიციამ, ასეთი კრიტიკული ფონის მიუხედავად, ზაფხული გასო-ლუტურად მშვიდად აბდა-გორა, უნდა ჰქონდეს მას ჯანსაღი ამბიციები — საკუთარ თავს ოპოზიციად უწოდოს?

— როგორ შეიძლება მათ ოპოზიციად ვუწოდოთ, როცა მთელი ზაფხული სხვადასხვა ძვირადღირებულ კურორტზე ნებეზრობაში გაატარეს?! ძვე-ყანაში დღეს ხელისუფ-ლების პრობლემა კი არა, ოპოზიციის პრობლემაა. როცა ოპოზიციის გარეგან-ზე იყავით, ხელისუფლე-ბა მთელი თავისი ძალე-ბის დამონსტრირებას ახ-დენს. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ოპო-ზიციის საერთოდ არ არსა-ვობს, მასზე საუბრისას რამდენიმე ფრთა იბუ-ლისხმება, თუმცა ახსო-ლუტურად გაუკვირებელი მიმართულებებით. რადი-კალური ფრთის ნიშანს სა-ერთოდ ვერ ვხსნის, მაგრამ, ვფიქრობ, ის მაინც დამო-უკიდებელია. რაც შეეხება ნაკლებ რადიკალურ ფრთას, იგი სრული კური-ოზიტისა მოცულია; თავი-დან „რეინაში“, როგორც ვიცოდით, რვა სუბიექტი შედიოდა, შემდეგ აღმოჩ-ნდა, რომ ათი სუბიექტი ერთიანდებოდა — ხელს აწვრთნენ ლეიბორისტული პარტია და „დემოკრატიუ-ლი მოძრაობა ერთიანი სა-ქართველო“, გურჯინების სახით. ამის შემდეგ „რეი-ანი“ ორმა სუბიექტმა და-ტოვა და, წესით, ისიც რვა-ნი უნდა დარჩენილიყ-ვნენ, თუმცა რეალურად „საარჩევნო გარემოს გა-უმჯობესებაზე“ 17-ზე მე-ტი პარტია მუშაობდა.

მე ხელთა მათს ზუსტად ის მომები, რომლებითაც საარჩევნო გარემოს გაუმ-ჯობესებაზე ზრუნავდნენ. თუ ამ მომებით ვიმს-ჯელებთ, იმ საუბარი სა-ერთოდ არ ყოფილა არც მანდატების რაოდენობა-ზე და არც დაფინანსების წესზე. ეს ყოველივე იმის დაგადასტურებელია, რომ მიმდინარეობდა არა მო-ლაპარაკებები, არამედ კულუარული ბარიერები, მათ შორის დავაშტატების რაოდენობის გაზრდაზეც. უნდა გითხრათ, რომ „ახალმა მემარჯვენეებმა“ და „ქრისტი-ან-დემოკრატებმა“ სრულიად უპასუხისმგებლო გადაწყვეტი-ლება მიიღეს, როცა ხელისუფ-ლების დაკვეთითა და გარეგე-ბით, რბილად რომ შეეცა, არაკონსტიტუციურ ცვლილე-ბებს მოაწერეს ხელი. არადა, თავის დროზე ქართველმა ხალ-ხმა რეფერენდუმზე მიიღო გა-დაწყვეტილება, რომ დეპუტა-ტების რაოდენობა 235-დან 150-მდე უნდა შემცირებული-ყო. დღეს კი ხელისუფლება ამ ორ პარტიასთან ერთად დაუი-ნებოთ გვიმტკიცებს, — ეს რე-ფერენდუმი კი არა, უბრალო გამოკითხვა იყო. თუ ეს მარ-

«არ მისის, რატომ უნდა სურდეს რუსეთს კახა კუკავას დაფინანსება?!»

გენლებსაც მიეცესო. თუმცა ამ შეთავაზებაზე მათ ცივი უარი მიიღეს, რადგან, კულუ-არული გარიგებებისა და ვაჭ-რობის ფონზე, „ექსპანსი“ სა-ზოგადოების ჩართულობა ნამ-დვილად არ აწყობდა. არავის არ სჭირდებოდა დამატებითი მონაცემები.

დროს ოპოზიციური პარტიე-ბის მიერ სხვადასხვა ადგილა-სა და სხვადასხვა მოტივით აქციების გამართვა? მაგალი-თად, 27 სექტემბერს (სოხუ-მის დაცემის დღეს) ეროვნუ-ლი ფორუმი ქართველთა მარშს მართავს, იმავე „ექსპი-ანი“ შემავალი ირაკლი ალა-სანიას კი ამ დროს აბსოლუტუ-რად სხვა ღონისძიებებით არის დაკავებული. ბოლოს და ბოლოს, რით ვედარ დასრულ-

ნიშნავს ეს ქართველთა მარში ან რას აპროტესტე-ბენ ამათ. რაც შეეხება ზოგადად ოპო-ზიციური სპექტრის ურთიერ-თდაპირისპირებას, ამას ის ინ-ვესტ, რომ თითოეული პარტი-ის ლიდერს პრეზიდენტობის ამბიციები აქვს და ისინი უფრო მეტად ერთმანეთზე ეჭვიანო-ბენ, ვიდრე ქვეყანაში სიტუა-ციის შეცვლაზე ფიქრობენ. ესეც მათი პოლიტიკური უვი-

ლუციურ აზრს არც კი გა-ნიხილავენ. ეს არის სიცი-რუ.

ოპოზიციის ქმედება ყოველ-გვარ ლოგიკას სცდება. ამიტო-მაც ოპოზიციის ხალხისაგან იმას იღებს, რასაც იმსახურებს — უნდა დობლობა და იგნორს.

— საზოგადოების ასეთი დამოკიდებულების მიუხედა-ვად, ნინო ბურჯანაძე ისევ აქ-ციებს გეგმავს საშემოდგო-მოდ, ნუთუ იგი ისეთი მიაბატი პოლიტიკოსია, რომ ქუჩის აქ-ციებით ისევ რამეს ელოდება? როგორ ფიქრობთ, ხომ არ იმა-ლება ამ საშემოდგომო აქციე-ბის მიღმა სულ სხვა ფიქრი-ლი ზრახვები?

— თუკი იგულისხმება, რომ ეს რუსეთის გეგმაა, მე ასე არ ვფიქრობ, რადგან მთელი ის პიარი, რაც რუსეთმა „სახალ-ხო კრების“ მიმართ გაატარა, მართლაც პიარი აღმოჩნდა და მეტი არაფერი. მან რეალური დახმარება ბურჯანაძესა და „სახალხო კრებას“ არ აღმოუ-ჩინა. ვერც იმას ვიფიქვ, რომ ბურჯანაძე ქუჩის აქციებით გადამწყვეტ შედეგებს ელო-დებოდა.

— იქნებ ბიზნეს-ინტერესე-ბი იყოს ძირითადი გათვლის საგანი, მითუმეტეს ალასანი-ბოლო განცხადებებში სწო-რედ ფინანსებზე წუნუნებს...

— საქართველოში ბიზნეს-ინტერესები, ფაქტობრივად, ნულს უტოლდება. არა მგონია, აქ ვინმემ სერიოზული ფინან-სები მიიღოს რუსეთის მხრი-დან, რაც შეეხება ამერიკას, იგი არც არასოდეს ფინანსებ-და ვინმეს. დღეს პოლიტიკაში ფულის ჩამდები ხალხი აღარ არის, ან თუ ჩადებენ, მხოლოდ თავის დასამკვიდრებლად.

— რას გეცხვით ხელი-სუფლების შიგნით არსებულ კლანურ დაპირისპირებებზე?

— იმას, რომ უბრალო ადამი-ანები, მენარმეები, მისბანაც ფულის გამოდნობენ შიდი-ლელოდ, ყველა დაიჭირეს და, თუ გამოუშვან, კარბა-დაც „მონველს“, ისე, რომ მათგან ფულს ხელახლა ვე-ღარ გავაპოვებთ, ამიტომ ახლა ვირთხებებით ერთ-ბანეთს დაიჭირვენ. დაპი-რისპირების მიზანი მხო-ლოდ ესაა.

— რას ეცხვით საზოგადო-ების იმ ნაწილს, რომელიც ისევ ოპტიმისტურადაა გან-წყობილი ოპოზიციის მიმ-ართ?

— ვისაც კიდევ ამ ფსევდო-ოპოზიციის სჯერა, ვეცხვი: „ნეტარ არიან მორწმუნენი“. ასეთი სუსტი, გამყიდველი ოპოზიციის რომ არა, ხელისუფ-ლება ამდენს ვერ გაუტანდა. მოგხსენებთ, მე პატარკა-ცივილის საარჩევნო შტაბის პრეს-სამსახურის უფროსი გახლავართ და სხვებზე აღერ დავინახე მათი უმსგავსოები (მერაბიშვილის თანამშრო-მელს რომ შეხვდნენ, მისი ინ-ფორმაციები მე არაფერში მჭირდებოდა, ისედაც ჩემ თვალწინ ხდებოდა ყველაფ-რი). ეს ოპოზიციის იყო ზუს-ტად, ბადრი პატარკაცივილის სააკაშვილთან პირისპირ ბრძოლა რომ არ აცალა. ისინი პატარკაცივილისგან თან ფულს ითხოვდნენ, თან პრეზი-დენტობის კანდიდატურის მოხსნას. არჩევნებზე მთელი მისი ხმები ოპოზიციის წარმო-მადგენლებმა გადაინაწილეს. ასე რომ, მე ამ ოპოზიციას ვე-რაფინ მასწავლის.

ესაუბრა
კაკა რობაქია

ქვეყანაში დღეს ხელისუფლების კი არა, ოპოზიციის პრობლემაა

**27-ში დაგაგმილ ქართველთა მარშს
გარკვეული პოლიტიკური
სუბიექტები საკუთარი
ქალების
დამონსტრირებისთვის
იყენებენ, რადგან, რაც
მეტი ხალხი გამოიყვამთ
ქუჩაში, მით უფრო
მიმგებანი ხდება
ხელისუფლებასთან
ვაჭრობაც. ამის
გამოცდილება ჩვენ
წლებაა მოგვცა. ვერც იმას
ჩაგვფიქვ, რას ნიშნავს ეს
ქართველთა მარში ან რას
აპროტესტებენ ამათ.**

თლაც უბრალო გამოკითხვა იყო, მაშინ მით უფრო გაუგება-რია, საიდან მოიტანა ხელის-სუფლებამ ციფრი 190, როცა პირველი კონსტიტუციით 235 დეპუტატი დამტკიცდა, ანუ ამ 190 დეპუტატის რაოდენობა არც ერთ ლოგიკაში არ ჯდება — არც კონსტიტუციაში და არც რეფერენდუმში. ეს ციფრი არის ყურით მოთრეული კულუარულ-ლი გარიგებების შედეგი. ნინა-ალმდე შემთხვევაში, რეფე-რენდუმით მიღებული გადაწყ-ვეტილება ახალი რეფერენდუ-მითვე უნდა შეცვლილიყო.

დღევანდელი მდგომარეო-ბით, სექტემბერში საარჩევნო ცვლილებების განხილვა უნდა დაწყებულიყო, თუმცა, როგ-ორც ვიცო, ვენეციის კომისია-ში ჯერ კიდევ არ არის გაგზავ-ნილი ეს შედეგები. მიუხედავად ამისა, ოპოზიციის ამ თემასთან დაკავშირებით დუმს, რადგან ეს პოზიცია-ოპოზიციამ ერთ-თობლივად შეიმუშავა.

მოვლენები განსაკუთრებით საინტერესოდ წარმართა მას შემდეგ, რაც „ქრისტიან-დე-მოკრატებმა“ და „ახლებმა“ პოზიცია შეიცვალეს. მათი გა-მოთქმის შემდეგ, ოფიციალ-ლურად 6-იანის ფორმატი დარჩა, რომელსაც, რამდენა-დაც გასაკვირი უნდა იყოს, „მოძრაობა სამართლიანი სა-ქართველოსთვის“ არ შეუერ-თა და საკითხი ასე დასვა: გა-ფართოვდეს „ექსპანსი“ ფორმატი და მასში მონაწილე-ობის მიღების საშუალება სა-ზოგადოების სხვა წარმომად-

**ანს“ გაუჭინაწრდა. მათა-ტით, რომ ასე უნდა გა-გაგაგ, მაგრამ, სამწუხა-როდ, ეს ჩვენი საბარცხვი-ნო რეალუაა. ვაჭრობაში
მონაწილეობდნენ „მრავ-ველები“, „ეროვნულ-დე-მოკრატები“ და ხელისუფ-ლების დანარჩენი საბე-ლიტი პარტიები.**

ყოველივე ამის შემდეგ, აბ-სოლუტურად გაუგებარ სა-მართლებრივ ჩიხში შევედი. არ არსებობს ვენეციის კომი-სიის დასკვნა, მივიღეთ ანტი-კონსტიტუციური მუხლი, თან ისეთი მუხლი, რომელზეც იმ სხდომებზე საუბარი საერთოდ არ ყოფილა და არც ოქმებში დაფიქსირებულია.

რაც ყველაზე მთავარია, საბო-ლოო ჯამში, ეს ცვლილებები რა სახით შევა კოდექსში, ჯერ კიდევ უცნობია. არადა, ამდენი ემოცია, დრო, ნერვები და ფული დაიხარ-ჯა მასზე, ანუ ხელისუფლებამ, როგორც წესი, ქართული საზო-გადოება ფეხებზე დაიკიდა, ხო-ლო ოპოზიციის ჯიბეში ჩაისვა.

შესაბამისად, კაცივილი ამ კო-დექსის გამართლებებში არ არის, ვერც ვერაფერს პასუხობს შეკითხვას — „გაიგზავნათ თუ არა ვენეციის დოკუმენტი ან სა-ერთოდ როდის განხილვა სა-კითხიპარლამენტში?“ ფაქტი სა-ხეზეა: ქვეყანაში პოლიტიკური პროცესები მოკვდა. ერთადერ-თი ძალა, რაც ქვეყანაში არსე-ბობს, არის ხელისუფლება და „ნაციონალიზმი“.

— როგორ გავიგოთ, რას ემსახურება ერთსა იმავე

და ამდენი შიდა კონფლიქტი ოპოზიციურ სპექტრს შორის?

— აქამდე თავს დებდნენ, — „ექსპანსი“ ერთი სუბიექტია, თუმცა ეს იყო ბლეფი. როგორც კი ალექსანდრე შალამბერიძემ „ექსპანსიანთან“ შეუთანხმებლად რამდენიმე განცხადება გააკე-თა, იძულებული გახადეს, ბლო-კი დაეტოვებინა. ეს იმაზე მიგ-ვანიშნებს, რომ „ექსპანსი“ ერ-თიანი სუბიექტი არც არასდ-როს ყოფილა და ვერც მომა-ვალში გახდება.

რაც შეეხება 27 სექტემბრის აქციას, ჩემთვის აბსოლუტუ-რად გაუგებარია, რატომ გაა-კეთა გუბაზ სანიკიძემ განცხა-დებები ეროვნული ფორუმის სახელით. სოხუმის დაცემას-თან დაკავშირებით, ერთა-დერთი, ვისაც ხმის ამოღებისა და ხალხის გამოყვანის მორა-ლური უფლება აქვს, არის კა-ხა შარტავა, ყველასათვის გა-საგები მიზეზების გამო.

არავის არაფერს ვაბრალებ, მაგრამ დღევანდელი მოვლე-ნებიდან და წარსულიდან გა-მომდინარე, სრული უფლება მაქვს, ვიფიქრო, რომ 27-ში დაგაგმილ ქართველთა მარშს გარკვეული პოლი-ტიკური სუბიექტები სა-კუთარი ძალის დემონს-ტრირებისთვის იყენებენ, რადგან, რაც მეტი ხალხი გამოიყვამთ ქუჩაში, მით უფრო მიმგებანი ხდება ხელისუფლებასთან ვაჭ-რობაც. ამის გამოცდილე-ბა ჩვენ წლებაა მოგვცა. ვერც იმას ჩაგვფიქვ, რას ნიშნავს ეს ქართველთა მარში ან რას აპროტესტებენ ამათ.

ჩვენი მიზანი იყო ამ რეჟიმის გარეშე დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება. არ ვპირიქით არც პარლამენტში შეჭრას, არც მინისტრთა საბჭოს შტურმით ალაპას. იმდენი აგენტი იყო ჩვენთან შემოგზავნილი, ეს რომ გაგვეფიქრებია, ყველანი კარგა ხნის დაავადებულნი ვიქნებოდით.

ნონა გაფრინდაშვილი:

ნენა ალექსანდრიას არ ველსაპარაკებო... მრსხვენი, რომ «მეგარჯვენათან» ვიყავი!

ნონა გაფრინდაშვილის სახელობის ჭადრაკის სასახლეში ჭადრაკში ქალთა შორის მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონთან ინტერვიუს ჩამოსართმევად რომ მივედი, კართან ცნობილ მოჭადრაკე ნენა ალექსანდრიას შევხვდი. ნონა, ნანა...

იყო დრო, როცა ახალ ჩემპიონს (კვლავ ჩემპიონს) ნონას, მაიას ყველანი ერთად საზეიმოდ ვხვდებოდით საქართველოს ტელევიზიაში, ერთი გუნდი იყო, მეგობრული ურთიერთობით შეკრული.

იყო. ახლა მოგონებაა. აღრეულია, როგორც ყველაფერი... ექსკლუზიური აპოლიტიკურობის შენარჩუნებით ვცდილობ საუბრის დაწყებას ნონა გაფრინდაშვილთან.

ნენა — ძალიან ბევრი ყალბი ბიულეტენი ჩაყარეს მის სასარგებლოდ. ეს ნამდვილად ვიცი და არაფერს ვიტყვი ისეთს, რაშიც დარწმუნებული არ ვარ. სამწუხაროდ, მოჭადრაკეები გამოყენებული ჰყავდათ 7 ნომბრის დარბევასა და უკრაინაშიც მიაღწინეს საპრეზიდენტო არჩევნების ჩასაშლელად, მაგრამ არ გამოუვიდათ. — თქვენ «სახალხო კრებაში» ხართ, მასასადამე, რაღაც პოლიტიკურმა ძალამ, პარტიამ თქვენ მიგინვით მხარდასაჭერად, როგორც სპორტსმენების დელოფალი. როცა ხელისუფლება სათავისოდ იყენებს სპორტსმენებს, ცუ-

ბადრის გარდაცვალების შემდეგ და საკრებულოში ჩემი უფლებამოსილების ამოწურვის შემდეგ, განაცხადე, რომ პოლიტიკაში აღარ მივბრუნდებოდი.

სხვათა შორის, საკრებულოში ყოფნის დროს გავიგე, ვინც იყო სააკაშვილი, რასაც წარმოადგენდა. ყველა გადაწყვეტილება, რომელიც საკრებულოს ხელიდან გამოვიდა, ემოციურ ნიადაგზე იყო მიღებული. მაშინ არ ვჩანდი, რადგან აქტიური არ ვიყავი... „სახალხო კრება“ არ არის პოლიტიკური ორგანიზაცია, საზოგადოებრივი მოძრაობაა. პარტიებს, რომელთა ლიდერებიც მთხოვდნენ, მათთან არსებულ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს ჩავდგომოდი სათავეში, სწორედ ამ მიზეზით (მათთან არსებული რომ იყო) უარი ვუთხარი.

„სახალხო კრება“ არის ორგანიზაცია, რომელიც არავის ექვემდებარება, საზოგადოებრივი მოძრაობაა, სადაც გაერთიანებული არიან თავ-თავიანთ სფეროებში წარმატებული ადამიანები, გამოჩენილი პიროვნებები, ვისაც, საკუთარი ქვეყნის გადარჩენის გარდა, სხვა არაფერი აინტერესებს. არიან ახალგაზრდებიც, რომლებიც ვიქტორ არ მიიწვევენ ხელისუფლებისკენ. ჩვენი მიზანი იყო ამ რეჟიმის გარეშე დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება. არ ვპირიქით არც პარლამენტში შეჭრას, არც მინისტრთა საბჭოს შტურმით ალაპას. იმდენი აგენტი იყო ჩვენთან შემოგზავნილი, ეს რომ გაგვეფიქრებია, ყველანი კარგა ხნის დაავადებულნი ვიქნებოდით.

— აგენტებზე დარწმუნებული ხართ?

— ხომ გითხარით, რაშიც დარწმუნებული არ ვარ, იმაზე ხმას არ ვიღებ... მარტო გენერალ უჩავას მაგალითია საკმარისი. პოლიტიკური მიზნები არ მამოქმედებს, ჩემი მიზანია, რომ ჩემს შთამომავლებს ჰქონდეს ნორმალური პერსპექტივა, რაც ამ ხელისუფლების ხელში მომავალ თაობას არ აქვს.

ჩვენთან დღეს ყველაფერი პიარზეა აგებული. ხელისუფლებას ახალგაზრდობის დიდი მასა ხელში ჰყავს აყვანილი — კარგი ხელფასები, ნასვლა-ნამოსვლა...

— უფასო კონცერტები.

— უფასო კონცერტები, რომლებიც მილიონები ჯდება და „პოტოკინის“ სოფლები: უკვე დამპალია პალმები ანაკლიაში, რაც ჩვენი ვნახეთ. ანაკლიის ხიდი კი მოხსნეს და სვენეთში გადაიტანეს.

— როგორც ახალი სპექტაკლის გასაფორმებელი ნახმარი დეკორაცია.

— უზარმაზარ თანხას იხდიან „წარმატებული“ საქართველოს შესახებ კლიპების გადასაღებად და უცხოეთის ტელეკრანებზე გასაშვებად, დაქირავებული ჟურნალისტების (ასეთები კი

«მართალია, «მეგარჯვენათან» ვიყავი, მაგრამ დღეს აიხი მრსხვენი. ისეთი რაგები გააქეთს, რომ თავზარი დაეხს, არადა, სულ სხვა ნაკოფანის ვიყავი მათზე. ხელისუფლებას გაუჩივანეს!»

— საქართველოში ჯერ კიდევ შემოგვრჩა ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნული სტადიონი, მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონი, გივი კარტიას სახელობის სპორტის სასახლე... ჭადრაკის სასახლე თქვენთვის, საქართველოს ქალთა ჭადრაკისტების ასშენს და თქვენი სახელი მიანიჭეს, რაც უნიკალური შემთხვევაა. რას გრძნობთ, თქვენი სახელობის ამ ცენტრის ზღურბლს რომ გადმოაბიჯებთ?

(ინტერვიუს აპოლოტიკურობაზე ფიქრი, ამთავითვე გაირკვა, რომ ფუჭი იყო).

ადამიანი იმისთვისაა, რომ თავის ქვეყანასა და ხალხს გამოადგეს. მაგრამ როცა აკრძალულ იღებენ ხმარობენ ამორალურ, არაკანონიერ საქმეში სპორტსმენების გამოყენებისთვის, ხელისუფლების პოზიციის გასაძლიერებლად, ეს ჩემთვის მიუღებელია. მხოლოდ იმიტომ, რომ ნონა გაფრინდაშვილი, რომელსაც საკმარისი სიკეთე გაუკეთებია საქართველოსთვის (ამას თავის საქებად კი არ ვამბობ, არამედ აღვნიშნავ როგორც ფაქტს), მმართველობის შენს პოლიტიკას, შენს დამოკიდებულებას ხალხის მიმართ, შენს დანაშაულებრივ რეჟიმს მხარს რომ არ უჭერს, მტრად აცხადებ, ამ პირობებში უნდა გაგიკვირდეს, ჩემი სახელი რომ შერჩა სასახლეს.

აგერ რობერტ სტურუა, ფაქტობრივად, გააგდეს თეატრიდან, მსოფლიოში სახელგანთქმული და აღიარებული შემოქმედი. ამით მთელ ქართველ ხალხს მიაყენეს შეურაცხყოფა.

ასეთი ხელისუფლება ჩემთვის მიუღებელია. მე კალათბურთის დიდი გულშემმატი ვარ, მაგრამ, როცა ხელისუფლება ჩვენი კალათბურთელების მხარდასაჭერად ზონდერებს აგზავნის კლაიპედაში, ესეც მიუღებელია ჩემთვის.

— ბოთლებივით ერთმანეთს ჰგავდნენო, გუზაბ სანიკიძე თქვა.

— კი, ბოთლებივით. როცა მითხრეს, რომ ზონდერები და სპეცრაზმელები მიავლინეს ლიტვაში, პირველი, რაც ვიფიქრე, იქაც დარბევას ხომ არ

აპირებენ-მეთქი. მაგრამ ყველაზე ამაზრზენი, რაც გავიგე და რაც რუსეთთან მატჩის წინ მოხდა, იყო ის, რომ რუსეთის პრემიერ ფეხზე წამომდგარ ჩვენს „გულშემმატიკურებს“ თბილისიდან დაურეკეს და ახლავე დაჯექითო, უბრძანეს!

— ეს პოლიტიკა კი არ არის, ნუნურაქობაა, წერილმანობაა, „კორობორობა“!

— ასე პრიმიტიულია რომ „ებრძვი“ იმ რუსეთს, რომლის ხელშიცაა ყველა ჩვენი სტრატეგიული ობიექტი, იმიტომაც კარგად მიდის ჩვენი საქმე!.. რუსეთს თავი დავანებოთ. ჩვენი სპორტსმენების ამბავი მანუხებს, რადგან იმ ზონდერებში ბევრი მოჭადრაკეა. მე ისიც ვიცი, რომ, როცა სააკაშვილი თავის დროზე ვაკის დეპუტატი გახდა, ამაში დიდი წვლილი მორაგებებმა შეიტა-

დია, როცა ოპოზიცია სპორტსმენებს იწვევს, კარგია?

— არ დაგიმალავთ, თითქმის არ დარჩენილა ასე თუ ისე ცნობილი პარტია, მე რომ არ მივეწვიე. ყველას უარი ვუთხარი. ბადრი პატარკაციშვილს ბოლომდე გვერდით ვედექი იმიტომ, რომ პარტია არ ჰქონდა ჩამოყალიბებული. ურჩევდნენ, რომ გაეკეთებინა, მაგრამ ბადრი ორჭოფობდა. მართალია, „მეგარჯვენათანაც“ ვიყავი, მაგრამ დღეს ამისი მრცხვენი. ისეთი რამეები გააკეთეს, რომ თავზარი დამეცა, არადა, სულ სხვა წარმოდგენის ვიყავი მათზე. ხელისუფლებას გაურვიდნენ! თუ გარიგდებოდნენ და ეს ხელი-სუფლება ნავიდოდა, მაშინ კიდევ გავიგებდი, მაგრამ ამით დარბევას ხალხის ინტერესებიდან არ გამომდინარეობდა.

«ყველაზე ამაზრზენი, რას გაუჩივანეს და რას რუსეთთან გაბრის წინ მოხდა, იყო ის, რომ რუსეთის პრემიერ ფეხზე წამომდგარ ჩვენს «გულშემმატიკურებს» თბილისიდან დაურეკეს და ახლავე დაჯექითო, უბრძანეს!»

დადაინის მოსახლეობის 3% ნაკოფანია

მსოფლიოში 210 მილიონი ადამიანი, ანუ მთელი მოსახლეობის 3% ნაკოფიკებს მოიხმარს. მათგან 47 მილიონი ლათინოამერიკელია. ეს მონაცემები მექსიკაში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელმა ფილიპ ლამიმ ანტინარკოტიკული პოლიტიკის შესახებ მესამე ლათინოამერიკულ კონფერენციაზე გამოაცხადა და აღნიშნა, რომ მექსიკაში ნაკოფიანთა რაოდენობამ 1,2 მილიონ ადამიანს მიაღწია. საშუალო ასაკი, როდესაც ადამიანი ნაკოფიკების გასინჯვას იწყებს, 12-დან 17 წლამდე მერყეობს.

ამერიკა-რუსეთი შეთანხმდნენ

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის შესახებ რუმინეთთან ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომლის თანახმადც დევსელუს საავიაციო ბაზაზე 2015 წლისთვის „AEGIS“-ის კომპლექსის რადიოლოკაციის სადგურს, ოპერატიული მმართველობის ცენტრსა და მობილურ ბატარეებს დაამონტაჟებენ. ამ ყველაფრის მმართველი კი აშშ იქნება. კერძოდ, იქ 200 სამხედრო მოსამსახურე იმუშავებს. შეთანხმების რატიფიცირება უნდა მოახდინოს რუმინეთის პარლამენტმა, რომლის დეპუტატთა უმრავლესობა მისი მხარდამჭერია.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჯერ ერთი, „გურთი მრგვალი“ პრიმიტიული ფორმულა, თუმცა სიურპრიზები გამორიცხვად არაა და ამითაა საინტერესო ფანჯარაში. მეორეც, დამარცხებული გუნდები კი არ დასუსტდნენ, არამედ დამარცხებამ უფრო გამოაწვინა, გამოაფინა. არც იმას გამოვიყენებ, რომ „რეალის“ და „მილანის“ მაღალი პროფესიონალიზმის დონა თანდათან უთანაბრდება სხვა, შედარებით სუსტ კოლექტივებად მიჩნეული გუნდები.

რეზო ძოძუაშვილი:

დიდ გუნდებს დიდი მწვერულები აკეთებენ

რეზო ძოძუაშვილთან ინტერვიუ შეთანხმებისამებრ ფეხბურთში ეროვნული ჩემპიონატის ბოლო ტურებში ჩატარებულ მატჩებზე საუბრით დაიწყო: „ბაიამ“ შინ წააგო „ვიტა-ჯორჯიასთან“. „დინამომ“ ფოთის „კოლხეთს“ მოუგო 3:0, „ზესტაფონმა“ გასვლით შეხვედრაში 2:1 მოუგო ბოლნისის „სიონს“, „მერანი“-„დილა“ — 2:2 დამთავრდა და ა.შ. შედეგები ლოგიკურად მიიჩნია — ასეც იყო მოსალოდნელიო. მაგრამ

— ჩვენი მიზანი უნდა იყოს, ყოველი თამაშის ახალი ტაქტიკური მონახაზებით გამდიდრება, რასაც პრაქტიკულად ჩვენი გუნდები მოედანზე ხორცს შეასხამენ.

ეროვნული ჩემპიონატის ყოველი ტური, თითოეული თამაში უნდა იყოს სწორება ევროპულ, მსოფლიო ფეხბურთზე, საკუთარ წინეში არ უნდა მოვიხაროთ.

ამ თვალსაზრისით ახალი ვერაფერი ვნახეთ, რადგან არ ჩანს რაიმე მცდელობა, რომ უახლოვდებიოთ იმ დინებასა თუ ნაკადს, რომელიც ევროპისა და ლათინური ამერიკის საუკეთესო გუნდების სათამაშო დონეს დაგვაახლოებს.

— ესე იგი, ვრჩებით პროვინციული ფეხბურთის დონეზე?

— ყოველ შემთხვევაში, არ შეიძლება იმით დაკმაყოფილება, რომ თბილისის „დინამომ“ მიიღო გოლისთან, თუ რომელიმე სხვა რაიონის გუნდთან. თავისთავად ცუდი არ არის, რომ გუნდები ისწრაფვიან პირველ ოთხეულში მოხვედრას, მაგრამ ისინი უნდა იყვნენ უფრო მაღალ დონეზე. მაგალიტის სტანდარტების დაუფლება ჰერეტიკული სჭირდება ქართულ ფეხბურთს. და მარტო მას რომ არაა, ეს დაგვანახა ჩვენი კალათბურთელების, მორაგბეების, მოჭიდავეების საერთაშორისო შეჯიბრებებში ამ ბოლო პერიოდის გამოვლენები.

პრეტენზიებს ფეხბურთის ფედერაციის ხელმძღვანელებთან მივყავართ, კლუბების პრეზიდენტებთან და, რასაკვირველია, მწვრთნელებთან. სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ კრიტიკული შენიშვნები უმეტესობას არ აინტერესებს. წინადადებების გათვალისწინებაზე ხომ შედგენილია ლაპარაკი!

— რატომ ხდება პროფესიონალების შენიშვნების ასეთი პირწინდად იგნორირება?

— იმიტომ, რომ არ არის მოთხოვნა. მოთხოვნა არა იმის, რაც შეუძლებელია, არამედ იმის, რისი უნარიც და შესაძლებლობაც გააჩნია თითოეულ მათგანს.

ეს მოთხოვნა თითოეულ ფეხბურთელს უნდა წაუფიქროს, რადგან ტექნიკურად ძლიერი და ტაქტიკურად მოაზროვნე შემსრულებლის გარეშე ნებისმიერი ტაქტიკური მონახაზი პრაქტიკულად ვერ განხორციელდება.

ეს ელემენტარულია. ჩვენი ფეხბურთი, ჩემი აზრით, „ბარსელონასთან“, „მილანთან“, „მანჩესტერთან“, „რეალ მადრიდთან“ და ასე შემდეგ თამაშისთვის უნდა ემზადებოდეს. ასეთი თამაშის დასაძლევად უნდა ვამზადებდეთ ჩვენ — მწვრთნელები ჩვენს ალსაზრდელებს. იმ გრანდებს რომ მოვუგოთ, ისინი რომ დაეცავენ.

მაშინ იქნება ჩვენი ჩემპიონატი ნელში გამართული და ჩვენი სტადიონები — მაყურებლებით სავსე.

— დღეს ინერციით მივგორავთ თუ მივჩანჩალებთ?

— ერთი-ცაა და მეორეც. მაგრამ ბოლომდე რომ მართალი ვიყო, ვიტყვი, რომ სიხალისი რაღაც კონტურები მაინც ჩანს, თუმცა — პირობითად.

„გაგრის“ მწვრთნელმა პისკოვეცმა, რომელიც უკრაინელი სპეციალისტია და ეს გუნდი პირველი ლიგიდან უმაღლეს ლიგაში გადაიყვანა, გაიხსენა წლების წინათ მიღებული სისტემა — სამი-ხუთი-ორი და მეორე წელია, ამის მიხედვით ათამაშებს თავის ფეხბურთელებს.

— ყველაფერი ახალი კარგად დაინყებულ იქნა... — ასეა. მაგრამ უბედურება ისაა, რომ ამ „ძველ სიხალეს“ პრაქტიკულად ბევრმა ვერ აულო ალლო, ვერაფერი დაუპირისპირა. ეს ჩვენი მწვრთნელების ტაქტიკური აზროვნების სიღარიბეა და მათს მოუქნელობაზე მეტყველებს.

— იქნებ, არც აინტერესებს ზოგიერთს? — ამასაც ვერ გამოვრიცხავთ. თუმცა სიხალეები მაინც ბუნებრივად შემოდის. გამოფიხილების მაგალითებიც არის. ფოთის „კოლხეთმა“, რომელსაც წვრთნის ქართული ფეხბურთის ტრადიციების ერთგული დამცველი ფილია, მონახა კონტრმონახაზი, რომელიც დაუპირისპირა „გაგრას“ და გასვლით თამაშში 2:0 მოუგო.

ქართულ ფეხბურთში არსებულ ტენდენციებს პროფესიონალები უნდა ამჩნევდნენ და აანალიზებდნენ. — კონკრეტულად თქვენ პირადად რას იტყვით? — დღეს, მატალიტად, ფლანგებიდან შეიქმნა პრაქტიკულად ამოუვარდნილია. არიან ერთი ცენტრორბარდით თამაშის მომხრეები, სხვები ორ ცენტრორბარდს აქლავენ უპირატესობას, ზოგს სამი თავდასხმეული ურჩევნი ვყავდნენ. ეს ბოლო ვარიანტი შესანიშნავად გამოიყენა რუსთაშვილი „ოლიმპია“ და ფლანგებიდან თამაშით მოუგო ქუთაისის „ტორპედოს“.

ჩვენი პრობლემა ტოტალური ფეხბურთის ათვისებაა — ნებისმიერ ფეხბურთელს ნებისმიერ ადგილზე რომ შეეძლოს თამაში, იქ, სადაც აუცილებელია მატჩის მსვლელობისას და რასაც მწვრთნელის ტაქტიკური ჩანაფიქრის განხორციელება მოითხოვს.

— ერთი თამაშის მოგება, რომელიც მაგალიტად მოიყვანეთ, ნიშნავს, რომ გუნდი სწორ გზას ადგას?

— არა, არ ნიშნავს, რადგან იმავე „ოლიმპია“ მომდევნო შეხვედრა წააგო. მაგრამ, თუ

რამე კარგი გაკეთდება, უნდა შევამჩნიოთ და შევაფასოთ. უყურადღებობა, სულერთია განწყობილება, მოგესხნებათ, დამლუპველია.

— ორიოდ დღის წინათ, როცა „ბარსამ“ 8:0 მოიგო, მადრიდის „რეალმა“ წააგო, დამარცხდა „მილანიც“ (1:3), ეს ნიშნავს, რომ დასუსტდა სამეფო კლუბის გუნდები და იტალიის მოქმედი ჩემპიონიც? თუ პრინციში „ბურთი მრგვალი“ ყველგან ერთნაირად მოქმედებს?

— ჯერ ერთი, „ბურთი მრგვალი“ პრიმიტიული ფორმულაა, თუმცა სიურპრიზები გამორიცხვად არაა და ამითაა საინტერესო ფეხბურთი. მეორეც, დამარცხებული გუნდები კი არ დასუსტდნენ, არამედ დამარცხებამ უფრო გამოაწვინა, გამოაფინა. არც იმას გამოვიყენებ, რომ „რეალის“ და „მილანის“ მაღალი პროფესიონალიზმის დონეს თანდათან უთანაბრებდნენ სხვა, შედარებით სუსტ კოლექტივებად მიჩნეული გუნდები.

ესეც ფეხბურთის სიბღია: ტიტულოვან გრანდებს მშვიდი ცხოვრება არ უნერიათ. არ უნდა გამოვირიცხოთ ერთი ასეთი კანონზომიერება: არცთუ იშვიათად მოგება გამოარჯევებულს სჯის.

— „ვარსკლავური“ სენი? — ადვილად შეიძლება შეეყაროს ნებისმიერს, მით უფრო, თუ ფსიქიკურად მდგრადი ნებელობა არ აქვს.

— ჩვენს გუნდებს „მკურნალები“ — ფსიქოლოგები შტაბში არ ერიცხებიან?

— არა. ფეხბურთის პედაგოგია მარტო ერთ მწვრთნელზე არ არის ორიენტირებული. აქ ჩვენი ვიგულისხმებთ: მეც, თქვენც, თქვენი მკითხველებიც, მთელი საზოგადოებრიობა.

— ფეხბურთი „მასების სპორტია“?

— რა თქმა უნდა, მაგრამ მასში გადამწყვეტია პროფესიონალის სიტყვა. პრესას, აზრის გამოთქმას, რაც ზოგიერთს „ბლატაობა“ ჰგონია, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება.

— ვინ უნდა იყოს ასეთი გარჩევა-გაანალიზების მოთავე ორგანიზატორი?

— სწორი, პროფესიული ანალიზი, რასაკვირველია, ფეხბურთის ფედერაციის საქმეა. ითვლება, რომ ასეა, მაგრამ — არ არის. მხოლოდ კარგის თქმით თავის მოქონა იმიტომ, რომ კარგი მეგობრები ვართ, იმ პირადიდის ძირის მოშლას გამოინვევს, რომელსაც ქართული ფეხბურთი ჰქვია.

ფილტვრაცია აუცილებელია. კრიტიკის საცერი მხოლოდ დაგვეხმარება იმ ღვარძლისგან გათავისუფლებაში, რომელიც ხარისხს უკარგავს ჩვენს ფეხბურთს.

ფედერაციის ხელმძღვანელმა დღემი მინიმუმ ერთს შეეკითხვას უნდა გასცეს პასუხი, ამოხსნას ფეხბურთის უამრავი საიდუმლო. ფედერაციის პრეზიდენტმა უნდა შეძლოს პროფესიულად გააანალიზოს, მაგალიტად, ქუთაისის „ტორპედოს“ მარცხი ორთხლო.

— ფეხბურთის პედაგოგია მარტო ერთ მწვრთნელზე არ არის ორიენტირებული. აქ ჩვენი ვიგულისხმებთ: მეც, თქვენც, თქვენი მკითხველებიც, მთელი საზოგადოებრიობა.

— ფეხბურთი „მასების სპორტია“?

— რა თქმა უნდა, მაგრამ მასში გადამწყვეტია პროფესიონალის სიტყვა. პრესას, აზრის გამოთქმას, რაც ზოგიერთს „ბლატაობა“ ჰგონია, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება.

— ვინ უნდა იყოს ასეთი გარჩევა-გაანალიზების მოთავე ორგანიზატორი?

— სწორი, პროფესიული ანალიზი, რასაკვირველია, ფეხბურთის ფედერაციის საქმეა. ითვლება, რომ ასეა, მაგრამ — არ არის. მხოლოდ კარგის თქმით თავის მოქონა იმიტომ, რომ კარგი მეგობრები ვართ, იმ პირადიდის ძირის მოშლას გამოინვევს, რომელსაც ქართული ფეხბურთი ჰქვია.

ფილტვრაცია აუცილებელია. კრიტიკის საცერი მხოლოდ დაგვეხმარება იმ ღვარძლისგან გათავისუფლებაში, რომელიც ხარისხს უკარგავს ჩვენს ფეხბურთს.

ფედერაციის ხელმძღვანელმა დღემი მინიმუმ ერთს შეეკითხვას უნდა გასცეს პასუხი, ამოხსნას ფეხბურთის უამრავი საიდუმლო. ფედერაციის პრეზიდენტმა უნდა შეძლოს პროფესიულად გააანალიზოს, მაგალიტად, ქუთაისის „ტორპედოს“ მარცხი ორთხლო.

მოგისმენიათ ოდესმე?

— არა.

— ეგაა უბედურება. ისეთი „მრგვალი მაგიდა“ მაინც უნდა შექმნას, სადაც აზრის გამოთქმის შესაძლებლობა ექნებათ გამოცდილ პროფესიონალებსაც და ახალბედებსაც, თუ საჭიროა. თორემ ტელევიზიებით გადმოცემული საათიანი პროგრამები ეროვნული ჩემპიონატის მიმდინარეობის სრულყოფილ სურათს ვერასოდეს დაგვანახებს.

წვრთნაზეა ხოლმე ლაპარაკი. ისეთ ადამიანებს ინვესტირებთ ხშირად, ვინც მსოფლიო ფეხბურთის მხოლოდ ათი პროცენტი იცის. არადა, როგორც ვთქვით, ჩვენი სასინჯი

ქვა ევროპის ჩემპიონატი, ჩემპიონების ლიგა, მსოფლიო ჩემპიონატი უნდა იყოს.

მსგავსი არაფერია. სამაგიეროდ ერთხელ დაგვიძახეს გაყიდული მატჩების გასარჩევად: თურმე ისეთი ფეხბურთელები გვყოლია, რომლებმაც გარკვეული ანაზღაურების ფასად თამაშის მსვლელობისას ათჯერ კუთხურზე უნდა გადაგდონ ბურთი და ოცჯერ — აუტში.

ამის გარჩევის იქით არ წავსულვართ.

— „ბარსელონამ“, როგორც ვთქვით, წინა ტურში 8:0 მოიგო. „ბარსელონასგან“ ეს არ გვიკვირს, იმიტომ, რომ აშკარა ლიდერია. არის ასეთივე გამორჩეული გუნდი საქართველოში?

— ასეთი გუნდი გვყავდა — 90-იანი წლების დასაწყისის თბილისის „დინამო“: ქინკლაძე, არველაძეები, ყაველაშვილი, ჯამარაული, ანაბაძე, შელია. ისე უყვებდით, რომ გვეხვეწებოდნენ, სამ ბურთზე მეტს ნუ გავგიტანოთ.

დღესაც შეიძლება ასეთი გუნდის გაკეთება.

„ბარსელონა“ გვარდიოლათი იწყება, მთავარი მწვრთნელი, რომელიც თავის დროზე თამაშობდა ისეთ ფეხბურთს, რომელსაც მისი გუნდი თამაშობს დღეს. მადრიდის „რეალის“ მთავარ მწვრთნელს — მაურინოს დიდი ფეხბურთი არ უთამაშია, მაგრამ როგორ გუნდს უდგას სათავეში!

ნოდარ ახალკაცს საყვედურობდნენ — დიდი ფეხბურთი არ გითამაშია. მაგრამ, ჯერ ერთი, თამაშობდა „ლოკომოტივი“, კარგი სკოლა გაიარა. შემდეგ მუშაობდა თბილისის „დინამოს“ ისეთი მწვრთნელების გვერდით, როგორებიც იყვნენ იაკუშინი, კაჩალინი, მასლოვი და ა.შ. ლობჯინაძის თანაირი ერთად საბჭოთა კავშირის ნაკრების მწვრთნელი იყო.

— დიდი ფეხბურთელი დიდი მწვრთნელი ვერ დადგება?

— ტყუილია! დიდი ფეხბურთელები მწვრთნელობას გაუბრუნებენ არა იმიტომ, რომ არ შეუძლიათ, კონკურენციის და სახელის დაკარგვის ეშინიათ, არამედ იმიტომ, რომ ფეხბურთისთვის უდიდესი თავგანწირვისა და თავის შეწირვის შემდეგ, ნორმალურ ცხოვრებაში სურთ დაბრუნება. ამის შესანიშნავი მაგალითია ბეკენბაუერი, რომელმაც მსოფლიო ჩემპიონობა მოიგო და მწვრთნელად კი არ წავიდა, არამედ თავისი დიდი გამოცდილება და პროფესიონალიზმი გერმანული ფეხბურთის ორგანიზების საქმეს მიუძღვნა.

— ესე იგი, ვის რა და როგორ შეუძლია, ისე უნდა განაგრძოს მოღვაწეობა ფეხბურთში?

— დიახ, მაგრამ ეს დასკვნა უნდა გამოიტანოს ფედერაციამ და მისმა დირექტორებმა, მან უნდა მისცეს რეკომენდაცია. აქაც კვლავ და კვლავ ფედერაციის პრეზიდენტად მივიღვართ!

მოკლედ: დიდ გუნდებს დიდი მწვრთნელები აკეთებენ. მაგრამ აქ კიდევ ბევრი კომპონენტია, ბევრი საიდუმლოებაა ფეხბურთში. მკითხველებს თავი რომ არ მოვაბუროთ, დღევანდელი საუბარი ამით დავამთავროთ.

ესაუბრა არამაზ სანაბლია

«ჩვენი პრობლემა ტოტალური ფანჯარის ათვისებაა — ნებისმიერ ფანჯარაში ნებისმიერ ადგილზე რომ შეიქმნოს თამაში, იქ, სადაც აუცილებელია მატჩის მსვლელობისას და რასაც მწვრთნელის ტაქტიკური ჩანაფიქრის განხორციელება მოითხოვს.»

საგარეო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«გსოლოდ ერთი წლის განმავლობაში 130-მდე ადვოკატი დააპატიმრეს, რას შემზარავი სიფრია და ჩვენ ამას არ დავუშვებთ»

ქართველი უფლებადამცველები პენიტენციურ დაწესებულებებში არსებულ მძიმე ვითარებაზე საუბრობენ და ცხივებში არსებული წამებისა და ცემის ფაქტებზე რეაგირებას ითხოვენ. მართალია, ხელისუფლება თავს ევროსტანდარტების დამცველად და ევროპის მოკავშირედ აცხადებს მაგრამ ამავდროს ევროპის მიერ საყოველთაოდ აღიარებულ ადამიანის უფლებებს ხშირად არღვევს. ვითარებას საერთაშორისო უფლებადამცველი ორგანიზაციების მხრიდან განხორციელებული უამრავი კრიტიკული შეფასება თუ მითითება არსებითად ვერ ცვლის. პენიტენციურ სისტემაში არსებული სიტუაციის შესახებ «საქართველო და მსოფლიოს» ადამიანის უფლებების დაცვის დამოუკიდებელი კომისიის წევრი, ადვოკატი ქეთი ბექაური ესაუბრება.

ქეთი ბექაური:

«ადვოკატ ქალაქს უხეზად ჩხრკენ, ხელით ეხებიან»

ზოგადოებას, შერჩევით სა- მართლსა და პატიმრების ამოჩვენებაზე საუბრობდით. რა მოტივით ხდება ამა თუ იმ პატიმარის ამოჩვენება? — საერთოდ, ხელისუფლების პოლიტიკა მეტწილად პოლიტიკურ მოტივებზეა გათვლილი. მაგალითად, არაქანების შემთხვევაში ჩვენ საძვ- ვეპაპეს პოლიტიკურ დე- ვნასთან. პატიმარი მაღ- ხაზ არაქანია, რომელსაც არაფერი დაუშვავინა, სას- ტიპი ნამიზის მსხვერპლი იონულ სამმართველოში, თუმ- ცა, ალბათ, შეეშინდათ, არ შე- მოკვდომოდით და სასწრაფო დახმარება გამოიძახეს. ალსა- ნიშნავია, რომ ერთი ღამის გან- მავლობაში ორჯერ გამოიძახეს სასწრაფო დახმარება და ზუგ- დიდის დროებითი მოთავსების იზოლაციონში გაკეთებულ სა- მედიცინო ჩანაწერებში ობიექ- ტურად არის აღწერილი ღამა არქანას ჯანმრთელობის მდგ- ომარობა.

ინვალიდის სპარკელს მიჯაჭვული პატიმარი გსოლოდ იმიტომ სხეებს, რომ მან სტრასბურგში სარჩევარი გააბზავნა

«ადვოკატების ვიზიტის შემდეგ არქანია კვლავ სხეებს, ხელი მოაგებრინეს და სახის არეში დაზიანება მიყენეს»

ქართველი უფლებადამც- ველები ხშირად საუბრობენ ადამიანის უფლებების დარღ- ვების ფაქტებზე, განსაკუთრე- ბით კი, ისინი ყურადღებას ამახვილებენ საპატიმროებში არსებულ მძიმე ვითარებაზე. პატიმრების ცემისა და წამების ფაქტების გამოვლენის შემთხ- ვევაში ვის მიმართავთ რეაგი- რებისთვის? — ადამიანის უფლებები მეტ- ნაკლებად საქართველოს ყველა სასჯელსადაც უფლებები დანე- გებულადაა ირღვევა, რაც გამოი- ხატება პატიმრებისადმი სას- ტიკ, არაადამიანურ და ღირსე- ბის შემლახველ მოპყრობაში. კვლავ პრობლემატურია ცხი- ვების გადატვირთულობა, რასაც დაუსაბუთებელი განაჩენი და უკანონო დაპატიმრება განაი- რობებს. პატიმრებისადმი გა- მოცხადებულია ნულანობა და ტო- ლერანობა, დაცული არ არის ადვოკატისა და მისი დაცვის ქვეშ მყოფი პირის შეხვედრის კონფიდენციალურობა. — ქართველი უფლებადამც- ველები ხშირად აცნობებენ უცხოურ უფლებადამცველ ორგანიზაციებს მომხდარი დარღვევების შესახებ. მაგა- ლითად, გასული წლის გაზა- ფხულზე, ევროპარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტმა, საქართველოში უკანონოდ დასჯილი და მოკ- ლული ადამიანების დოსიეც მოითხოვა. ამის შემდეგ თუ შე- იცვალა რამე და პატიმრების დაცვის რაზმელებს ფლობენ დღეს ქართველი უფლებადამ- ცველები? — ხალისუფლები აპლი- ტიკა დღეს ასეთია: სადაც ბინდათ, იმ წადით და მი- ჩივლათ, ბინდას, ევროსაბ- შოს ადამიანის უფლებათა კომისიას თომას ჰამარ- ვარგამ ჩანაროს თავის მოსხანადაში, რომ პატიმ- რების უფლებები ირღვევა, და ბინდას, ევროსაბ- შოს

უფლებათა უფლებათა არც ახალბაის, არც გორბაჩოვს და არც ადვი- ვილს, გსოლოდ ფორმალ- რად გამოიჩინეს ეს საბჭო. — ალსანიშნავია, რომ ბრიუ- სელში, სექტემბრის ბოლოს, ევ- როსაბჭოს ადამიანის უფლებათა უმაღლეს კომისარს, ტომას ჰამერბერგს, ქართველი უფლე- ბადამცველები შეხვედრიან. მე უკვე გადავავაზე მასალაში ღამა არქანასა და ცოტენ გამ- სახურდიას შესახებ და ეს საქმე აუცილებლად განიხილება. ამას გარდა, ღამა არქანას საქმეს აუცილებლად გაეზარდებოდა და სტრასბურგშიც გაეზარდა. 15 ივლისს, ადამიანის უფ- ლებების დამოუკიდებელმა კო- მისიამ ღამა არქანას პოლი- ტიკური პატიმრის სტატუსი მი- ანიჭა.

გასადა, ვინაიდან სურდათ, „ელიარაინა“, თითქოსდა ის ძველანაში განხორციე- ლადაც ტარირისადაც აქ- ტაში მონაწილეობდა. მის მიმართ ბაუპატიმრების მცდელობაც განხორციე- ლა. ჯანოლა ხორციელდა- ბოდა მის ადვოკატსაც, რის შედეგადაც ის საბჭო ჩამოაცილეს. — სანთივი ბინდაში პოლი- ტიკა ხორციელდა უკა- ნონო პატიმარ ღამა არქა- ნიას მიმართ, რომელიც 14 ივნისს დააპატიმრა, ვინაი- დაც მისი მშობლები, ძა- ლოვანა მისი ქაბრილი ნათესავის, ზვიად არაქა- ნის ძადაც მისი სურ- დით, რომელიც აფხაზეთში, უშიშროებაში მშობლებს, და რაღაც მისგან ვერა- ვარი შეიტყვეს, პოლიციის თანამშრომლებმა ღამა არქანას სასტიკად ანაგმს და პოლოს თავის უფლებათა ალკოჰოლ, ვითომდა ცეცხ- ლსასროლი იარაღისა და პირის მიუსაჯეს. — ღამა არქანია არასდროს ნა- სამართლები არ ყოფილა. ის ვინმე ვეფხია ციმინტიან მოტე- ყუებით გამოიყვანა სახლიდან, რის შემდეგაც ძალით ჩასვეს მანქანაში, რომელიც იმყოფე- ბოდა ან უკვე გარდაცვლილი, ჯვრის პოლიციის უფროსი სო- ნო აბაშიძე, ორი პოლიციის თა- ნამშრომელი, გამოძიებელი იმლუმა აქუბარდია და ზუგდი- დის პროკურატურის თანამშ- რომელი. არქანია ავტომანქანა- შივე სასტიკად სცემეს, ილდე- ლიც ასევე საკანში იპოვეს გარ- დაცული.

ადვოკატები ხშირად ად- მოტესტებენ მათ მიმართ და- მოკვებულებას. თქვენზე არა- ერთხელ განაცხადეთ თქვენზე ზენოლისა და დვენის შესახებ. რატომ დვენის ხელისუფლება ადვოკატებს? — ეს კიდევ ერთი პრობლე- მაა. სააკაშვილი მოვიდა თუ არა ხელისუფლებაში, პირდაპირ დაინყეს ადვოკატების დვენა. ვინაიდან, მოგეხსენებათ, ჩვენ ადამიანის უფლებებს ვიცავთ, დაუფარავად ვაყვებით დარღ- ვების ფაქტებს და ყველაფერს საერთაშორისო საზოგადოებას ვატყობინებთ, რაც ძალიან ალი- ზიანებს ხელისუფლებას. — გსოლოდ ერთი წლის გა- ნმავლობაში 130-მდე ადვო- კატი დააპატიმრეს, რაც შემზარავი სიფრია და ჩვენ ამას არ დავუშვებთ. — ადვოკატთა ასოციაციის ხელმძღვანელმა ზაზა ხატიაშ- ვილიამ ჩვენთან ინტერვიუში განაცხადა, რომ ცხივში შესე- ლისას განსაკუთრებით უდიე- რად და დამამცირებლად ეყ- რობიან ქალ ადვოკატებს... — ადვოკატ ქალაქს უხე- ზად ჩხრკენ, ხელით ეხე- ბიან, რაც დაუშვებელია. მათ აქვთ საინფორმაციო ტექნიკური აღჭურვილობა, რითაც უნდა ამოიჭონ ადვოკატი, ამის მაგობრად კი ხელით ჩხრკენ. მინდა ბითხრათ, რომ საპატიმ- რებში თითოეული ვიზიტის ჩემი ადამიანური ღირსე- ბის შეზღავნების ხარჯზე სრულდება და, ადვოკატს რომ ამას გაუშავებინა, ად- ვოკატი წარმოადგენს, რა პირობაში იმედიან მსჯ- აპრადებულაში.

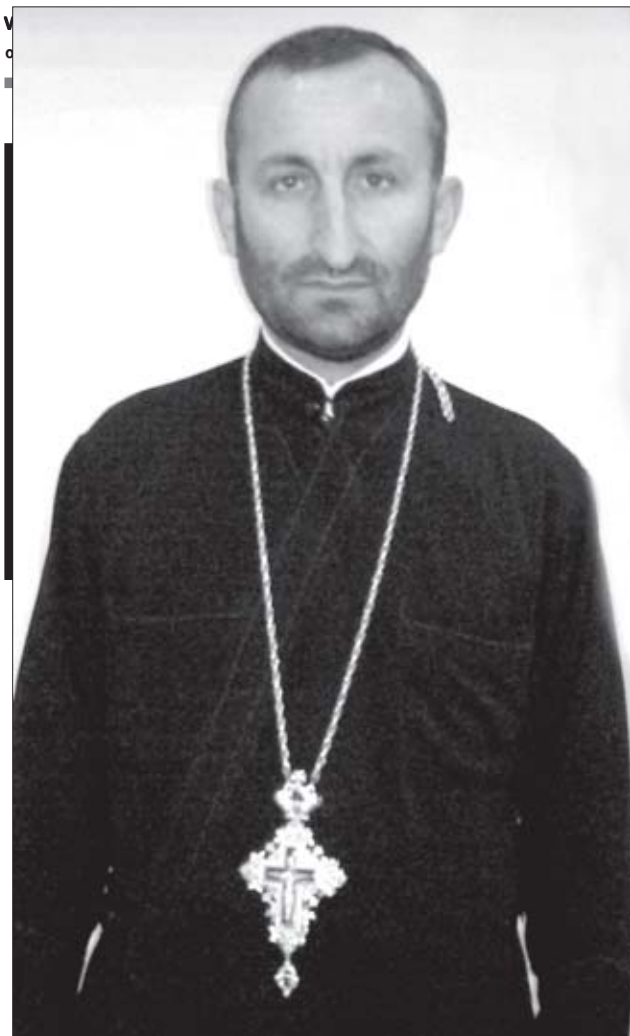
არ მივცემთ უფლებას არც ახალბაის, არც გორბაჩოვს და არც ადვი- ვილს, გსოლოდ ფორმალ- რად გამოიჩინეს ეს საბჭო. — ალსანიშნავია, რომ ბრიუ- სელში, სექტემბრის ბოლოს, ევ- როსაბჭოს ადამიანის უფლებათა უმაღლეს კომისარს, ტომას ჰამერბერგს, ქართველი უფლე- ბადამცველები შეხვედრიან. მე უკვე გადავავაზე მასალაში ღამა არქანასა და ცოტენ გამ- სახურდიას შესახებ და ეს საქმე აუცილებლად განიხილება. ამას გარდა, ღამა არქანას საქმეს აუცილებლად გაეზარდებოდა და სტრასბურგშიც გაეზარდა. 15 ივლისს, ადამიანის უფ- ლებების დამოუკიდებელმა კო- მისიამ ღამა არქანას პოლი- ტიკური პატიმრის სტატუსი მი- ანიჭა. — საქართველოს საპატიმრო- ებში უამრავი სიტუაციაა. რო- გორც კი პატიმარი ხმას ამოი- ლებს საკუთარი უფლებების და- საცავად, კიდევ უფრო სასტი- კად უსწორდებიან. — სახალხო დამცველი გიორგი ტულუმი ბევრ საქმეს აკეთებს. ისინი შეძლებისდაგვარად შე- დიან სასჯელსადაც უფლებით და- ნეცხეულებში, აკონტროლე- ბენ და ფაქტის წინაშე აყენებენ სასჯელსადაც უფლებით და პო- რბაციის სამინისტროს, პარლა- მენტს, იუსტიციის სამინისტ- როს, პროკურატურაში მათი არაერთი რეკომენდაციაა შესუ- ლი, სადაც სახალხო დამცველი მონაწილეობს და მოსამართ- ლის მოპყრობის გამო საქმის აღ- ძვრასა და გამოძიების დაწყე- ვის მოთხოვნა, მაგრამ სახალხო დამცველის პრევენციისა და მონიტორინგის ჯგუფი არ არის საკმარისი, რადგან, არაოფიცია- ლური ინფორმაციით, ქვეყანა- ში 45 ათასი პატიმარი და 18 სას- ჯელსადაც უფლებების დანეცხე- ულება და ერთი სახალხო დამ- ცველის აპარატი რას გასწვდე- ბა? სწორედ ამიტომ ვითა- ვა-

ესაუბრა შორენა ციციკარაშვილი

ჩაქვიპია

«არ მიწა დავიჯირო, რომ ამ ყველაფრის უკან გიორგი კანდელაკი დგას, არ შეიძლება მამის თქმა, იმიტომ, რომ, თუ ასეა, ეს დიდი სოფლაა და მიჩვენია, არ დავიჯირო»

რატომ ართმევენ მიწას და ვისი პირობებით გადაწვეს პარიანში გლეხის ქონება?

«...ხელს ვერაფერს დაწვავ, მაგრამ დახლოებით სხვა საათზე ტელეფონით მისაუბრა თქვენი ელიტარული, ნახევარ-გლეხური იყო, ბილნოცხაოვდა და მეუბნებოდნენ. ამ საუბრიდან დახლოებით ნახევარ საათში სოფლიდან დაიქრახეს, რომ ჩემი ფიქრი იწვოდნენ»

„საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება სამების საკათედრო ტაძრის მღვდელმსახური მამა ბრიგოლ გომიჩაძე.

— მამო, თქვენ სამების საკათედრო ტაძრის მღვდელმსახური ბრძანდებით, მაგრამ ძალიან მჭიდროდ ურთიერთობა გაქვთ გორის რაიონის სოფელ ვარციხეთან. ამ რამდენიმე თვის წინათ, ტელეფონით სიუჟეტი გავიდა, სადაც სოფლის მოსახლეობა განსაკუთრებული მადლიერებით გისხენიებდათ იქაური გაჭირვებული ოჯახების დახმარების გამო. მიუხედავად იმისა, რომ თქვენ სოფლის მოძღვარი უკვე აღარ ხართ, თქვენს კარებთან მოსულ ადამიანებს დახმარების ხელს უწვდით. ა. წ. 12 სექტემბერს ტელევიზიის რედაქციის „ქრონიკის“ ერთ სიუჟეტში კი სულ სხვა სურათი ვიხილეთ — სოფლის მკვიდრნი ბრალს გდებდნენ საეკლესიო მიწების მიტაცებაში, სოფლის ორად გახლეჩვასა და სხვა, რბილად რომ ვთქვათ, არასასიამოვნო ფაქტებში. თუმცა სოფლის სხვა მკვიდრნი პირიქით ამბობენ — რომ დაზარალებული თქვენ ხართ და მიწებს უკანონოდ გედავებთან. რა ხდება სინამდვილეში?

პირველად სოფლის ამბულატორიის შენობაში ურთულეს პირობებში ვცხოვრობდით. ეკლესიის არც ერთი სარკმელი არ ჰქონდა, არც კარი, ყველაფერი ალსადგენი და გასაკეთებელი იყო, მაგრამ ღვთის წყალობითა და ადგილობრივი მოსახლეობის დიდი მონდომებით (ისინი ფიზიკურად მეხმარებოდნენ, ფინანსურად კი ვეძებდი სახსრებს გორში, თბილისში, მეგობრებში, ახლობლებში, რომ როგორც ტაძარი გაქვითეთქვინა) ეკლესია გააკეთეთ. ასეთი გაჭირვებით ვცხოვრობდი წელიწად-ნახევარი და შემდეგ, როცა დავინახე, რომ ვერაფერი მეხმარებოდა, არც დანაპირები ხელფასი ჩანდა, გადავწყვიტე, მეც ისე მეცხოვრა და მეარსება, როგორც სოფლის ყველა მოსახლეს, მინაზე ფიზიკურად მემუშავა, მეხსობრებით მერჩინა თავი და როგორც უკვე სოფლის მცხოვრებმა, მოვითხოვე მინა. მაშინ ვარიანში მეურნეობის დირექტორი ყველა სათვის ცნობილი მოკრივე, გიორგი კანდელაკი გახლდათ და სწორედ მან გადამოცა საბოსტნე და ადგილი. ეკლესიისთვის ცალკე ვითხოვედი ათ ჰექტარ მიწას, რომ უკეთ მიმეხებოდა, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა...

სატელევიზიო სიუჟეტში საუბარი იყო სამ ჰექტარ მიწის ფართობზე, მაგრამ სინამდვილეში პირად სარგებლობაში, როგორც სოფლის მკვიდრს, გადმოემცა ჰექტარ-ნახევარზე ნაკლები (მგონი, სახნავი ფართობი მაგდენიც არაა, იქ ხრეშანი, არასამეურნეო მიწაცაა). ამ მიწაზე კომპოსტის მოყვანა და ვინაყე (ამ სოფელში, ძირითადად, ეს კულტურაა გავრცელებული), ფიზიკურად ძალიან ბევრს ვმუშაობდი. დღესაც ბევრს ახსოვს, კაბას ქამარში ჩავიკეცავდი და მეც გლეხებით ვშრომობდი და ღვთის წყალობით, არავის ხელს შემიყურე არ ვყოფილვარ, ჩემს ოჯახს ლუკმაპური არავისთვის სათხოველი არ ჰქონდა. გლეხს ჰქონდა. თავდა-

— ანუ ეს მიწა პირად სარგებლობაში გადმოგეცათ, მამო?

— ეს მიწა გადმოემცა მე, როგორც სოფლის მღვდელს, ისევე, როგორც იმ პერიოდში მისცეს კრივის მასწავლებელს და კბილის ექიმს, რომლებიც სხვა სოფლიდან დადიოდნენ. ყველას მისცეს სასახლარე და საბოსტნე მიწის ფართობი. მაშინ ასეთი წესი იყო, ჰექტარი და 250 მეტრადი ეკუთვნოდა ყველა მოსახლეს და მეც, რადგან იქ ჩავსახლდი, როგორც მოსახლე, ამიტომ მომცეს. შემდეგ სახლიც ვიყიდე. 1994 წლიდან 2000 წლამდე ვარიანში ვმსახურობდი. შემდეგ თბილისშია, ჯვრის მამის ტაძარში გადმოვედი, თუმცა ვარიანში არ შემინწყვეტია მსახურება, რადგან მაშინ სოფელში მღვდელმსახური არ იყო და ასე, თბილისსა და ვარიანს შორის ვმოძრაობდი. როდესაც მე უფრო ანდრია ეპარქიის მმართველად მობრძანდა, მიიხრა, რომ ან ვარიანში უნდა დავრჩენილიყავი, ან თბილისში გადმოვსულიყავი. მე თბილისი ვარჩიე, რადგან უკვე აქ ვმსახურობდი.

— როცა მეუფე ანდრია (სამთავისისა და გორის მიტროპოლიტი, რომელიც საკატორიკოში შექმნილი ზნობრივი კომისიის ერთ-ერთი ხელმძღვანელია. — შ.ს.) გითხრათ, რომ, თუ თბილისში გადმოხდით, მღვდელმსახურება ვარიანში უნდა შეგეწყვიტოთ, მაშინ თქვენი მიწის დათმობაზე საუბარი არ ყოფილა?

— არა, მაშინ მიწების დათმობაზე ლაპარაკი არ ყოფილა, მაგრამ ერთხელ, როდესაც საბოსტნე მოსავალი მოვიღე, მინა და გიორგის ტაძარში წინამძღვრად ვმსახურობდი, მეუფე ანდრია მობრძანდა ჩვენს ახლობელთან, ილუმენ ბარსანოვსთან ერთად და მიიხრა, რომ ჩემი სახლ-კარი და საბოსტნე ადგილი მისთვის შემოინარეოლოს სახით გადაემცა, რადგანაც ეს მღვდლობის დროს გაქვს შექმნილი.

მე ამაზე უარი ვუთხარი, რადგან ეს სახლ-კარი და მიწაც ჩემთვის ძალიან დიდი მონაპოვარი იყო და იმ დროს მაკონებ-

და, როდესაც სრულიად გაჭირვებული, უქონელი შიშველი ხელელებით ჩავედი სოფელში. არ მრცხვენია და ვიტყვი, რომ სოფლის ყველაზე გაჭირვებულ მცხოვრებელს უარს პირობაში მიყავი, უსახლკაროდ, სრულიად უცხო გარემოში, ნათესავის, ახლობლის, პურის, წყლის მომხმარებლისა და მომხმარებლის გარეშე. მაშინ, არ მახსოვს, მიწა დიდი იმარაგი მოსულიყო ჩემი ახვის საკითხებზე...

...ძალიან ძნელია, ასე გაჭირვებით და შენი ალალი ოფლით მოპოვებული სხვას გადასცე შეიძლება მე ასეც უნდა მოეცე უსულიყავი, მაგრამ აქვე გეტყვით, რომ, ალბათ, რწმენა არ მეყო, რომ ეს ჩემი შენაძენი ასე უცხად მისთვის დამეთმო, შემეწინა... ალბათ, ჩემზე დიდი სულიერების ადამიანი გააკეთებდა ამას.

— მამო, გულწრფელად მითხარით, ახლა ნანობთ, რომ არ გადაეცით?

— ვალბარებ, რომ არ ვნანობ... იმიტომ, რომ ის მიწა მე მახარებს, მაგონებს იმ ნარსულს, რომელიც, მართალია, მძიმე იყო, მაგრამ ჩემი ცხოვრების ორგანული ნაწილია, თანაც მართლა მიყვარს მიწაც და მიწაზე მუშაობაც, მოსავალიც, რომელიც ჩემთვის ძალიან ძვირფასია და დღესაც ისევე ვმუშობ, როგორც მაშინ, ახალწყალბით, მერე გაფართოვდი, კიდევ შევიძინე მიწები, დიდ სამეგობროც მყავს, ერთმანეთი მართლა გვიყვარს და პატივს ვცემთ. ისინიც გვერდში მიდგანან, ჭირსა და ღვინის ვიზიარებთ ერთმანეთისა და ამ ურთიერთობების ერთბაშად დათმობა ადამიანურად მართლა მიძიმს. აქ მხოლოდ მინაზე არაა ლაპარაკი, მგონი, ხვდებით... ეს იმათაც იციან, ვინც ამას მედავებ...

— მამო, თქვენ გიორგი კანდელაკი ახსენეთ, რომ მისი მუშაობის დირექტორის დროს გადმოგეცათ ის მიწის ნაკვეთი. რამდენადაც ვიცო, თქვენ მისი მოძღვარიც იყავით. სოფლის მოსახლეობის ნაწილი საუბრობს თქვენ

შორის დაპირისპირებაზე — თითქოს მას თქვენი ვალი აქვს. თქვენ კი მას არ უპირისპირდებით. სინამდვილეში რა ხდება?

— მე არა მხოლოდ გიორგის, არამედ მისი ოჯახის მოძღვარიც ვიყავი — მეუღლის, შვილების, ჯვარიც მე დავეწვე. მას ძალიან კარგი, ქრისტიანული ოჯახი ჰყავს, მისი მეუღლეც ძალიან ღირსეული ქალია, დედაც. ჩემი ვარიანში ჩასვლის დღიდან ყოველთვის ვცდილობდი, რომ განურჩევლად ყველასთან თბილი და ტკბილი დამოკიდებულება შექმნოდა. გიორგისთან უფრო ხშირად მივევდა ურთიერთობა, რადგან მასთან ბევრი სპორტსმენი, ბევრი ახალგაზრდა იკრიბებოდა, მე სპორტი ძალიან მიყვარს და მასთან ესეც მქონდა საერთო. გიორგი შეძლებისდაგვარად გვერდით გვედგა, თუ რამე შევძლო, უკან არ დაუხევია. მეც, როგორც შემეძლო, ისევე დეკი მის ოჯახს გვერდში. ბოლო წლებში შეიძლება რაღაც გაუგებრობა მოხდა და ერთმანეთთან ისე ახლოს ვერ ვართ, მაგრამ მე ის ძალიან მიყვარს და დარწმუნებული ვარ, რომ მასაც ვუყვარვარ, იმიტომ, რომ ჩვენ შევევარდეთ ერთმანეთს, უკვე თითქმის თვრამეტი წელია.

— ახლა აღარ ხართ მისი მოძღვარი?

— არა. ეს ბოლო წელიწად-ნახევარია, რაც ჩვენ ახლოს აღარ ვართ... მაგრამ კიდევ გეუბნებით, რომ სიყვარული ჩვენ შორის არსებობს და მე მისი მადლიერი ვარ იმისთვის, რაც მან ეკლესიისთვის და თუნდაც ჩემთვის, როგორც მოძღვრისთვის, გააკეთა. გიორგი რომ არა, მე სოფელში შეიძლება ამდენ ხანსაც ვერ გავერეხებოდი.

— თუკი თქვენ ასე გიყვართ ერთმანეთი და მე გატყობთ, რომ თქვენ მასზე ახლაც სიყვარულით, გულდაწყვეტით, მადლიერებით საუბრობთ, რა დაემართა ამ ადამიანს? რაშია საქმე? თქვენ როგორ ფიქრობთ?

— ადამიანები ამბობენ, რომ ეს რაღაც თანხის გამო ხდება, მაგრამ ჩვენ შორის ფული სადავო არასოდეს ყოფილა. თუ მას სჭირდებოდა, მე რაც შე-

მეძლო, ვეხმარებოდი და ასევე აკეთებდა ისიც. ასე უსიტყვოდ ვიყავით გულგახსნილი ერთმანეთის მიმართ. ჩემი გადასახედიდან, მე ასე ვიცოდი, ასე მწამდა და ასე ვფიქრობდი დღესაც. იმედია, სიკვდილის წინ მანაც შევრიგდებით...

— მე გულით გისურვებთ, რომ სიკვდილამდე შერიგდეთ, მამო... თუმცა, მაინც ვფიქრობ, რომ რაღაც სერიოზული მიზეზი იქნებოდა, რადგან, როდესაც ადამიანებს, მოძღვარსა და სულიერ მშველს შორის ასეთი თბილი ურთიერთობაა, ალბათ, რაღაც სერიოზული რამ უნდა მოხდეს, დიდი ეშმაკი უნდა ჩაერიოს, თანაც ძალიან მზაკვრულად, რომ ასე გაითიშოთ და ეს კონფლიქტი ასე საჯარო გახდეს და თუნდაც ჩემი, როგორც უფროსისთვის ყურადმდე მოაღწიოს...

— მე ზუსტად მიზეზი არ ვიცი, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ისეთი საგანგაშო ეს მიზეზი ვერ იქნება, რომ ჩვენ ერთმანეთი შევიძლოთ და მტრად მოვეციდით. მე მჯერა, მოვადრო, ის აუცილებლად მოვა ჩემთან. და თუ ის არ მოვა, მე მივალ მასთან და ისევე ძმურად ჩავეხუტებით ერთმანეთს... ყველაფერი აუცილებლად სიყვარულით დალაგდება, ღვთის წყალობით!

— მამო, გულახდილად გეტყვით: საზოგადოების ნაწილი მიიჩნევს, რომ ამ ყველაფრის უკან გიორგი კანდელაკი დგას. თქვენს წინააღმდეგ მისი ძმაცალები აქტიურობდნენ, თუმცა მისი სახელი არ ფიგურირებდა, მაგრამ მისი უშუალო დირექტივებით ხელმძღვანელობდნენ ადამიანები, რომლებმაც ტელესიუჟეტში ბევრ უკეთურებაში დაგდეს ბრალი. რას გეტყვით ამას?

— მე არ მინდა დავიჯირო, რომ ამ ყველაფრის უკან გიორგი დგას, არ შეიძლება მაგის თქმა, იმიტომ, რომ, თუ ასეა, ეს დიდი ცოდვაა და მიჩვენია, არ დავიჯირო.

...კიდევ ერთხელ ვაფიქსირებ, რომ მამაპაპიანს მიწას, რომელიც პირად სარგებლობაში, როგორც სოფლის მღვდელს და იმ მაცხოვრებ-

საბჭოთა კავშირისგან განსხვავებით, სადაც სტალინის მითითებებს ალიქვამდნენ როგორც კანონს და დაუყოვნებლივ ასრულებდნენ, ამერიკაში პრეზიდენტის დანაპირების შესასრულებლად საბჭოთა სამხედროებს წითელი არმიისათვის დახმარების „კბილვით ამოგლეჯა“ უხდებოდათ. გენერალი გოლიკოვი ამას იმით ხსნის, რომ ამერიკის მმართველობით ორგანოებში მოკალათებული იყვნენ ადამიანები, რომელთაც „ამოძრავებდათ საბჭოთა კავშირისადმი პოლიტიკური სიძულვილი“.

დასავლეთის დემოკრატიების განაკვირვებული პრინციპული ლოზუნგები საქართველს იყვნენ ორის წლებში კი

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში საკმაოდ ხშირად ვხვდებით საყვედურიან აპელაციებს, რომლებიც მიმართულია აშშ-ის, დიდი ბრიტანეთისა და ევროკავშირისადმი: რატომ ხდება, რომ ისეთი ქვეყნები, როგორც რუმინეთი ან ბალტიის ქვეყნები და რომლებმაც ევროატლანტიკური იდეებისა და დასავლური დემოკრატიის სტანდარტებზე ორიენტაციის ფიცი დადეს, დაუფარავად დეკლარირებენ ნაციზმისა და ქსენოფობიის იდეებს, მაგრამ ამის გამო შენიშვნასაც არ იღებენ არც ვაშინგტონიდან, არც ლონდონიდან, არც პარიზიდან, დედაქალაქებიდან იმ სახელმწიფოებისა, რომლებიც შეიძლება ათეული წლის წინათ საბჭოთა კავშირთან ერთად ნაციისტური ორიენტაციის ქვეყნებს ებრძოდნენ?!

არავითარი რეაქცია არ ჰქონდა ყოფილი ანტიკომუნისტური კოალიციის ქვეყნების მხრიდან რუმინეთის პრეზიდენტის — ტრაიან ბესესკუს განცხადებას, რომელმაც გაამართლა 1941 წლის 22 ივნისს სამხედრო დამნაშავეს, მარშალ ანტონესკუს ბრძანება რუმინეთ-საბჭოთა კავშირის საზღვრის გადალახვის შესახებ. მან არ დამალა, რომ თვითონაც ასე მოიქცეოდა, „იმ ისტორიულ მომენტში“ ხელი ისტორიის სათავეში რომ ყოფილიყო. მაშინაც არ ამოუღივიათ ხმა, როცა ესტონეთში ნაციისტების ჰეროზიციის ლოზუნგები გაიშარა და წლებად დღე იგვიტოს დასაწყისში. არავითარი დაგმობა! რა დაგმობაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა, ევროპარლამენტის გადაწყვეტილებით, 23 აგვისტოს ევროპის დემოკრატიკულმა პირველად აღნიშნულ ტოტალიტარიზმის მსხვერპლთა ხსოვნის დღე, ხოლო ტოტალიტარიზმის ნაციზმი და კომუნიზმი თანაბრად იგულდისხმეს.

ეს ხდება იმიტომ, რომ მიჩქალონ თავიანთი მონაწილეობა პიტლერის დანაშაულებებში, ძალიან არ სურთ მსოფლიო ტრადიციულ თვითმპყობლობის აღიარებას, მაგრამ შუბი ხალხთაში არ დაიმალება. ახლახან ისტორიკოსებმა მიიღეს კიდევ ერთი დადასტურება იმისა, თუ პიტლერული ნაციზმის რამდენი თავგანისმცემელი იყო თავმოყრილი ვაშინგტონსა და ლონდონში მაშინ, როცა მსოფლიოში ომის ხანძარი მძვინვარებდა. ლაპარაკია გენერალ გოლიკოვის (შემდგომ სსრ კავშირის მარშალის) მოგონებებზე, რომელიც 1941 წლის ივლისში სტალინმა ჯერ ლონდონში, შემდეგ ვაშინგტონში მიაგვლინა მოკავშირეთა ურთიერთობის განსამტკიცებლად და საერთო მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში დახმარების აღმოსაჩენად.

მარშალი ფილიპ ივანეს ძე გოლიკოვი

და ინგლისისა და საბჭოთა კავშირის სამხედრო თანამშრომლობას. „მხოლოდ შტაბების მოადგიეების დონეზე გახდა შესაძლებელი ზოგიერთი იმ საკითხის გადაწყვეტა, რომლებიც გოლიკოვსა და მის ახმაზებს ანუხებდათ: შპიტცერგენიდან საბჭოთა მალაროელების ევაკუაციისა და არქტიკის საზღვაო კომუნიკაციებზე ბრიტანეთის სამხედრო საზღვაო ძალების რამდენიმე ხომალდის საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის შესახებ. ჩვენ მათ ვეწვევით იმ განზრახვით, რათა პირდაპირ და გულწრფელად განგვიხილავნენ საკითხები, — იხსენებს გოლიკოვი, — მაგრამ კონსტრუქციული საუბარი ვერ შედგა. თქმა იმისა, რომ მთელი მხედრის მანძილზე ჩვენი პარტნიორების ქცევა ხაზგასმით ფორმალური იყო, ძალიან ცოტა რამის თქმას ნიშნავს. საქმე გაცილებით უარესად იყო: იგრძნობოდა, რომ მათ არავითარი სურვილი არ ჰქონდათ, მიეღოთ ჩვენი წინადადებები.“

გოლიკოვი აშშ-ში ჩავიდა. ვაშინგტონში საბჭოთა მისიის ხელმძღვანელმა იგრძნო, თუ რა გავლენა ჰქონდა იზოლაციონისტურ წრეებს და პროლეტარულ ლობისტებს რეალურ პოლიტიკაზე. ცნობილი იყო, მაგალითად, რომ აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო მინისტრი ნოქსი დაენიძლავა ფინანსთა მინისტრ მორგენტაუს, რომ 1941 წლის სექტემბრისთვის გერმანელები აიღებდნენ ლენინგრადს, მოსკოვს, კიევს, ოდესას. ღირდა კი ამ შემთხვევაში დახმარებოდნენ საბჭოთას?

ლიბიელი აპოკალიფიკური აფიშაჟი ანაბაჟი
საერთაშორისო უფლებადამცველი ორგანიზაცია Amnesty International-ის ექსპერტები ლიბიელ ამბოხებულებს ადამიანის უფლებების დარღვევასა და სამხედრო დანაშაულთა ჩადენაში ადანაშაულებს. ორგანიზაციის ევროპული ფილიალის ლიდერი ნიკოლას ბერგერი დარწმუნებულია, რომ ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტები მას შემდეგაც გრძელდება, რაც ლიბიის ხელი-უფლება გარდამავალმა საბჭომ გადაიხარა. მოხსენებაში საუბარია ადამიანთა წამებისა და დახოცვის ფაქტებზეც, რაც ნაციონალური გარდამავალი საბჭოს მომხრეებმა განახორციელეს.

საბერძნეთის ევროზონიდან გარიცხვის აღბათობა თითქმის 98 პროცენტია. გავრცელებული ინფორმაციით, პარასკევს ბრიუსელში ევროპის შესაბამისი ოფიციალური პირები შეთანხმდებიან მექანიზმზე, რომლის მეშვეობითაც შენგენიდან ამა თუ იმ ქვეყნის გარიცხვა გახდება შესაძლებელი. შეგახსენებთ, რომ შენგენის ზონა 1995 წელს შეიქმნა და მასში ამჟამად 25 სახელმწიფოა გაერთიანებული.

საგარეო პოლიტიკის ვიქტორი ისლამური სოლიდარობის მიმართულებით შეიცვალა: თურქეთმა მთელი რიგი სტრატეგიული შეთანხმებები გააფორმა სირიასა და ლიბანთან, დაიწყო ურთიერთობების მოწესრიგება არაბული სახელმწიფოების ლიბანთან.

დაიქვანა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თურქეთი ახლო აღმოსავლეთის შერიგობისკენ ისწრაფვის

საგარეოპოლიტიკურმა მანევრებმა, რომელთაც თურქეთი ახორციელებს ჩრდილოეთ აფრიკაში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, ის მსოფლიოში ერთ-ერთ მთავარ ნიუსმეიკერად აქცია. მხოლოდ უკანასკნელი თვის განმავლობაში ანკარამ ურთიერთობა გაიფუჭა სირიასა და ირანთან, უარი თქვა „თავისუფლების ფლოტილიასთან“ დაკავშირებით გაეროს კომისიის დასკვნების აღიარებაზე და შეწყვიტა თანამშრომლობა ისრაელთან, დათანხმდა საკუთარ ტერიტორიაზე ევროპული რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ელემენტების განთავსებას და წამოიწყო სკანდალი ხმელთაშუა ზღვაში გაზის საბადოებთან დაკავშირებით.

ახლო აღმოსავლეთის მყოფე სტაბილურობაზე ეს ზალპური დარტყმა მიყენებულ იქნა მას შემდეგ, რაც ივნისში სამართლიანობისა და განვითარების პარტიამ მესამედ გაიმყარა საპარლამენტო არჩევნებში. ათათურქის მემკვიდრეობაზე უარის თქვამ და მუსლიმანური ფასეულობებისაკენ შემობრუნებამ ერთდროულად პარტიის ელექტორატის მხარდაჭერით უზრუნველყო, სამხედრო ელიტის განმეცხდა კი ხელისუფლებას ახალი სამხედრო გადატრიალებისგან იცავს. აქ ძალზე დარღული იყო ევროკავშირის დაპირობებით მიღებული კანონები, რომელთა თანახმადაც არმიის ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩარევა ეკრძა. თურქეთი აშშ-ს გაემიჯნა. აქ ძალად მიტოვების შემთხვევაში, შეეწინააღმდეგებოდა სახელმწიფოს ელექტორი ხასიათი.

ამ სასურველ პირობაში ევროპის ლიდერობისთვის რატიონალური მიზანმიმართული პოლიტიკური კურსი. 2003 წლიდან თურქეთი ისრაელის კვალდაკვალ ახლო აღმოსავლეთში აშშ-ის უფროსობა ითვისებდა და ეს მდგომარეობა დამოუკიდებლად თანაგრძობდა. თურქეთის ახლო აღმოსავლეთში პოლიტიკის ინსტიტუტები ათათურქის იდეებს და ებრძოდნენ. თურქეთის ახლო აღმოსავლეთში პოლიტიკის ინსტიტუტები ათათურქის იდეებს და ებრძოდნენ. თურქეთის ახლო აღმოსავლეთში პოლიტიკის ინსტიტუტები ათათურქის იდეებს და ებრძოდნენ.

პირველ ეტაპზე, უთხრა რა უარი საკუთარი ტერიტორიის ერაყზე თავდასხმისათვის პლაცდარმად გამოყენებაზე, თურქეთი აშშ-ს გაემიჯნა. ამის შემდეგ აღმოსავლეთისკენ შემობრუნება, რითაც ერთდროულად ევროკავშირში განუერთების სტიმულს დაკავშირებით იმუქრებოდა, გაფორმდა როგორც მეზობლებთან კავშირების გაღრმავებისა და ვაშინგტონზე დამოკიდებულების

ბის შემცირებისკენ მიმართული ახალი საგარეოპოლიტიკური დოქტრინა. საგარეო პოლიტიკის ვექტორი ისლამური სოლიდარობის მიმართულებით შეიცვალა: თურქეთმა მთელი რიგი სტრატეგიული შეთანხმებები გააფორმა სირიასა და ლიბანთან, დაიწყო ურთიერთობების მოწესრიგება არაბული სახელმწიფოების ლიბანთან.

მეორე ეტაპი 2007 წელს პრეზიდენტად ისლამისტის რეპუტაციის მქონე აბდულა გიულიის არჩევას ირგვლივ ატეხილი კონფლიქტით დაიწყო. დემოკრატიული საზოგადოების პროტესტებმა მიიწვიეს არმიის მხარდაჭერა, რომლის ხელმძღვანელობამაც განაცხადა, რომ „მზადაა, ელიტური სახელმწიფოს მცველებს დაეხმოს“. მაგრამ ერთდროულად მხარეს იდგა ერაყში ამერიკული აგრესიის საწინააღმდეგო მიტინგებითა და „კარიკატურული სკანდალის“ დროინდელი ანტიდასავლური გამოსვლებით ნაწილობრივ „ქუჩა“. მარტივი მანევრების წყალობით, გიული მიიჩნევა და პრეზიდენტი, თურქეთის გენშტაბი კი „მოსადის ფილიალად“ გამოცხადდა.

შიდა მტრების მოთიშვის მიზნით შეიქმნა ევროპის საზღვარგარეთი უსუსურობის მდგომარეობის შექმნის მიზნით. 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებისას მან მოსკოვში „კავკასიის რეგიონის უსუსურობის შექმნის მიზნით“ ჩაიხიზნა. ირანთან თანამშრომლობის უსუსურობის შექმნის მიზნით. 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებისას მან მოსკოვში „კავკასიის რეგიონის უსუსურობის შექმნის მიზნით“ ჩაიხიზნა. ირანთან თანამშრომლობის უსუსურობის შექმნის მიზნით.

ლობას გახსნიდა. მხარი დაუჭირა რა ირანის ბირთვულ პროგრამას და გამოვიდა ანტიისრაელური „თავისუფლების ფლოტილიის“ სპონსორის როლში, ანკარამ გამოწვევა ესროლა ვაშინგტონს და ისრაელსაც წაეჩხუბა.

ეგვიპტის მოვლენები თურქეთის მიერ აღქმულ იქნა რეგიონული ლიდერობის დასუსტების შესაძლებლობად და ერთდროულად თურქეთმა ლიბიის ლიდერების გუნდს, რომელიც მუზარაჰის გადადგომას ითხოვდა. ანალოგიურად სცადა თურქეთმა ლიბიის სუფეიმში ჩარევა. ფაქტობრივად, საუბარი ეხებოდა იმავე ისლამურ სოლიდარობას, არაბულ სახელმწიფოთა ლიგის მტრული დამოკიდებულების მხარდაჭერას მუზარაჰის ელიტური ტირანიისა და კავალი არასწორი მუსლიმანობის წინააღმდეგ, მაგრამ საერთო ჯამში ანკარა პასიური დამკვირვებლის როლში რჩებოდა.

სირია-თურქეთის საზღვარზე დესტაბილიზაციის პროვოცირების საფრთხის შემცველმა არეულობებმა სირიაში თურქეთს საშუალება მისცა, რადიკალურად შეეცვალა საკუთარი ამბლუა და ძალის პოზიციებიდან წარმოიქმნა ნილიყო. ამ ეტაპზე ანკარა არა მხოლოდ მოუწოდებდა ასადს წასვლას, არამედ სირიის საზღვართან ჯარების თავმოყრასა და კონცენტრაციასაც ახორციელებდა. პარალელურად ის არა მხოლოდ განაგრძობდა მწუხარების გამოხატვას „თავისუფლების ფლოტილიასთან“ დაკავშირებით ხანგრძლივი ექსცესის გამო და განაცხადა, რომ მზადაა, გაეროს საერთაშორისო სასამართლოს წინაშე დააყენოს არა ისრაელის მიერ და-

ზას ბლოკადის კანონიერების საკითხი, არამედ შეწყვიტა სამხედრო თანამშრომლობა ისრაელთან, ქვეყნიდან გააშრვა ისრაელის დიპლომატები და პირობა დადო, რომ მომავალში უზრუნველყოფდა ლაზარში მიმავალი სამოქალაქო გემების სამხედრო თანხლებას.

დაინახა რა მასში ჩრდილოეთ კვიპროსის უფლებათა დარღვევის ელემენტები, თურქეთმა არა მხოლოდ თურქეთის, არამედ სირიის მოკავშირე ირანის შენუბებასაც, თურქეთმა მწვავე რეაქციით გასცა პასუხი და ერაყის ტერიტორიაზე ქურთების ავტონომიის მიაყენა საპასუხო დარტყმა. ანკარის ამგვარი დამოკიდებულება გასაგებია: ქურთების პრობლემა მისი მუდმივი თავისუფლების მიზანია და გამოიცილებული არაა, რომ ანკარას დამასკოსა და თეირანთან დაახლოებისკენ უბიძგა სწორედ დიდი ახლო აღმოსავლეთის პროექტმა, რომელიც ერაყის, ირანის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიათა ნაწილების გაერთიანებით დამოუკიდებელი ქურთების ტანის შექმნას გულისხმობს.

ახლა სიტუაცია იცვლება, მაგრამ, როგორც ცნობილია, ახლო აღმოსავლეთი სათუთი საკითხია. თურქეთის აღმოსავლეთითა და ირანის ჩრდილო-დასავლეთით პროვინციებში ქურთებთან შეტაკებები რაღაც სასწაულის შედეგად სირიის ირგვლივ ისტერიკის შეწყვეტასა და თეირანის მიერ ასადის სისასტიკის გამოხატვას მიერთებას დაემთხვა. შესაძლოა, თურქეთსა და ირანში მიხვდნენ, რომ დიდი ხნის მანძილზე და ნაყოფიერად ისრაელთან თანამშრომლობის შემდეგ ქურთები, რომლებიც თავს აზიამი ყველაზე პროამერიკულ ხალხად

მთავარი მიზეზები. ცხადად არ ჩანს, რომ საკითხი ისტორიულად დასაგებია, მაგრამ ნორმალური კონფლიქტი ნამდვილად სახეზეა და თურქეთი სრულად იყენებს სიტუაციას რეგიონში საკუთარი მნიშვნელობის გაზრდის თვალსაზრისით.

სურათს ავსებს თურქეთის აღმოსავლეთ საზღვრებიდან მოსული ცნობები. იქ ქურთები, თითქოს ბრძანების მიხედვით, შეუდგნენ არა მხოლოდ თურქეთის, არამედ სირიის მოკავშირე ირანის შენუბებასაც. თურქეთმა მწვავე რეაქციით გასცა პასუხი და ერაყის ტერიტორიაზე ქურთების ავტონომიის მიაყენა საპასუხო დარტყმა. ანკარის ამგვარი დამოკიდებულება გასაგებია: ქურთების პრობლემა მისი მუდმივი თავისუფლების მიზანია და გამოიცილებული არაა, რომ ანკარას დამასკოსა და თეირანთან დაახლოებისკენ უბიძგა სწორედ დიდი ახლო აღმოსავლეთის პროექტმა, რომელიც ერაყის, ირანის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიათა ნაწილების გაერთიანებით დამოუკიდებელი ქურთების ტანის შექმნას გულისხმობს.

ახლა სიტუაცია იცვლება, მაგრამ, როგორც ცნობილია, ახლო აღმოსავლეთი სათუთი საკითხია. თურქეთის აღმოსავლეთითა და ირანის ჩრდილო-დასავლეთით პროვინციებში ქურთებთან შეტაკებები რაღაც სასწაულის შედეგად სირიის ირგვლივ ისტერიკის შეწყვეტასა და თეირანის მიერ ასადის სისასტიკის გამოხატვას მიერთებას დაემთხვა. შესაძლოა, თურქეთსა და ირანში მიხვდნენ, რომ დიდი ხნის მანძილზე და ნაყოფიერად ისრაელთან თანამშრომლობის შემდეგ ქურთები, რომლებიც თავს აზიამი ყველაზე პროამერიკულ ხალხად

მიჩნევენ, რეგიონის დემოკრატიზაციის როლისათვის პირველი კანდიდატები არიან. იმის მსგავსად, როგორც პალესტინელებს გამოსარჩევად უნდა იქონიონ, ისრაელის დასუსტება რა ისრაელს და ნებისმიერ საკითხთან დაკავშირებით იმუქრება რა ძალის გამოყენებით, ანკარა ვაშინგტონს აჩვენებს, რომ სწორედ მასთან უნდა იქონიოს საქმე და არა მის მეზობლებთან. საკითხის ამგვარად დაყენება სასურველი შედეგების მიღებისათვის უზრუნველყოფს. სხვა საკითხია, სინამდვილეში ვინ უზრუნველყოფს რეგიონში მუსიკას. ბოროტი ხმები, თანაც თავად აშშ-ში, ირმუნებია, რომ „არაბული გაზაფხული“ საუბრის დინამიკის პროექტია, ვაშინგტონი კი იძულებულია, მის დაკრულზე იცეკვოს.

უფრო მეტიც, უბიძგა რა ანკარას გადამწყვეტი მოქმედებებისაკენ სირიისთან მიმართებაში, საუბრის არაბეთმა არა მხოლოდ ირანის პროვოცირება მოახდინა, არამედ სცადა, თურქეთი რეგიონში საკუთარი პოლიტიკის ინსტიტუტების პრობლემა მისი მუდმივი თავისუფლების მიზანია და გამოიცილებული არაა, რომ ანკარას დამასკოსა და თეირანთან დაახლოებისკენ უბიძგა სწორედ დიდი ახლო აღმოსავლეთის პროექტმა, რომელიც ერაყის, ირანის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიათა ნაწილების გაერთიანებით დამოუკიდებელი ქურთების ტანის შექმნას გულისხმობს.

საუბრის დინამიკის პროექტია, ვაშინგტონი კი იძულებულია, მის დაკრულზე იცეკვოს. უფრო მეტიც, უბიძგა რა ანკარას გადამწყვეტი მოქმედებებისაკენ სირიისთან მიმართებაში, საუბრის არაბეთმა არა მხოლოდ ირანის პროვოცირება მოახდინა, არამედ სცადა, თურქეთი რეგიონში საკუთარი პოლიტიკის ინსტიტუტების პრობლემა მისი მუდმივი თავისუფლების მიზანია და გამოიცილებული არაა, რომ ანკარას დამასკოსა და თეირანთან დაახლოებისკენ უბიძგა სწორედ დიდი ახლო აღმოსავლეთის პროექტმა, რომელიც ერაყის, ირანის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიათა ნაწილების გაერთიანებით დამოუკიდებელი ქურთების ტანის შექმნას გულისხმობს.

საუბრის დინამიკის პროექტია, ვაშინგტონი კი იძულებულია, მის დაკრულზე იცეკვოს. უფრო მეტიც, უბიძგა რა ანკარას გადამწყვეტი მოქმედებებისაკენ სირიისთან მიმართებაში, საუბრის არაბეთმა არა მხოლოდ ირანის პროვოცირება მოახდინა, არამედ სცადა, თურქეთი რეგიონში საკუთარი პოლიტიკის ინსტიტუტების პრობლემა მისი მუდმივი თავისუფლების მიზანია და გამოიცილებული არაა, რომ ანკარას დამასკოსა და თეირანთან დაახლოებისკენ უბიძგა სწორედ დიდი ახლო აღმოსავლეთის პროექტმა, რომელიც ერაყის, ირანის, სირიისა და თურქეთის ტერიტორიათა ნაწილების გაერთიანებით დამოუკიდებელი ქურთების ტანის შექმნას გულისხმობს.

ერდოღანიც შეუდგა საკუთარი „ისლამური ნატოს“ შექმნას. გამოცხადდა, რომ თურქეთი უახლოეს მომავალში სამხედრო შეთანხმებას გააფორმებდა ევროატლანტურ უკანასკნელ პერიოდამდე ამგვარ ნაბიჯებს მუხარატი ენინალმდებარეობდა, რადგან ისლამურ სამყაროზე გავლენის ცენტრად ევროატლანტისა და საკუთარ თავს მოიაზრებდა.

არსებული რევოლუსიის შედეგად თურქეთი «ისლამურ ნატოს» შექმნის

ესეაა, ჩასახული „ისლამური დემოკრატიების“ საკუთარი ფრთის ქვეშ შეფარება მხოლოდ თურქეთს ან საუდის არაბეთს შეუძლია. მაგრამ საუდისეული პოლიტიკური ნიშნები ძალზე არქაულია და, დიდი სურვილის მიუხედავად, ვერ უწოდებ „დემოკრატიულ ნიშნებს“. გარდა ამისა, საუდური მონარქია, რომელიც უზარმაზარ ფინანსურ რესურსებს განაგებს, ძლიერ სამხედრო ძალას არ წარმოადგენს. მისი რესურსები, შესაძლოა, საკმარისი აღმოჩნდეს პატარა კუნძულოვანი სახელმწიფო ბაჰრეინის აჯანყებების ჩასახშობად, მაგრამ მეტი არაფრისთვის. სამაგიეროდ, თურქეთი, რომლის ჯარიც ნატოში რიცხოვნებით მხოლოდ აშშ-ისაა ჩამორჩება, „უსაფრთხოების უზრუნველყოფის“ მხრივ, გაცილებით სოლიდურად გამოიყურება.

ვამი, საკუთარი ნევრები დაიცვას.

„არაბული რევოლუციების“ ციკლის დასრულების შემდეგ დადგება საკითხი, რა პრინციპების მიხედვით მოხდება არაბული სამყაროს კონსოლიდაცია. ახლო აღმოსავლეთის მრავალწლიანი ტრადიციების შესაბამისად, „ჩვენიანი-უცხოის“ მთავარ იდენტიფიკატორად ისრაელისადმი დამოკიდებულება იქცევა.

ამ მხრივ ერდოღანის რიტორიკა და ქმედებები საკლებით შესაბამეა იმ ისლამური ორგანიზაციების იმედებს, რომლებიც რევოლუციებით შერყეულ სახელმწიფოებში ხელი-სუფლებსაკენ მიისწრაფვიან. ჯერ კიდევ 2006 წლის აგვისტოში თურქეთის ადამიანის უფლებათა საპარლამენტო კომისიამ ლიბანში ისრაელის ქმედებებს „სახელმწიფო ტერორიზმი“ და ვენოვდა. ახლა სიტყვიდან საქმეზე გადასვლა გეგმავს.

ერდოღანი აპირებს, პირადად ჩაეხედოს პალესტინაში, სადაც ხამასთან მმართველი თურქეთ-ისრაელის დამოკიდებულება რთულია, როგორც არასლამური. „თავისუფლების ფლოტილიასთან“ დაკავშირებული ინციდენტის შემდეგ მათ შორის ურთიერთობა პრაქტიკულად შეწყდა, თურქეთში ჩასვლა ისრაელის ფეხბურთელებსაც კი აუკრძალეს. თუ თურქეთი საკუთარ მცდელობებს ლოკალურ დონეზე შეზღუდვას დასასრულამდე მიიყვანს, ისრაელი ერთ ფრონტად მოქმედი ისლამური სახელმწიფოების წრეში აღმოჩნდება.

თუმცა დიპლომატიის დაპირისპირება, შესაძლოა, სამხედრო კონფრონტაციის ფაზაშიც გადავიდეს. თურქულმა სარდლობამ ახალი სამხედრო-საზღვაო სტრატეგია შეიმუშავა და მას „ოპერაცია ბარბაროსა“ უწოდა. „ბარბაროსას“ სტრატეგიის ფარგლებში, თურქული ფლოტი მნიშვნელოვანი ძალის კონცენტრირებას კვიპროსისა და ისრაელის სანაპიროებთან მოახდენს. იქ შექმნება ორი ფრეგატის, ორი კორვეტის, რამდენიმე საყარაულო გემის, უზრუნველყოფის გემისა და გემებისაგან შემდგარი ფლოტილია, რომელსაც ჰაერიდან საავიაციო ჯგუფი დაიცავს. ახლო აღმოსავლეთის რეგიონის წყლებში მუდმივად განახორციელებს პატრულირებას ოთხი ფრეგატისა და ერთი უზრუნველყოფის გემისაგან შემდგარი ფლოტილია, რომელსაც ბორტზე კომანდოსის ქვედანაყოფი ეყოლება. „თავისუფლების ფლოტილიის“ ყველა გემს თურქული გემები გააცივლებს.

ისრაელის თავდაცვის არმიის გენერალ-მაიორმა ეილ ეიზენბერგმა გააკეთა განცხადება, რომლის თანხმადაც ახლო აღმოსავლეთში დიდი ომის ალბათობა სწრაფად

როგორც გეოპოლიტიკის მამები ამბობდნენ, „ნებისმიერი ომის მიზანი მშვიდობაა, სასურველია უკეთესი, ვიდრე ომამდე იყო“. ცხადია, ახალი მშვიდობა უკეთესი უნდა იყოს მათთვის, ვინც ომი დაიწყო. შემომოყვანილ პოსტულატთან მჭიდრო კავშირშია ისიც, რომ მსოფლიოს „გაუმჯობესების“ კრიტერიუმად ყველაზე ხშირად ნახშირწყალბადების მეტრაოდენობასთან წვდომა მოიზარება.

უკვე შესაძლებელია, სრული დარწმუნებით ითქვას, რომ აფრიკის ჩრდილოეთით დასრულებული მოვლენების არსის სისტემური პროცესი, რომელიც საკუთარ თავში მოიცავს პოლიტიკის ყველა ვარიანტს დიპლომატიური ზენოლიდან და მოსახლეობასთან მუშაობის ტექნოლოგიის რეალიზაციიდან დაწყებული არასასურველებზე პირდაპირი სამხედრო ზემოქმედებით დამთავრებული. ამასთან, სამხედრო ზემოქმედება ახალი — „თეატრალური“, „ტვიტეროცენტრული“ ომის სახით ხორციელდება და მასში მთავარი იარაღი ინფორმაციული „აფეთქებაა“. ავადარტყმები მხოლოდ ამის შედეგად ჩნდება.

ლონდონიდან აშშ-ის მხრიდან ნავთობისა და გაზის საბადოებზე, მათ მოპოვებასა და ტრანსპორტირებაზე კონტროლის კიდევ უფრო გაზრდა. მნიშვნელოვანი რეგიონიდან „არასტაბილურობის კერების“ მეშვეობით კონკურენტების ჩამოცილება სტრატეგიის ნაწილია. ეს ყოველივე გეოგრაფიული და ისტორიული პირობების გათვალისწინებით სულ უფრო მეტად ნაგავს ფსევდო-სალივანტს, რომელსაც ყველა ჯურის რადიკალი უდგას სათავეში.

ყველაფერი მასშტაბურად ხდება და ყოველ ახალ ნაბიჯს მრავალი შედეგი ახლავს. გარდა იმ მსხვილი მოთამაშებისა, რომლებიც თავიანთ ამოცანებს წყვეტენ, აუცილებლად

ჩნდება მოქმედ პირთა „მეორე ეშელონიც, რომელიც ცდილობს, საკუთარი მიზნებისთვის გამოიყენოს ხელსაყრელი სიტუაცია, როგორმე ხელში ჩაიგდოს ნავთობსაგაზო ნამცხვრის ერთი ნაჭერი მანც და სხვა ფრონტებზე პოზიციები გაიმყაროს.

„არაბული გაზაფხულით“ მოცულ სახელმწიფოებში ხელისუფლებაში ნელ-ნელა, მაგრამ მიზანმიმართულად მოდიან „ძმები მუსლიმანების“ მსგავსი იდეოლოგიის მქონე ორგანიზაციები, მეზობელ ლიბიაში კი კონსოლიდირებადი ძალების სახით სახსენებო ოფიციალურად მოქმედებს „ალ ქაიდა“. რადიკალური ისლამისტები აუცილებლად მოვლენ ხელისუფლებაში. ინფორმაციის ოფიციალური დიპლომატიური არხებიც კი ადასტურებენ, რომ რეგიონში შექმნილი სიტუაცია არაფრით ჰგავს „გამარჯვებული დემოკრატიული ხალხის“ ტრიაფირებად სიუჟეტს.

რუსეთის პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენლის, მიხეილ მარგელოვის თქმით, ეგვიპტეში „ძმებმა მუსლიმანებმა“ დაარეგისტრირეს თავისუფლებისა და სამართლიანობის პარტია, რომელიც ახლა ქვეყანაში ერთადერთი პოლიტიკური ძალაა და მოსახლეობის ღარიბ ფენას ეყრდნობა. თუ ეს პარტია ხელისუფლებაში მოვა, ეგვიპტეს, საუკეთესო

«არაბული გაზაფხულით» მოხულ სახელმწიფოებში ხელისუფლებაში ნელ-ნელა, მაგრამ მიზანმიმართულად მოდიან «ძმები მუსლიმანების» მსგავსი იდეოლოგიის მქონე ორგანიზაციები

შემთხვევაში, სტაგნაცია და იმ ავტორიტარული მოდერნიზაციის აღსასრული ელის, რომელსაც მუხარატი თავისი რკინის ხელით ახორციელებდა. რუსეთის პრეზიდენტის სპეცწარმომადგენელმა ისიც გაიხსენა, რომ ტუნისში მოიხსნა აკრძალვა ისლამისტურ მოძრაობა „ან-ნახდუე“ და არჩევნებზე მისი მხარეზე საკმაოდ მაღალ შეფასებას იმსახურებს. „ძმები“ აქტიურად მოღვაწეობენ სირიაშიც, სადაც, ლიბიის მსგავსად, შეიქმნა ნაციონალური გადარჩენის საბჭო, რომელიც, ლიბერალებისა და თემთა წარმომადგენლების გარდა, „ძმები მუსლიმანებიც“ შედიან. თუ დასავლეთი ამ საბჭოს აღიარებს, სირიაში რაღაც ლიბიის მსგავსი მოხდება, რაც უკიდურესად სასიფათო და არასწორი იქნება, ამბობს მარგელოვი. იმის მხარე, რომ მოვლენები სხვა მიმართულებით განვითარდეს, პრაქტიკულად ნულის ტოლია. როგორც უკანასკნელი 20 წლის გამოცდი-

ლება ცხადყოფს, აშშ და მისი მოკავშირეები ნებისმიერი მეტოდეებით ცდილობენ ყოველი მორიგი მსხვერპლის ხელში ჩაგდებას. სირიაში „ძმები მუსლიმანებზე“ ძალზე სერიოზულ იმედებს ამყარებენ და ამ იმედებზე უარის თქმას არავინ აპირებს.

უკანასკნელი წლების მოვლენების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ამგვარი კავშირები საოცრად კანონზომიერია. ისტორიის განსაზღვრულ მომენტებში რადიკალი ისლამისტები ამერიკის კურატორებით უამრავ მოქმედებას ახორციელებდნენ, რათა სახელმწიფოთა განვითარება აშშ-ისთვის სასურველი მიმართულებით შეებრუნებინათ.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩრდილო აფრიკის ქვეყნებში არჩევნებამდე ჯერ დიდი დროა, შიდა პოლიტიკის ზოგიერთი მიმართულებები უკვე გამოჩნდა. ეგვიპტის ხელისუფლება აპირებს, ქვეყანაში შესვლის წესები გაამკაცროს და ტურიზმი ისლამის ნორმებთან მიახლოვოს. მაგალითად, მთლიანად ტურისტულ ეგვიპტეში პლაჟზე ბიკინებით გამოჩენისთვის ჯარიმა დაწესდება. ადგილობრივი ტურისტული ბიზნესის წარმომადგენლები ამბობენ, რომ ამგვარი ზომების მიღებით ქვეყანა ნელინადმი 13 მილიარდი დოლარის შემოსავალს დაკარგავს.

და არა მხოლოდ ტურიზმის თვალსაზრისით.

თურქეთის პრემიერ-მინისტრი რეჯეპ ტაიპ ერდოღანი ეგვიპტის სტანდარტებთან ეტაპობრივი მიახლოების პოლიტიკას ახორციელებს, მაგრამ, მეორეს მხრივ, თავად ერდოღანი იდეოლოგიურად პოლიტიკური ისლამის ბანაკშია. ამიტომ მის ხელისუფლებას ადრე თუ გვიან უნდა მოსვლოდა აზრად, ეგვიპტეში, ტუნისის, ლიბიის, ევროპეტიკაში კი სირიის ისლამიზაციის ანკარის ინტერესების სასარგებლოდ გამოეყენებინა. საყოველთაო ჯაოსის პირობებში ხომ მხოლოდ თურქეთს შეუძლია ერთდროულად გამოვიდეს როგორც სტაბილური ისლამური სახელმწიფოს, ასევე თეთრი სახლის კეთილგანწყობით მოსარგებლე აშშ-ის მოკავშირის როლში.

და ერდოღანიც შეუდგა საკუთარი „ისლამური ნატოს“ შექმნას. გამოცხადდა, რომ თურქეთი უახლოეს მომავალში სამხედრო შეთანხმებებს გააფორმებდა ეგვიპტესთან. უკანასკნელ პერიოდამდე ამგვარ ნაბიჯებს მუხარატი ენინალმდებარეობდა, რადგან ისლამურ სამყაროზე გავლენის ცენტრად ეგვიპტესა და საკუთარ თავს მოიაზრებდა.

ახლა კი ყველაფერი სხვაგვარადაა. წარმოიშვა სიტუაცია, რომელსაც ერთი წლის წინ ვერავინ წარმოიდგენდა: აშშ-ის მთავარი მოკავშირე და ბირთვული იარაღის მფლობელი ისრაელი უპირისპირდება თურქეთსა და ნატოში მის, რიგით მეორე სიდიდის არმიას. ამდროს ალიანსის მოვალეა, მესამე ძალის მხრიდან, შეიარაღებული კონფლიქტის შემთხვე-

ნათანიაჰუს ფოტო, სადაც ის ჰიტლერისეული ულვაშებითა და ესეკლავის ფორმით ნაცისტებს ესალმება, 28 აგვისტოს ეგვიპტის პოპულარული გამოცემის გარეკანზე გამოჩნდა. უზრუნველ გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „ახალი ნაცისტები“. ეს ისლამური პუბლიკაციაც კი არაა.

NEWSWEEK: ისრაელის ისტორიული კრიზისი

ალარ არის რა ალარც ლიბერალური, ალარც დემოკრატიული და ალარც ევალტიარული საზოგადოება, როგორც ოდესღაც იყო, ისრაელი არაბებსა და საკუთარ თავთან ომობს. ისრაელი თავდასხმის ობიექტი გახდა. პალესტინის ხელისუფლება აპირებს, ცალმხრივ რეჟიმში გამოაცხადონ სახელმწიფოებრიობა და აღიარების თხოვნით გაეგროს მიმართონ. ეს არის უარის თქმა მშვიდობიანი კომპრომისის მიღწევის ყველანაირ მცდელობაზე. ამას პალესტინაში ძალადობა მოჰყვება. ეს უკანასკნელი მანიფესტაცია საბრძოლო მზადყოფნაში ჩააყენებს ისრაელს, რომელსაც გარედან მუსლიმანური არაბული სახელმწიფოები და საზოგადოებები, ისრაელის საელჩოზე შტურმით შემტევი ეგვიპტელები, ბირთვული ირანი და სირიის ალყაშემორტყმული პრეზიდენტი ბაშარ ალ ასადი, შიგნიდან კი ქვეყნის ისტორიაში ყველაზე მასშტაბური საპროტესტო აქციების მომწყობი შიდა ამბოხებულები ემუქრებიან.

ლკეულ ადამიანებზე, რომელთაც კარგად ცხოვრება სურთ. ისინი ხედავენ, რომ ნაციონალური ნამცხვრის დიდი ნაჭერი იორდანის დასავლეთ სანაპიროს მკვიდრებისა და ულტრა მარტლმადიდებლების კუთვნილებაა.

50-ზე მეტი წლის წინათ ისრაელის ლიდერებს დეიდ ბენ-გურიონის მეთაურობით სჯეროდათ და იმედი ჰქონდათ, რომ ქმნიდნენ სოციალურ დემოკრატიას თავისი ყველა აუცილებელი გამათანაბრებელი ატრიბუტით (სოციალური ჯანდაცვა, პროგრესული სასემოსავლო გადასახადი, შეღავათები ბავშვებისთვის, სუსნიდირებული იაფფასიანი საცხოვრებელი). ბენ გურიონი, რომელსაც პრაქტიკულად არაფერი ებადა და პენსიაზე გასვლის შემდეგ უდაბნოში პრიმიტიულ ქოხში დასახლდა, სახელმწიფოს დამაარსებელთა ცხოვრების მკაცრი წესისა და კეთილშობილების სიმბოლო იყო.

კიდევ უფრო უარესია ის, რომ ამ კონტინენტის წარმომადგენლები სწრაფად მრავლდებიან. როგორც წესი, ამგვარ ოჯახებში ხუთი-რვა ბავშვი იმ ელიტური ოჯახებისგან განსხვავებით, რომელთაც მაქსიმუმ ორი-სამი შვილი ჰყავთ. ეს უზრუნველყოფს მათთვის არაპროპორციულ გავლენას პარლამენტში და ეს პოლიტიკურ ძალაუფლებად და ეკონომიკურ სარგებლად იქცევა. პარალელურად ულტრა-მარტლმადიდებლები საზოგადოების ულტაქეს ნაწილად დიდწილად იმის გამო რჩებიან, რომ მათი უმეტესობა არ მუშაობს.

ის ისრაელი უკვე ალარც არც კნობს. დადგა ღრმა შიდა კრიზისი. ეს ყოველივე ნაწილობრივ იმის ბრალია, რომ ქვეყანამ არსი შეიცვალა და უფრო მეტად უფრო, ნაკლებად ლიბერალური და ნაკლებად განონანსორებული გახდა. მრავალი ზომიერი ისრაელი შიშობს, რომ ქვეყანა დაშლისკენ მიეკანება. მართლაც, მმართველი კლასი, მათ შორის ბენშამენ ნეთანიახუ და მისი წინამორბედები — ეჰუდ ოლმერტი და ეჰუდ ბარაკი (შრომის პარტიის ყოფილი ლიდერი და ახლანდელი თავდაცვის მინისტრი) მდიდრულად ცხოვრობენ და, როგორც ჩანს, რეალობასთან კავშირი დაკარგეს. თელ-ავივში, სადაც საპროტესტო აქციაზე დაახლოებით 350 ათასი ადამიანი შეიკრიბა, ხალხი ყვიროდა: „ბიბის სამი ბუნა აქვს, ამიტომ არ გავაქვს ჩვენ არც ერთი“.

მედალს მეორე მხარეც აქვს: ისრაელის არაბული უმცირესობა პოტენციურ პრობლემად იქცევა. არაბული საზოგადოება ისრაელში წარმოდგენილია მინარეთებისა და „დახურული“ ქალების სახით და საზოგადოების ლიდერები იმისკენ მოუწოდებენ, რომ ისრაელმა მათ უმცირესობათა კოლექტიური უფლებები, შესაძლოა, ავტონომიის რაღაც ფორმაც მიანიჭოს.

კარგების ათობით ქალაქი მას შემდეგ გაჩნდა, რაც 20-დან 45 წლამდე ასაკის დემონსტრანტები გადასახადების, დაბალი ანაზღაურების, საცხოვრებლისა და სამომხმარებლო ნივთების სიძვირის წინააღმდეგ საპროტესტო აქციებზე გავიდნენ. ეს ყოველივე ოჯახებს ამოსუნთქვის საშუალებას არ აძლევს. ისრაელი იმ იდეოლოგიურად მოტივირებული სიონისტებით გაჯერებული ნაკლებგანვითარებული ქვეყანაა, რომლებიც მზად იყვნენ, კოლექტიური კეთილდღეობისთვის მსხვერპლი გაეღოთ. თანამედროვე ისრაელს აქვს ეკონომიკა, რომელიც ყვავის და რომელსაც თანამედროვე, კონკურენტუნარიანი ინდუსტრია ასულდგმულებს, მოსახლეობის კეთილდღეობა კი, ძირითადად, დამოკიდებულია ცა-

სრაელის წინადადებაზე, 95%-ით გაეთავისუფლებინა დასავლეთი სანაპირო და 100%-ით — ლაზას სექტორი, მაგრამ ისრაელი განაგრძობს ამ ადამიანებზე მბრძანებლობასა და კოლონიზაციის გაფართოებას.

ახლა აღორძინებული ისლამის საფრთხე უფრო დიდია არა მხოლოდ ისრაელში და პალესტინის ტერიტორიაზე, არამედ მთელ რეგიონში, სადაც ის „უმნიშვნელო ხანძარივით“ ვრცელდება. დასავლეთში ბერძენმა, ვინც გადატრიალებებს დემოკრატიული ტრანსფორმაციის მაცნებად მიიჩნევს, ეგრეთ წოდებულ არაბულ გაზაფხულთან დაკავშირებით სიმამაცე მოიკრიბა. ისრაელილები კი ნაკლებად ოპტიმისტურნი არიან. ისლამისტური გზავნილი, რომელიც ანკარიდან მოდის და ჯაირის ცენტრისკენ მიემართება, სასეაანტისემიტური ქვეტექსტის თანხმლები ანტისიონური ლოზუნგებით. ახლა ეგვიპტის ჩამოგდებულ პრეზიდენტს, ხოსნი მუბარაკს იმაში ადანაშაულებენ, რომ ის სიონისტების მარიონეტი იყო. ნეთანიახუს ფოტო, სადაც ის ჰიტლერისეული ულვაშებითა და ესეკლავის ფორმით ნაცისტებს ესალმება, 28 აგვისტოს ეგვიპტის პოპულარული გამოცემის გარეკანზე გამოჩნდა. უზრუნველ გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „ახალი ნაცისტები“. ეს ისლამური პუბლიკაციაც კი არაა.

ნეთანიახუ ქვეყნის ეკონომიკური დაავადებებისათვის ბიუროკრატიული ბალზამების სერიას ქმნის, მაგრამ ისინი უადგილოები აღმოჩნდებიან და იქცევიან იმ პალესტინელებისა და ანტისიონისტების აქტიურობის ტალღით წალკილი, რომლებიც პალესტინის სახელმწიფოებრიობის მიღწევის შემდეგ გამოჩნდებიან. ეს განაპირობებს „დამრტყმული ტალღების“ წარმოქმნას არაბულ და ისლამურ სამყაროებში. ერთი თვის წინ ეჰუდ ბარაკი წინასწარმეტყველებდა, რომ ისრაელი „პოლიტიკური ცუნამის“ მსხვერპლი გახდებოდა. ყველაფერი სწორედ აქეთ მიდის.

1967 წელს დასავლეთ სანაპიროსა და ლაზას მოპოვების შემდეგ ისრაელის ხელისუფლებამ ვერ მოახერხა იქიდან გამოსვლა ვერც ცალმხრივ რეჟიმში და ვერც მშვიდობიანი შეთანხმებების ფარგლებში. შესაძლოა, არაბები შეცდნენ — 2000 წელს პალესტინელმა ლიდერმა იასირ არაფატმა უარი განაცხადა

გაფრთხილება

ბარაკ ობამა, აშშ-ის პრეზიდენტი

მომავალ წელს კვლავ ვიყრი კენჭს თეთრი სახლის მეთაურობისთვის, რადგან ჩემი კონკურენტების კონცეფცია ვერ უზრუნველყოფს ჩვენი გრძელვადიანი პრობლემების გადაჭრას. არ დაეყენებდი საკუთარ კანდიდატურას, რომ არ ვთვლიდე, რომ ქვეყნის განვითარებისთვის საუკეთესო იდეები მაქვს და მე ვიბრძობ ამ იდეებისთვის.

დომიტრი მედვედევი, რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტი

სირიასთან დაკავშირებით აუცილებელია ისეთი რეზოლუციის მიღება, რომელიც მკაცრად იქნება და იმავე დროს ბალანსირებულიც და იმოქმედებს სირიული კონფლიქტის ორი მონაწილის — როგორც ბაშარ ასადის მეთაურობით ოფიციალური ხელისუფლების, ასევე ოპოზიციის მისამართით. მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეიძლება რეზოლუციას წარმატების უფლება ჰქონდეს.

ვლადიმერ პუტინი, რუსეთის პრეზიდენტი

მთელი იმ სირთულეების მიუხედავად, რომლებიც ევროს ზონაშია, მათ მიწვეს ესმით, რა ხდება და საერთო ჯამში სწორი მიმართულებით მოქმედებენ. მეც ბევრი რამ მაშფოთებს, მაგრამ არსებობს გარკვეული ოპტიმიზმი იმასთან დაკავშირებით, რომ იმავე ევროპაში სირთულეებთან შეჯახებისას ევროპელი ლიდერები პოულობენ საკუთარ თავში ძალასა და ვაჟკაცობას, მიიღონ არასასამოვლო, მაგრამ საჭირო გადაწყვეტილებები.

ჰილარი კლინტონი, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი

ახლო აღმოსავლეთისა და ჩრდილოეთ აფრიკის ქვეყნებში გადატრიალებათა სერიამ საფრთხის წინაშე დააყენა ნაციონალური უმცირესობების მდგომარეობა და რელიგიის ბედი რეგიონში. ადამიანები ეთნიკური კუთვნილების ან რწმენის გამო საკუთარი მეზობლების მსხვერპლნი ხდებიან. მოვუწოდებ ხალხებს, რომლებიც პირველ ნაბიჯებს დგამენ დემოკრატიისკენ, არ დაივიწყონ მისი და რეპრესიის ერთი ფორმა მეორით არ ჩანაცვლონ.

იზრდება და ამ ომში მასობრივი განადგურების იარაღი იქნება გამოყენებული. ეს ფრაზა თავისთავად ბირთვულ იარაღზე მინიშნებაა, ბირთვულ იარაღს კი კონფლიქტის ყველა პოტენციური მონაწილიდან მხოლოდ ისრაელი ფლობს.

და ეს ყველაფერი „თავისუფლების ფლოტილის“ გამო ხდება? ევროკავშირში თურქეთის მინისტრმა აჯგან ბაგისმა განაცხადა, რომ თურქეთი დაუყოვნებლივ გაგზავნის თავის ფლოტს ისრაელთან საზღვარზე მხოლოდ ერთ შემთხვევაში — „თუ კომპანია „Nobel Energy“ დაინცებს ბურღვას ისრაელისა და კვიპროსის საზღვაო საზღვრის მე-12 ბლოკში“.

ცოტა ხნით ადრე ანკარა კვიპროსის მისამართით დაუფრავი მუქარით გამოვიდა, რადგან ამ უკანასკნელმა განაცხადა, რომ ოქტომბერში აპირებდა, გაზის საბადოები დაეუთარა ხმელთაშუა ზღვის საკუთარ შეღვში, სადაც მოპოვების უფლება ამერიკულ კომპანია „Nobel Energy“-ს ეკუთვნის. ფასეულ რეგიონში საზღვაო ძალების გამოყვანის ამგვარ მიზეზს ნამდვილობის გაცხელებით მეტი შანსი აქვს, ვიდრე ღაზას სექტორის ჰიჯინის საგნებითა და ინვალიდთა სავარძლებით მომარაგების დაუოკებელ სურვილს.

ზემოხსენებული საბადა, რომელიც შარშან გაიხსნა და რომელსაც „აღვივებანი“ ეწოდება, საესებოთ ამართლებს სახელწოდებას. „Noble Energy“ მის საერთო რესურსებს 453 მილიარდ კუბურ მეტრ გაზად და 90 მილიარდ ბარელ ნავთობად აფასებს. მიმდინარე წლის დასაწყისში „აღვივებანი“ უკვე „ამოტივირდა“ — ლიბანის ხელისუფლებამ ისრაელი ბუნებრივი სიმდიდრეების „მიტაცების“ მცდელობაში დაადანაშაულა და მხედველობაში ჰქონდა ხმელთაშუა ზღვის შეღვების ისრაელის ეკონომიკურ წყლებში მდებარე გაზის საბადოები. ლიბანის საგარეო საქმეთა მინისტრი ალი შაამი აპირებდა, გაეგროს გენერალური მდივნის, პან გი მუნისათვის მიემართა თხოვნით, საკითხის მოგვარებაში ჩარეულიყო. ამისათვის ლიბანის საგარეო საქმეთა მინისტრი მზად იყო, გაეგროს თვის წარედგინა რუკა, რომელიც დაამტკიცებდა, რომ „აღვივებანი“ განლაგებულია არა ისრაელის, არამედ ლიბანის ეკონომიკურ წყლებში.

ამრიგად, ბევრი რამ თავის ადგილას დგება. ხმელთაშუა ზღვის რეგიონში, მისი გეოპოლიტიკური პროექტების წარმატების შემთხვევაში, თურქეთი არა მხოლოდ რეგიონის სამხედრო-პოლიტიკურ და რელიგიურ ცენტრად იქცევა, არამედ ნახშირწყალბადოვანი ნედლეულის უმსხვილესი მიმწოდებელიც გახდება, მაგრამ ნათვობი და გაზი ისრაელსაც უნდა.

შედეგად წარმოიქმნება სიტუაცია, რომელსაც ერთი წლის წინ ვერავინ ივარაუდებდა: აშშ-ის მთავარი მოკავშირე და ბირთვული იარაღის მფლობელი ისრაელი უპირისპირდება თურქეთსა და ნატოსი სიდიდით მეორე არმიას.

ისლა დაგვრჩენია, თანაუფრობით ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტს, რომელმაც ახლა როგორმე უნდა გახსნას „არაბული რევოლუციების“ პერიოდში ჩახლართული კვანძი.

მე კარგად მქონდა შესწავლილი ფსიხოლოგია ქართველი მეომრებისა, კარგად ვიცოდი, რომ, თუ გავუშვებდი მტრის პირველ იერიშს, ჩემი ჯარები იბრძოლებდნენ ბოლომდე, მაგრამ თუ პირველ შეტაკებისთანავე შედრკებოდნენ, მაშინ გამეორებოდა გათუხის ისტორია და იძულებული გავხდებოდი, დამეხია სამტრედიისაკენ და იქ კვლავ მიეყო შეგროვება გაფანტულ ჯარებისა, რომელიც ასეთი სიძინელით იქნა შეგროვილი ასეთ მოკლე ხანში.

გენერალი მაზნისაშვილი ქართული ჯარის შესახებ

გაგრძელება. დასასრულისი ნ. №32

2 და 3 აპრილს ვამაგრებდით პოზიციებს, ვანყობდით სამხედრო დანებებულებებს, ვიღებდით ტფილისიდან მოსულ რაზმებს და ვანანილებდით სხვადასხვა ჯგუფებში. დღისით მზვერავის საქმეს ასრულებდა ჯავშნიანი მატარებელი, ხოლო ღამით, როგორც ზევით მოვიხსენიე, ახლომახლო სოფლების მოხუცებულები, რომლებიც ნაცნობი ბილიკებით დადიოდნენ ქობულეთამდე. 4 აპრილს მზვერავების მოხსენების შესამოწმებლად გავემგზავრე ჯავშნიანი მატარებელი ქობულეთისაკენ.

მდ. ჩოლოქის იქით 2 ვერსის დაშორებით ჩამოდის პატარა მდინარე ოჩხამური, რომელზედაც გადებულია რკინის გზის ხიდი სიგრძით 10-12 არშინი. ეს ხიდი მოსახვევშია, აქ რკინის გზის ხაზი უხვევს მარჯვნივ, აქვე თავდება ტყე და იწყება ველი. ეს ადგილი თავდადღამითაინა, თუმცა შემანქანებ დროზე შეამჩნიო, რომ ხიდი აყრილი იყო, მატარებლის შეჩერება ადრე ვერ შესძლო, და მატარებელი შედგა ხიდზე. პირველი საომარი რონოდა აყრილი იყო, მაგრამ რადგანაც ხიდის იქითაც ლიანდაგი აყრილი იყო, რონოდა დაიჯახა მიწას, ორთქლმავალი ტვირთზე გადმობარა და უკანა ტანი თანია.

ამასთან ერთად, მოითხოვა სამტრედიიდან დამხმარე სარემონტო მატარებელი ჯავშნიანი მატარებლის ასანევადა. გაგზავნილმა რაზმმა გაიარა ორი ვერსი ქობულეთისაკენ და მტერი არსად აღმოჩნდა. ამ დროს მოვიდა დამხმარე მატარებელი-სახელოსნოც. 5 აპრილს დილით ჯავშნიანი ორთქლმავალი უკვე ლიანდაგზე იდგა და მთელი მატრედიელი ჩაეყვანეთ სადგურ ნატანებში.

ოჩხამურის რკინის ხიდის გაფუჭებით ოსმალებმა იმ დასკვნამდე მიმიყვანეს, რომ მთავარ იერიშს ისინი მოიტანდნენ ჩემი ჯარის მარჯვენა ფრთაზე.

ამ დროისათვის ყოველ საათში მომდიოდა მცირერიცხოვანი რაზმები, თითო 100-150 კაცამდე. ყველა რაზმები აღჭურვილნი იყვნენ მარულიშვილური გრძნობით, მაგრამ მაინც არ ავიწყდებოდათ ახალი ტანისამოსი და ფეხსაცმელი, და დანიშნულ ადგილებზე მხოლოდ მაშინ მიდიოდნენ, როდესაც ყველა მოთხოვნილებას დავეუწყავოფილებდით. იმავე დროს მზვერავებმა მაცნობეს, რომ ოსმალების ჯარებმა უკვე დაიჭირეს ქობულეთი და მათი მენიშავე რაზმები ქობულეთს გამოსცდნენ.

მე კარგად მქონდა შესწავლილი ფსიხოლოგია ქართველი მეომრებისა, კარგად ვიცოდი, რომ, თუ გავუშვებდი მტრის პირველ იერიშს, ჩემი ჯარები იბრძოლებდნენ ბოლომდე, მაგრამ თუ პირველ შეტაკებისთანავე შედრკებოდნენ, მაშინ გამეორებოდა გათუხის ისტორია და იძულებული გავხდებოდი, დამეხია სამტრედიისაკენ და იქ კვლავ მიეყო შეგროვება გაფანტულ ჯარებისა, რომელიც ასეთი სიძინელით იქნა შეგროვილი ასეთ მოკლე ხანში.

საჭირო იყო სათადარიგო ძალები, რომლებიც მე არა მყავდა, თუ არ მივიღებთ ანგარიშში ერთადერთ ლეგიონს ყარალაშვილისას, რომელიც იდგა ლანჩხუთში. სათადარიგო ჯარს დიდი გავლენა აქვს თხრილებში

მჯდომ ჯარისკაცების სულიერ განწყობლებაზე, მის მაგივრად რაიმე სხვა ძალა უნდა გამოემეგონა, ამიტომ გადავწყვიტე: თუ მტრის უმთავრესი ძალა ჩემს მარჯვენა ფრთას მოაწვებოდა. შემენიშნა ჯავშნიანი მატარებელი და შესარგებლად იმით, ისე, როგორც სარგებლობდნენ ჯავშნიანი ავტომობილებით დასავლეთ ფრონტზე.

გასაჭირო იყო მხოლოდ ის გარემოება, რომ ჯავშნიანი მატარებლის გაჩერება ახლო, გაშლილ მინდორზე, არ შეიძლებოდა, რადგან შეტაკების დროს იგი, შესაძლებელია, დაზარალებულიყო ზარბაზნების ყუმბარებით ისე, რომ ჩემი განზრახვის სისრულეში მოსაყვანად მატარებელი ვეღარ ვისარგებლებდი.

ბევრი აღარ მიფიქრია, დავიბარე საჩქაროდ რკინის გზის ოსტატები და რაიონის უფროსი, და წინადადება მივეცი ერთი დღის განმავლობაში ჩოლოქის ხიდიდან გაეყვანათ განზე რკინის გზის მოკლე შტო, ისეთი, რომ ზედ დატყულებული მატარებელი.

შუშაობას შეუდგნენ ენერგიულად და, მართლაც, საღამოზე შტო უკვე მზად იყო. მატარებელი მიიმალა ტყეში, ის იყო ჩვენი იმედი გაჭირვების დროს და იმავე დროს იყო შეშინებული ძალა იმ გულსუსტი ჯარისკაცებისათვის, რომლებსაც თავში აზრად მოუვიდოდათ თხრილების მიტოვება და გაქცევა. ეს გარემოება ცხადად აუხსნა ჯარისკაცებს ჯავშნიანი მატარებლის უფროსმა ვლადიმერ გოგვაძემ.

5 აპრილს, ნაშუადღევს გავემგზავრე ავტომობილით ოზურგეთში, მე-4 ქართული ლეგიონის დასათვალისწინებლად.

ეს ლეგიონი ახლად ივსებოდა და სდგებოდა პ. რამიშვილის მიერ მოგროვილ ჯარისკაცებიდან. ლეგიონის უფროსმა სვიმონ

წერეთელმა მომახსენა, რომ სამი ათასი უკვე შემდგარა, ხოლო მეოთხე ათასი უნდა სდგებოდა თვით ქ. ოზურგეთში, რომ ათასეულები უკვე პოზიციებზე სდგანან: ერთი — სოფელ ლიხაურის მახლობლად, მეორე — თხრილებში სოფ. შენოქმედის ბოლოში და მესამეც — თხრილებში სოფ. ვაშნარის გზატკეცილის გასწვრივ. ამასთან, პოლკოვნიკმა წერეთელმა შემომჩივლა, რომ მას არა ჰყავს არტილერია. ჩემს შეკითხვაზე, ვარა თუ არა საომრად მისი ლაშქარი, წერეთელმა დამარწმუნა, რომ ჯარისკაცები ძალიან დარცხვენინი არიან ბათუმისა და გამოქცევით, რომ იბრძოლებენ თავგამოდებით და, რადგანაც თითქმის ყველანი ახლო-მახლო სოფლების მცხოვრებლები არიან, მედგრად დაიცვენ თავიანთ მიწა-წყალს და ოჯახებს. მე გავაცანი პოლკ. წერეთელს საქმის ეჭვობება, ვუთხარი, რომ ეჭვი არაა, ოსმალები იერიშს მოიტანენ უმთავრესად ჩვენი ჯარების ფრთებზე, რადგან შუაგული ტრიბალი მიწდობრივია და, ამასთან, ჭაობიანიც და ძნელად გასავალი და ესთხოვე, მიექცია განსაკუთრებული ყურადღება მდ. ლიხაურისა და ქ. ოზურგეთის შუა მიმავალ ვიწრო გზებისთვის. ამასთან, დავიპირდი არტილერიის გამოგზავნას იმავე ღამესვე და გამოვტრივალდი ნატანებისაკენ.

შუადღის 4 საათზე მივიღე ცნობა სამტრედიიდან, რომ ჩემს განკარგულებაში იგზავნება 1.300 კაცი, მოგროვილი ხაშურში ადგილობრივი გიმნაზიის მასწავლებლის ნიკიფორე იმნაიშვილის შრომითა და ენერგიით.

მართლაც, საღამოს 6 საათზე ეს ემულონი მოვიდა სადგ. ნატანებში და ჩვეულებრივად მოსვლისთანავე მოითხოვეს ტანსაცმელი და პურის ჭამა. უიმისოდ ვერცხვებზე არ ნავალთო, კვრე მე და ვერც

ნაიშვილმა ვერა გავანყვეთრა. ამავე დროს კი ცნობა მქონდა მიღებული, რომ მტერი გამოვიდა ქობულეთიდან და მოინეც ჩვენსკენ. საქმე რომ არ შემეფერხებინა, საინტენდანტო მოხელეებს ვუბრძანე, დაუყოვნებლივ მიეცათ მათთვის ახალი ტანსაცმელი, პური და კონსერვები. მხოლოდ საღამოს 10 საათზე შევქმელი და დავანანილეთ ეს რაზმი პოზიციებზე თხრილებში.

სადგურ სუფსაში იდგა ცხენოსანი მატარების ნაწილი პორუჩიკ ყარაევის უფროსობით, რომელმაც გზა ბრძოლით გამოარღვია და გამოვიდა ბათუმისაკენ, როდესაც ეს უკანასკნელი უკვე გადაცემული იყო.

ტელეფონით ვუბრძანე ყარაევს, რომ თავისი არტილერიით დაუყოვნებლივ ნასულიყო ოზურგეთში პოლკოვნიკ წერეთელის განკარგულებაში.

საღამოს 8 საათზე მზვერავებმა შემატყობინეს, რომ მტერი მოინეცს ორ ნეებად. ერთი ნეება მოდის გზატკეცილით ოზურგეთში, ხოლო მეორე რკინის გზის ლიანდაგით და რკინის უკანასკნელი ნეება გაცილებით მეტია პირველზე. რიცხვით რამდენი იყო ოსმალების ჯარი, მზვერავებმა ამის გამოჩვენება ვერ შესძლეს.

ამ დროს საჩქაროდ დამიძახეს სადგურზე ტელეგრაფის სააპარატოში, მეძახდა პირდაპირ მე ქ. ოზურგეთის ფოსტატელეგრაფის მოხელე. ჩემს შეკითხვაზე, ვინ მელაპარაკებდა, პასუხად მივიღე: — მე მორიგე ტელეგრაფისტი ვარ.

— რა გნებავთ?
— მინდა, ველაპარაკო გენერალ მაზნისაშვილს.
— მე ვარ მაზნისაშვილი, სთქვით.

— ბატონო გენერალო, მე მარტო დავრჩი აპარატთან, სახელმწიფო და საქალაქო დაწესებულებანი ყველა აიბარგა და ნავიდა. ჯარებმა დასტოვეს ქალაქი და იხვეწნ დაბა ჩოხატაურისაკენ, როგორ მოვიქცე?

ადვილად მიხვდებით, რა თავზარი დამცა ამ ამბავმა. მოითხოვე, მოეწვია აპარატთან პოლკ. წერეთელი. ამაზე მიპასუხა, რომ პოლკ. წერეთელმაც თავისი რაზმით დასტოვა ქალაქი. ჩემ შეკითხვაზე, დარჩა თუ არა ათასეული ლიხაურში, პასუხი ვეღარ მივიღე.

ამ ლაპარაკის დროს აპარატთან იყვნენ შტაბის უფროსი პოლკ. კოსტილი და არტილერიის უფროსი კაპ. კარგათელი.

ტელეგრაფის მოხელეს კატეგორიულად ვუბრძანე, არამც და არამც არ გაეგრცხებინა ეს ცნობები ხალხში. გათენების 3 საათზე ცნობა მივიღე, რომ მტერი უახლოვდებოდა ოჩხამურის ხიდს. ჩვენმა არტილერიამ აუტყნა სროლა, ზარბაზნები დაუშინეს

გზატკეცილსა და რკინის გზის ლიანდაგს.

თხრილებში მყოფ ჯარის ნაწილებს სასტიკად ნაბრძანები ჰქონდათ, არ ესროლათ თოფი, სანამ მტერი არ გამოივლებოდა მინდვრებზე, რომელიც მდებარეობდა ტყესა და მდინარე ჩოლოქის შუა.

ჯავშნიანი მატარებელს ნაბრძანები ჰქონდა, გათენებისას გამოსულიყო ჩიხიდან, მიახლოვებოდა ოჩხამურის ხიდსა და დახმარება გაენია ტყვიისმფრქვევლებით თხრილებში მყოფ ჯარის ნაწილებისათვის.

მებრძოლი რაიონის უფროსად დანიშნული იყო ბატარეის უფროსი კაპიტანი კარგათელი, რადგან მებრძოლი ძველი ოფიცრები არ იყო.

რკინის გზის მთელ ხაზზე განკარგულება გავეცი, დაუბრკოლებლივ გამოემუვათ ემელონები, რომლებიც ჩემს განკარგულებაში მიემგზავრებოდა.

ოსმალები ბრძოლას ერიდებოდნენ და გათენებისას თავი შეაფარეს ოჩხამურისა და ჩოლოქის შუა მდებარე ტყეს.

მოუთმენლად ველოდით ჯავშნიანი მატარებლის გამოსვლას. ბოლოს თხრილებში მოგვესმა მატარებლის გრალი. ის გამოვიდა მთავარ ხაზზე, წაინია წინ, მაგრამ მტრმა დროზე შეამჩნია იგი და წინ დასახვევად გამოუშვეს დრეკინა. რადგანაც იმ ადგილას გზა თავდადღამითა, გაქანებული დრეკინა დაეტყნა წინა მებრძოლ რონოდას იმ დროს, როდესაც მატარებელი გავიდა ჩოლოქის ხიდზე და გაიარა ასოვად საყენი. დრეკინა დაეჯახა და რონოდა ქვემო დაექცა. რონოდა გადასცდა ლიანდაგს და მატარებელი გაჩერდა.

თხრილებში ჯარისკაცები, ბრძანებისამებრ, წყნარად ისხდნენ. ჯავშნიანი მატარებელიც სდუმდა. ოსმალები წაინათხრობივ გამოვიდნენ ველზე. იფიქრეს, ქართველმა ჯარმა თხრილებში მიატოვაო და მოუახლოვდნენ მატარებელს.

როდესაც კი ველზე საკმაოდ გამოიფინა ოსმალო ასკერები, მატარებელმა მოულოდნელად აუტყნა სროლა ტყვიისმფრქვევლებიდან, რამდენიც კი იყო მატარებელში. იმავე დროს თხრილებიდანაც ატყნა საშინელი სროლა. ოსმალები ჭერებზე იყვრებოდნენ ველზე და მალე მიაშურეს ისევ ტყეს. ჩვენი ჯარი, დაინახა რა გაქცეული ოსმალები, ამოვიდა თხრილებიდან, გავიდა მდინარე ფონით, დაედეგა მტერს და სლდა ოჩხამურამდე.

ნაშუადღევს 4 საათზე ჩვენი ჯარი დაბრუნდა უკან, თხრილებში. ჯავშნიანი მატარებელი ადვილად შევდგით ლიანდაგზე და დავაბრუნეთ ჩიხში.

ჩვენმა ჯარმა ამ ბრძოლაში დაჰკარგა 4 ჯარისკაცი მოკლული და 30 დაჭრილი. სამაგიეროდ, ოსმალები

მტრის მიწინააღმდეგე ნაწილს, რომლებიც მოინდობდნენ გზატკეცილით ოზურგეთისაკენ, არაკომუნიკაციო დაზარალებულნი არ გაუშინეს იმით, ვინც იცავდნენ დეფილეს სოფელ ლიხაურთან. ჩვენმა მეწინავე ათასეულმა უბრძოლველად მიატოვა პოზიციები და გამოიქცა ქალაქისაკენ. ამ ათასეულის დაბრუნებამ ქალაქში შეიტანა პანიკა, ხოლო ჰაერში უწესრიგო, უმიზნო თოფის სროლამ უფრო გააძლიერა შიში. საზოგადოება და სახელმწიფო დანებდა და დაიშვილდა. ოსმალებმა უბრძოლველად დაიჭირეს მიტოვებული ქალაქი.

ისტორია

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ქალიან დაზარალებულნი, მთელი ველი მდინარის პირას მოფენილი იყო მოკლული ასკერებით, როგორც ბოლოს გავიგე ექიმ ვახტანგ ლამბაძისაგან, რომელიც ჩამოვიდა ბათუმიდან 6 აპრილს საღამოზე, ქობულეთიდან ჩამოყვანათ მატარებელი ბათუმში 600-მდე დაჭრილი.

ბრძოლის შემდეგ ვაცნობე დეპუტატს კორპუსის უფროსს გენერალ ვასილ გაბაშვილს.

გენერალი გაბაშვილი მეორე დღესვე თავის შტაბით ჩამოვიდა სადგურ ნატანებში და მოვიხილა სახელის მინილოცა გამარჯვება და გამოიცხადა, რომ სამხედრო მინისტრის ბრძანებით დანიშნული ვარ პირველი დივიზიის უფროსად.

დანერვილებითი მოხსენების შემდეგ კორპუსის უფროსმა მოისურვა პოზიციის დაბრძოლის ველის დათვალიერება. მივიდით ჩოლოქის ხიდთან, კორპუსის უფროსმა დაიარა ახლომანხლო მდებარე თხრილები, ულოცავდა და მადლობას უცხადებდა ჯარისკაცებს.

კორპუსის უფროსს ახლდნენ სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბის წევრნი ვალიკო ჯუღელი, ა. დგებუაძე, ს. მაისურაძე და პოლკ. კონიაშვილი. ამ უკანასკნელებმა მთხოვეს ნებადართვა, გადასულიყვნენ ჩოლოქის მეორე ნაპირსა ბრძოლის ველის დასათვალიერებლად. უკან რომ დაბრუნდნენ, განაცხადეს, რომ მთელ ველზე და, აგრეთვე, ტყეში მათი ანგარიშით მოკლულია ათასამდე ასკერი. შემდეგში ვაგიგე, რომ სახალხო გვარდიის წევრებს უნდოდათ, შეემოძებინათ ჩემი მოხსენება, რომელშიც ვამბობდი, რომ მოკლულთა რიცხვი ხუთას კაცს აღემატებოდა-მეთქი.

კორპუსის უფროსი დამპირდა ჯარის ახალი ნაწილების გამოგზავნას და გაემგზავრა სადგურ სამტრედიისაკენ, სადაც ამ დროს უკვე გადატანილი იყო კორპუსის შტაბი.

დავუბრუნდეთ ახლა 5 და 6 აპრილის ღამეს და ვანახოთ, რა ხდება ჩვენს მარცხენა ფრთაზე.

ოზურგეთიდან, როგორც ვთქვი, ნამოვედი ნაშუადღევის 3 საათზე. სრულიად დაიმედებული ვიყავი ლაშქრის უფროსის მიერ, რომ მარცხენა ფრთა დიდ წინააღმდეგობას გაუწევს მტერს, თუ მან იერიში მოიტანა ოზურგეთზე, მაგრამ აი რა მოხდა: მტრის მეწინავე ნაწილებს, რომლებიც მოინდობდნენ გზატკეცილით

ოზურგეთისაკენ, არავითარი დაბრკობა არ გაუწიეს იმით, ვინც იცავდნენ დეფილეს სოფელ ლიხაურთან. ჩვენმა მეწინავე ათასეულმა უბრძოლველად მიატოვა პოზიციები და გამოიქცა ქალაქისაკენ. ამ ათასეულის დაბრუნებამ ქალაქში შეიტანა პანიკა, ხოლო ჰაერში უწესრიგო, უმიზნო თოფის სროლამ უფრო გააძლიერა შიში. საზოგადოება და სახელმწიფო დანებდა და დაიშვილდა. ოსმალებმა უბრძოლველად დაიჭირეს მიტოვებული ქალაქი.

მე-4 ლეგიონი ისეთი სისწრაფით გამოვბოდა, რომ გათენებებისას მიაღწია სოფელ ჩოხატაურს, რომელიც 18 ვერსზეა ოზურგეთიდან.

დილის 5 საათზე მივიღე ჩოხატაურადან პოლკოვნიკ ნერეთლისაგან შემდეგი შინაარსის დეპეშა: «გენერალ მაზნიაშვილს ვერ გაუძეველი და იძულებული გახდა, დამეხია ოზურგეთიდან. მტერთან ერთად ვარ. გთხოვთ, მომიცეთ უფლება, მოლაპარაკება გავმართო ოსმალებთან. პოლკოვნიკი ნერეთელი».

ჩემთვის ცხადი იყო, რომ მე-4 ლეგიონმა, როგორც ბათუმში არ მოისურვა ბრძოლა და გაიქცა ოზურგეთში, ისევე გამოიქცა ოზურგეთიდან და არც კი შეეცადა, რაიმე წინააღმდეგობა გაენია მტრისათვის.

მე დაუყოვნებლივ გაუგზავნე ნერეთელს შემდეგი შინაარსის დეპეშა: «პოლკოვნიკ ნერეთელს, კატეგორიულად გიკრძალავთ, რაიმე მოლაპარაკება გამართოთ ოსმალებთან. გადადექით ლეგიონის უფროსობის თანამდებობიდან. ლეგიონი ჩააბარეთ უფროს ოფიცერს და დაუყოვნებლივ გამოცხადდით კორპუსის შტაბში».

ნერეთლის დეპეშა და ჩემი პასუხი მაშინვე გაგზავნე კორპუსის შტაბში და ვითხოვე, დაენიშნათ ლეგიონის ახალი უფროსი, ხოლო ჩემთან გამოვეგზავნათ უფროსი გამოცხადი ნამსახური ოფიცრები.

ამ დეპეშის თანახმად, ჩემთან ჩამოვიდა გენერალი გიორგი სუმბათაშვილი და ათი-ოდე ოფიცერი.

სუფსიდან გამოგზავნილმა არტილერიის ცხენოსან-სამთო რაზმმა პორუჩიკ ყარაგვის უფროსობით, თავის მიზანს ვერ მიაღწია, რადგან ოზურგეთი უკვე დაჭერილი იყო და ჩაის პლანტაციებიდან მოულოდნე-

გიორგი მაზნიაშვილი (ცენტრში) და მისი ვაჟი ივანე მაზნიაშვილი (უკან)

ლად დაუშინეს თოფები. მას სხვა არაფერი დარჩენოდა უკან გამობრუნების მეტი.

ასე დამთავრდა 6 აპრილის დღე: მარჯვენა ფრონტზე — სრული გამარჯვება, მარცხენაზე კი — სირცხვილი და თავზე ლაფის დასხმა, რაც არასოდეს არაფრით არ გამართლებდა.

დიდი საფრთხე მოგველოდა. ოსმალებს გვერდზე შემოვლით ხიდისთავსა, ჩოხატაურსა და საჯავახოზე ადვილად შეეძლოთ, გადაეჭრათ გზა ჩემი მარჯვენა ფრონტისთვის, მაგრამ ოსმალებმა დაიგვიანეს, მე მოვასწარი და 6 აპრილს, საღამოზე დაიჭირე ულულტეხილი ნასაკირალი და ნავომარი ლანჩხუთიდან ჩამოსული სათაღარიკო ჯარის ნაწილები.

პოლკ. ყარალაშვილის მე-2 ლეგიონის ნაწილები დროზე მოვიდნენ და დაიჭირეს უღელტეხილი და ამით წინ გადაელოზნენ ოსმალების ჯარებს. ხაშურიდან მოვიდა პოლკ. ს. გედევანიშვილის რაზმი, რომელიც მოსწილი იქნა ახალციხის ფრონტიდან. ამ ნაწილს სახელად ეწოდებოდა «ფედერალისტების რაზმი». ეს უკანასკნელი ვაგზავნე ნავომარის უღელტეხილზე.

ამ უღელტეხილების მეტროლი რაიონის უფროსად დავნიშნე გენერალი სუმბათაშვილი, გამოცდილი და გულადი მხედარი, რომელმაც სახელი გაითქვა უკანასკნელ უდიდეს ომში და მიიღო უმაღლესი სამხედრო ჯილდო.

დარწმუნებული ვიყავი, რომ ეს გენერალი არ შეუშინდებოდა ბრძოლას, თუნდაც მტერი მასზე ბევრად ძლიერი ყოფი-

ლიყო და მაგალითის მიცემით და ხელოვნური ხელმძღვანელობით მოიგერიებდა იერიშით მოსულ ოსმალებს.

7 აპრილს მან უკვე მაცნობა, რომ მივიდა ნასაკირალზე და შეუდგა თავის თანამდებობის ასრულებას.

ჩემ მარჯვენა ფრთაზე მონოლიტმა ოსმალებმა, დაინახეს რა, რომ ჩემი ჯარები აღარ სდევნიან მათ, შეჩერდნენ ოჩხამურის ხიდის იქით, სული მოითქვეს და შეუდგნენ თხრილებს ამოყვანას ტყის განაპირას, ჩოლოქსა და ოჩხამურს შუა. იერიშის განმეორებას, როგორც ეტყობოდა, ვეღარ ბედავდნენ.

ასეთივე მდგომარეობა იყო ჩვენს მარცხენა ფრთაზედაც, ოზურგეთის რაიონში. ოსმალებმა იქაც იწყეს თხრილების ამოყვანა, მე ამით ვისარგებლე და ვაგვიც განკარგულე, გაეფართოვებინათ და გაემუშოებეს თხრილები ჩემი თხრილები. რამდენიმე დღის განმავლობაში თხრილები შევაკეთეთ და შევფიცრეთ. ჩვენ ახლა შეგვეძლო შავი ზღვის ნაპირიდან გაგვევლო 20 ვერსის მანძილი სოფელ შემოქმედამდე ისე, რომ მტერი ვერ დაგვიხახავდა.

7 აპრილიდან 14-მდე გაცხადებით ვამარტებდით პოზიციებს, ვუმატებდით რეზერვებს და მტრის დასახვედრად ვემზადებოდით.

8 აპრილს მოხდა შემდეგი საგულისხმო ინციდენტი: ტელეფონით დამიძახეს, რომ პოზიციაზე გავსულიყავი ხაშურიდან მოსულ რაზმთან მოსალაპარაკებლად.

გული მეუბნებოდა, რომ იქ

კარგი არა იქნებოდა-რა და მაშინვე ვაგემართე პოზიციისაკენ.

ხაშურის რაზმის მიერ არჩეულმა კაცებმა გამოიცხადეს, რომ მათ შეასრულეს თავიანთი მოვალეობა 6 აპრილის ბრძოლაში და ახლა თხოულობენ დათხოვნას ცოლ-შვილის სანახავად და შინაური საქმეების მოსაგვარებლად. და რომ რამდენიმე დღის შემდეგ უკანვე დაბრუნდებიან (ნუ დაგავინყვებთ, რომ ეს რაზმი მოვიდა 5 აპრილს).

მე კატეგორიულად უარყავი მათი თხოვნა და მიუთითეთ იმ გარემოებაზე, რომ მათი ნასვლელი ფრონტი დასუსტდება, ამით ისარგებლებს მტერი და 6 აპრილის გამარჯვება ფუჭად ჩაივლის-მეთქი.

თხოვრით რომ ვერას გახდნენ, დელეგატებმა ხერხს მიამართეს. რამდენიმე მათგანმა გამომაცილა თხრილებამდე და გზაზე ლაპარაკი გამიბეს იმ მიზნით, რომ, რაც შეიძლება მეტ ხანს, დავრჩენილიყავი თხრილებში. ამავე დროს დანარჩენები დაბრუნდნენ ამხანაგებთან და გადასცეს ჩემი უარი. მაშინ ხაშურელებმა მოყარეს თურმე თავი და გადასწყვიტეს, თავისი ნებით მიეტოვებინათ პოზიციები და ნამოსულიყვნენ სად. ნატანებში.

აქ ისინი ჩაბრძანდნენ ცარიელ მატარებელში და, რადგანაც თითქმის მთელი რაზმი რკინის გზის მოსამსახურეებისაგან შესდგებოდა (მათ შორის იყვნენ მემანქანეები, კონდუქტორები, მეისრეები და სხვ.), თვითონვე შეადგინეს მატარებლის მოსამსახურენი და, თუმცა სადგურის უფროსმა «შეზღის» მიცემამდე უარი უთხრა, მაინც გაზას გაუდგნენ. სადგურზე რომ მივიდი და ეს ამბავი ვაგიგე, დეპუტატ ვაცნობე მოვითხოვე, რომ გაქცეულები შეეჩერებინათ და უკანვე დაებრუნებინათ ანდა, თუ ეს შესაძლებელი არ იქნებოდა, იარაღი მაინც აეყარნათ მათთვის, ამავე დროს ვუბრძანე პოლკოვ. ყარალაშვილს, რომ იმავე ღამეს მოსულიყო სადგურ ნატანებში სამი ათასეულით.

რამდენიმე საათის შემდეგ მოვიდა ყარალაშვილი და თან მოიყვანა 350 ჯარისკაცი (მე-4 ათასეული პოზიციებზე იდგა ნავომარში). იმავე ღამეს ამ ღამეჯარმა დაიჭირა ხაშურის რაზმის მიერ მიტოვებული თხრილები.

9 აპრილს ჩემი ჯარების შტაბში იწყეს სელა სახალხო გვარდიის ემელონებმა ზარბაზნებითა და ტყეისმფრქვევებით, საველე შტაბის უფროსობით.

ბევრმა, შეიძლება, არ იცის, რას ნარმოადგენდა ეს ახალი ხილი სამხედრო საქმეში? ვეცდები ავხსნა იგი, როგორც ეს მე მაქვს წარმოდგენილი.

სახალხო გვარდიას არ უფროსობდა ერთი რომელიმე პიროვნება. იყო მთავარი შტაბი და ეს შტაბი საჭიროებისამებრ გამოჰყოფდა ხოლმე თავის წრიდან 3-4 წევრს, მიუმატებდა ერთს გამოცდილ და მცოდნე სამხედრო პირს და ეს ორგანო იყო ჯარების სარდალი.

ყველა საკითხები, როგორც ბრძოლისა, ისე ადმინისტრაციული და სამხედრო, წყდებოდა ხმის უმეტესობით.

ჩემთან მოსული რაზმი შედგებოდა დაახლოებით 1.000 გვარდიელისაგან. იყვნენ კარგად ჩატრენი და შეიარაღებული. თითქმის ყველას ჰქონდა თოფი, რევოლვერი და ხანჯალი. მეტ ნაწილს შეადგენდნენ რკინის გზის სახელოსნოებისა და ტრამვაის მუშა-მოსამსახურენი.

რას წარმოადგენდა იგი, როგორც მებრძოლი მასალა, არ ვიცოდი, რადგან ამგვარი კონსტრუქციის ჯარები ხელქვეით არასდროს არ მყოლია, შემდეგ კი დავრწმუნდი, რომ ამ გვარდიას ბრძოლის დროს თუ მიუზღებდით ერთს კარგად განვრთნილ ჯარის რაზმს, შესაძლებელი იყო მათზე დაყრდნობა.

გაბრძობა ზემოთ ნომერი

გაეოვიდა საეხსიარო-პოპულარული ჟურნალის «ისტორიული მემკვიდრეობა» ოსტაპოვა ნოვაკი

ჟურნალი დღევანდლობის აქტიურ საკითხებსაც ეხმიანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევენ მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებულითა სერიას, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კრებულის გამომცემელია აკადემიკოსი ვახტანგ ჯაფარიძის სახელობის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტი. მისი მისიონერული მიზანმიმართული მუშაობის შედეგად დასრულდა «ისტორიული მემკვიდრეობის» საერთაშორისო მანუალის გამოცემა, რომელიც დაეძღვნა საქართველოს ისტორიის მკვლევარებს და მათთვის მისაღებია. მისი მისიონერული მიზანმიმართული მუშაობის შედეგად დასრულდა «ისტორიული მემკვიდრეობის» საერთაშორისო მანუალის გამოცემა, რომელიც დაეძღვნა საქართველოს ისტორიის მკვლევარებს და მათთვის მისაღებია. მისი მისიონერული მიზანმიმართული მუშაობის შედეგად დასრულდა «ისტორიული მემკვიდრეობის» საერთაშორისო მანუალის გამოცემა, რომელიც დაეძღვნა საქართველოს ისტორიის მკვლევარებს და მათთვის მისაღებია.

გეპ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მსოფლიოში ყველაზე დიდი ფეხსაცმლის სიგრძე 18.04 ფუტია, სიგანე — 6.92 ფუტი, ხოლო სიმაღლე — 9.52 ფუტი.

გინესის უხელოები რეკორდები

5 წლის შინაური კატა — Stewie — გინესის რეკორდსმენი გახდა. იგი ყველაზე გრძელი კატაა მსოფლიოში. მისი სიგრძე ცხვირიდან კუდის ბოლო ძვლამდე 4 ფუტზე ოდნავ მეტია (1 ფუტი 30.48 სანტიმეტრია).

ლას ვეგასში, Mandalay Bay Resort & Casino-ში გამოფენილია ყველაზე დიდი ფინჯანი, რომელშიც დაახლოებით 2010 გალონი (გალონი არის 3.78 ლიტრი), ანუ დაახლოებით 32 160 ფინჯანი ყავა ჩადის.

აშშ-ის მკვიდრმა ლონდონში ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა, როდესაც 10 მეტრზე შეძლო გადაადგილება ყველაზე მძიმე ფეხსაცმლით, რომლის წონაც 323 გირვანქაა (გირვანქა 453.6 გრამია).

იაპონიის ერთ-ერთი დაწყებითი სკოლის 158 წევრისგან შემდგარი მუსიკალური ჯგუფი გინესის რეკორდების წიგნში იმის გამო მოხვდა, რომ 32 წევრით აჯობა წინა რეკორდსმენს — 126 წევრისგან შემდგარ ჯგუფს.

გახუხული პურის მოყვარულმა 27 წლის ლაურა ჰედლანდმა სწორედ რომ ამ მასალისგან შექმნა მოზაიკური ნამუშევარი. მან მის 40 მეგობართან ერთად, 600 პურის კვერის 9852 ნაჭრით (რომელთაგან შესაბამისი რაოდენობა 9 ტოსტერის მეშვეობით სათანადო კონდიციამდე გახუხეს) შექმნა 32 ფუტი სიგანისა და 42 ფუტი სიმაღლის მოზაიკური ნაშრომი, რომელზეც მისი დედამთილის სახე ასახა.

ონტარიოში სკოლა Ancaster High School-ის 1861-მა წევრმა 5 წუთის განმავლობაში სინქრონში შეასრულა ცეკვა „მაკარენა“, რის გამოც რეკორდების წიგნში შევიდა.

ალბანელი მხატვარი არტისტ შაიმირი უკვე მეხუთედ მოხვდა გინესის რეკორდსმენთა წიგნში. აქამდე მან უკვე დაამყარა 4 რეკორდი, ამჯერად კი ყველაზე დიდი ბანკნოტის შექმნის გამო გახდა რეკორდსმენი. ნამუშევრის ზომებია 490სმX240სმ და შექმნილია 300 000 ჭანჭიკისგან.

გერმანელმა ჯო ალენანდერმა ბეტონის 24 ბლოკი მკლავის სამჯერადი დარტყვით დაამტკიცა, ისე, რომ ხელში უმი კვერცხი ეჭირა. კვერცხი, რა თქმა უნდა, მთელი დარჩა. წინა რეკორდი 14 ბლოკი იყო.

ჯო ალენანდერმა გერმანელი პროფესიონალი მშვილდოსნის მიერ მიზანში ნატყორცნის ისარტაგან 43 ისარი ჰაერში ხელით დაიჭირა. უწინდელი რეკორდი 36 ისარი იყო.

მეხიკო სითიში შეფშარეულებმა მოამზადეს მექსიკური ეროვნული კერძი „enchilada“, რომლის სიგრძეც 230 ფუტს, ხოლო წონა დაახლოებით 1,5 ტონას აღწევდა.

მსოფლიოს ყველაზე ასაკოვანმა ტყუპმა — ლილიმ და ენიმ ას წელს გადააჭარბეს.

ვისკონსინის მკვიდრმა კრის სტივენსმა მოიყვანა მსოფლიოში ყველაზე დიდი გოგრა, რითაც იგი გინესის რეკორდსმენთა წიგნში შევიდა. გოგრის წონა 1810.5 გირვანქაა.

ორდინგისანი გოჭი

ჩინეთის ჩრდილოეთით, დეშენგტანგის ფერმაში ორდინგისანი ღორი გაჩნდა. უცნაურ ცხოველს ორი ცხვირი და ორი პირი აქვს და მათ აქტიურად იყენებს. ფერმის პატრონების თქმით, მათი გოჭი საოცრად პოპულარულია. მის სანახავედ მთელი ჩინეთიდან ჩამოდიან. „გოჭი ძალიან კომუნიკაბელურია. როგორც კი სტუმრები ჩამოდიან, მათთან მირბის, ყველას ისე ეალერსება, როგორც კატა,“ — განაცხადებს მათ. უცნაური გოჭი ჩვეულებრივებმა აითვალნენ, ამიტომ პატრონებმა ის სახლში გადაიყვანეს და სანოვარათი კვებავენ. წელს ჩინეთში უკვე გაჩნდა ძროხა-მარტორქა და უყურებო კურდღელი.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

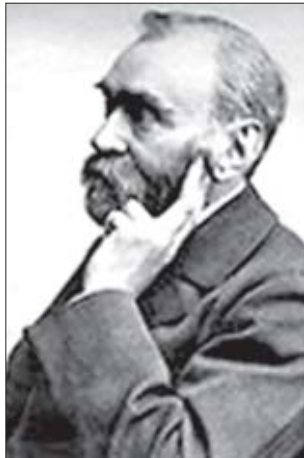
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბოროტი ბენიოსები

მეცნიერებას ბედის რჩეულები ემსახურებიან, მათი სახელები კი სამუდამოდ რჩება ისტორიას. მათ შორის კი არიან ისეთებიც, რომელთა გასაოცარმა გონებამ დიდი განსაცდელები დაატენა თავს კაცობრიობას.

ალფრედ ნობელი
შვედმა მეცნიერმა მსოფლიოს დინამიტი აჩუქა. ამ გამოგონებამდე ის გლიცერინთან დაკავშირებული ლაბორატორიული კვლევების შედეგად მივიდა, მაგრამ მას თავს უბედურება დაატყდა — დინამიტმა მისი ძმის სიცოცხლე შეინარა.

ყველაფერი ფაბრიკაში მომხდარმა ერთმა უბრალო შემთხვევამ გამოიწვია. დინამიტი XIX საუკუნეში ადამიანთა განადგურების ყველაზე ძლიერი იარაღი იყო, გამოგონებამ ნობელს ზღაპრული სიმდიდრე შესძინა და სწორედ მისი წყალობით დაფუძნდა ცნობილი ნობელის პრემია.

პარაცელსი
სახელგანთქმული შვეიცარიელი ექიმის, ფარმაცევტის, ფილოსოფოსის, ბუნებისმეტყველის, ალქიმიკოსისა და ასტროლოგის (1493-1541) ნამდვილი სახელი და გვარია ფილიპ აურელი ტეოფრასტ ბომბასტ ფონ გოგენგეიმი. პარაცელსი ცელსის მსგავს ნიშნავს, სახელი აურელი კი, რაც თარგმანში ოქროსას ნიშნავს, მეცნიერმა თავად შეირქვა საკუთარ ხელოვნებაზე აღმატებული წარმოდგენის გამო.

მას ძალიან ბევრი საინტერესო, ორიგინალური იდეა ჰქონდა, მაგრამ ავადმყოფურად იყო შეპყრობილი ერთი იდეით — შეექმნა გომონკული. გომონკული, როგორც

მოგეხსენებათ, უნდა ყოფილიყო უემოციო და ცივისსხლიანი ადამიანის მსგავსი არსება, რომელსაც არც სიკეთე ადარდებდა და არც ბოროტება. მისი ერთადერთი მიზანი კი სიკვდილის თესვა უნდა ყოფილიყო. სწორედ ამ არსების შექმნის ყველაზე პოპულარული „რეცეპტით“ დარჩა ისტორიაში პარაცელსი. მისი აზრით, გომონკული გაჩნდებოდა კოლბაში ადამიანის სურმისაგან, თუ მას პერიოდულად შეათბობდნენ და კიდევ რამდენიმე, ბოლომდე გაუშვინებდნენ მანიპულაციას ჩაუტარებდნენ. გომონკული იმავე კოლბაში პერიოდულად ადამიანის სისხლით უნდა ეკვებებოდა და 40 დღის შემდეგ კოლბიდან გამოვიდოდა 12

დღის სიმაღლის ადამიანის მსგავსი სიკვდილის მანქანა. ლეგენდის თანახმად, პარაცელსმა იმდენ ხანს ატარა ცდები, ვიდრე გომონკული მართლაც არ შექმნა, მაგრამ თავისი შედეგები მეცნიერს ლაბორატორიიდან გაექცა.

შირო იშიი
ეს ადამიანი ნამდვილი დოქტორი ბოროტებაა. მიკრობიოლოგმა, ცნობილი 731-ე პოლკის გენერალ-ლეიტენანტმა შირო იშიიმ (იაპონია, 1892-1959) განათლება კიოტოს საიმპერატორო უნივერსიტეტში მიიღო და მოხვდა ზემოხსენებულ პოლკში, სადაც გამოკვლევებისთვის მთელი ქალაქი გააშენა. კომპლექსი შედიოდა 150 შენობასა და 6 კვადრატული კილომეტრის მოედანს მოიცავდა.

ეს ადამიანი ნამდვილი ლეციფერი იყო. იგი უსასტიკეს ექპერიმენტებს ატარებდა ტყვეებზე — კიდურებს აჭრიდა და ხელახლა აკერებდა, ცალკეულ ორგანოებს უყინავდა და ულღობდა, ადამიანებზე იარაღს ცდიდა და უამრავ სისხლიან ექსპერიმენტს ატარებდა. იაპონიაზე გამარჯვების შემდეგ იგი ამერიკამ დაიკავა და შირო აბსოლუტურად დაუსჯელი დარჩა. იგი მშვიდი სიბერის შემდეგ 67 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

ჯულიუს რობერტ
ოპანჰაიმი
ამერიკელი ფიზიკოს-თეორეტიკოსი, ბერკლი კალიფორნიის უნივერსიტეტის პროფესორი, აშშ-ის ეროვნული მეცნიერებათა აკადემიის წევრი ფართო საზოგადოებისთვის ცნობილი იმის წყალობით გახდა, რომ სათავეში ედგა მანჰეტენის პროექტს, რომლის ფარგლებშიც მეორე მსოფლიო ომის წლებში ბირთვული იარაღის პირ-

ველი ნიმუშები იქმნებოდა. ამის გამო ოპენჰაიმერს ხშირად ბირთვული ბომბის მამასაც უწოდებენ. სამწუხაროდ, მისმა ბრწყინვალე გონებამ კაცობრიობს კარგი არაფერი მოუტანა, მაგრამ დღეისათვის ამერიკაში მის მთავარ დანაშაულად ამ საშინელი იარაღის შექმნა კი არა, ლალატი ითვლება. მეცნიერს კომუნისტურ პარტიასთან კავშირს დებდნენ ბრალად.

არქიტექტურული გაჭდაბი

ფილიპ ტურნერი, უკვე დიდი ხანია, უბრალოდ სახელი და გვარი აღარ არის. ბრენდი Philippe Tournaire მსოფლიოს ერთ-ერთ ყველაზე პოპულარულ იუველიერს წარმოადგენს. ფრანგი წარმოშობის სამკაულების დიზაინერი, დაახლოებით 39 წელია, არქიტექტურას ბექტებში ქმნის. ყოველი მისი ნამუშევარი ორიგინალური და უნიკალურია. მან მსოფლიოს თითქმის ყველა ცნობილი შენობის ანალოგი ბექტედი შექმნა.

უხუხასი სიახის ტყუპები

მსოფლიოს ყველაზე ხნიერმა სიახის ტყუპებმა 50 წლის იუბილე აღნიშნეს. ჯორჯ და ლორი შეპელები აშშ-ში დაიბადნენ, მედიკოსების პენსილვანიის პროვინციის მიუხედავად, გადარჩნენ და მთელ მსოფლიოს უმტკიცებენ, რომ სრულფასოვანი ადამიანები არიან.

სიახის ტყუპები ერთმანეთზე სახით არიან შეზრდილი, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ჯორჯი ქანთრის შემსრულებელია, ლორის კი ბოულინგის თამაში იტაცებს. ცოტა ხნის წინათ

ჯორჯმა სქესი შეიცვალა. „ბავშვობიდანვე ვფიქრობდი, რომ ბიჭად უნდა დავბადებულიყავი. დიდხანს ვმალავდი, რომ სქესის

შეცვლა მსურდა და მთელი ცხოვრება საკუთარ თავთან ბრძოლაში გავატარე.“ — ამბობს ახლა. რაც შეეხება ლორის, მან 21

წლის ასაკში სასამართლო პროცესი მოუწოდა კოლეჯს, რომელმაც ფიზიკური ნაკლის გამო მას ჩარიცხვაზე უარი უთხრა.

ყველაზე გრძელი ფრჩხილები

46 წლის მომღერალი კრის უოლტონი მსოფლიოში ყველაზე გრძელი ფრჩხილების პატრონია — მათი სიგრძე 6 მეტრს აღწევს. კრისმა თავისი ფრჩხილები ნიუ იორკში გინესის რეკორდების წიგნის მესვეურების ორგანიზებულ მიღებაზე წარმოადგინა. უოლტონმა განაცხადა, რომ ფრჩხილებს 18 წლის განმავლობაში იზრდიდა და იმისთვის, რომ არ მომტვეროდა, სპეციალურ დიეტასაც იცავდა. კრის უოლტონი ფრჩხილების მოჭრას არასოდეს აპირებს.

ყველაზე დიდი ქალაქის გეი

ნიდერლანდების ქალაქ ლევუარდენში ათასობით მაცურებლის თვალნის მსოფლიოში ყველაზე დიდი ქალაქის გეი წყალში საზეიმოდ გაუშვეს. ხომალდი ხელოვანმა მარტენ ვინტერსმა 3 ათას მოხალისესთან ერთად ააგო. ამისთვის მათ 2 წელი დასჭირდათ. გემის სიგრძე 20 მეტრია, სიმაღლე კი — 4,5მ. ხომალდი მთლიანად ქალაქის არ არის, მას ხის კარკასი აქვს.

